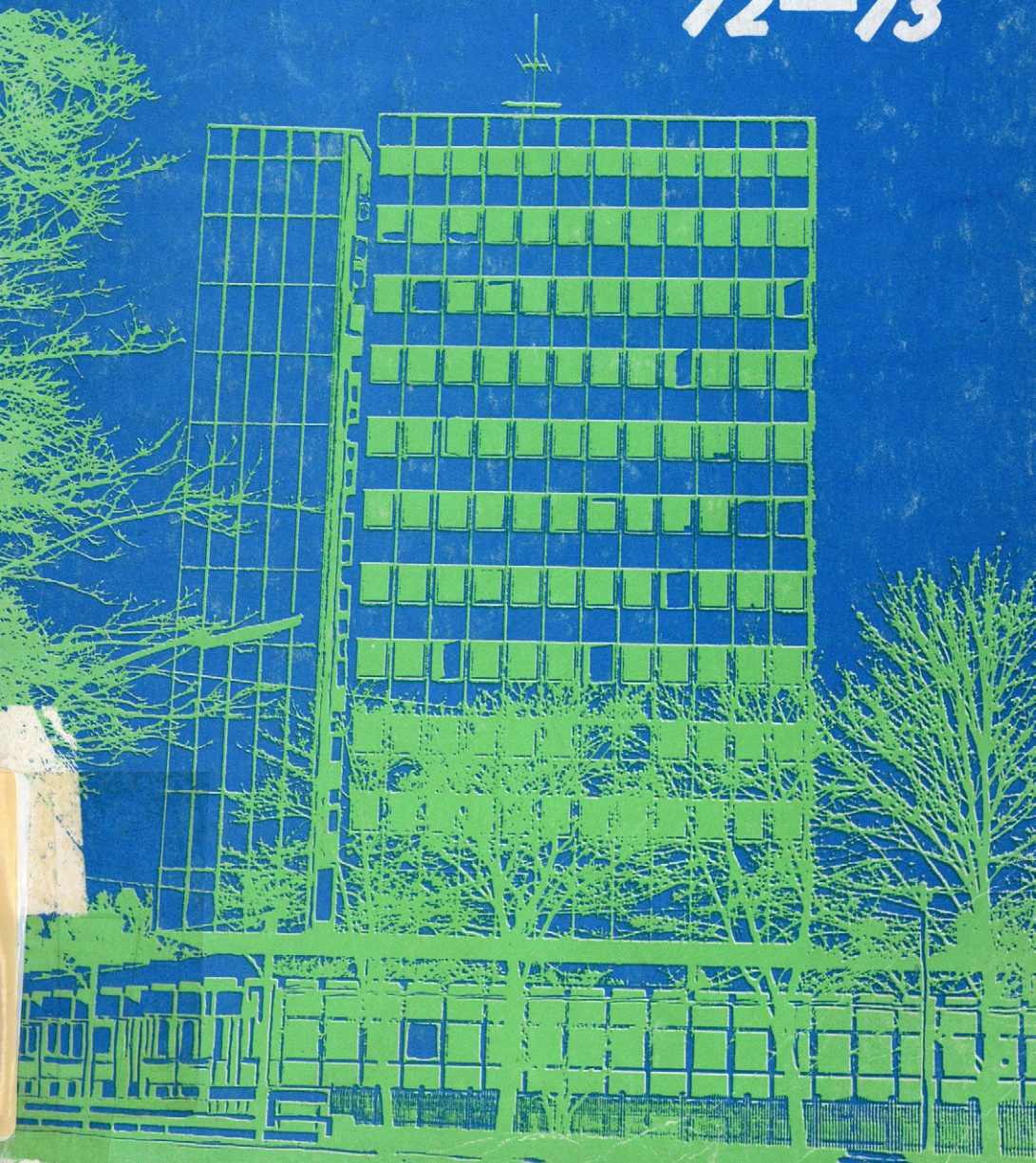

DÉBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM

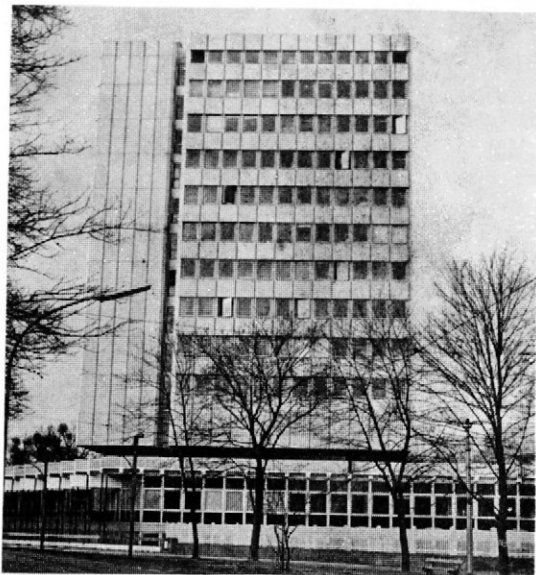
Évkönyve '72—'73

D21267 WA D35

~~DEB 35 D35~~

D21267
Évk

DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM

Évkönyve *'72—73*

NOTE 1974

Szerkesztő:

Dr. KARMAZSIN LÁSZLÓ

és

BOLODÁR ALAJOS

Készült a DOTE Központi Kenézy Könyvtár Sokszorosító Üzemében
17 B/3 iven 136 oldalon 1000 példányban, 1974/637.

Az immár rendszeresen, évenként megjelenő egyetemi évkönyvünk egy év eseménysorozatát kívánja ismertetni olvasóinkkal, munkatársainkkal. Az elmúlt esztendő számkra rendkívüli jelentőségű volt. Elkészült a már réggen várt elméleti tömbünk, amely több mint száz millió R-os beruházást reprezentál. Ez az új épület alig remélt lehetőségeket biztosít számunkra az orvostudomány színvonalának további emeléséhez és korszerűbb feltételeket a beköltözött intézeteink számára. Ebben az épületben olyan collaboratio lehetőség kínálkozik a kutatók számára, amelyek megvalósítása érdekében minden lehetőséget és kezdeményezést meg kell ragadnunk. Őszinte köszönettel tartozunk mindazoknak, akik ezen új épület tervezési-, kivitelezési és berendezési munkálataiban közreműködtek.

Az elmúlt évben nagy erőfeszítéseket tettünk az oktatási reform célkitűzéseinek megvalósítása érdekében. Tovább folytattuk a tudományos munka koncentrálására kidolgozott elképzeléseink megoldását és örömmel számolhatunk be arról is, hogy új klinikák, gyógyító egységek születtek, amelyek a gyógyulásra váró betegeknek jelentenek újabb lehetőségeket bajaik orvoslásához.

Fejlődött egyetemünk demokratizmusa, társadalmi életünk minden területén észlelhető a közös célok szolgálataért érzett felelősség és ennek vállalása. Állami és pártvezetésünk munkája összehangolt, céltudatos tevékenységet mutat.

Számos nagy feladatot oldottunk meg, de odafigyelünk az élet apró kérdéseire is, erőnkhez mérten tettünk erőfeszítéseket ezek zökkenőmentes teljesítésére is.

Évkönyvünkben az elmúlt esztendő legfontosabb eseményeit, eredményeit mutatjuk be, röviden, vázlatosan. Őszinte tisztelettel köszönjük munkatársaink, dolgozóink fáradozását, amelyek nélkül mai, jogos büszkeséggel említett eredményeink, nem valósulhattak volna meg.

Dr. Karmazsin László
egyetemi tanár

AZ 1972-73. TANÉV OKTATÓ-NEVELŐ MUNKÁJÁRÓL

Dr. CSABA BÉLA
egyetemi tanár, oktatási rektorhelyettes

A Debreceni Orvostudományi Egyetemre az 1972-73-as tanévben 211 elsőéves hallgatót vettünk fel. A beiratkozott hallgatók száma: 1193. 19 országból 61 külföldi diák tanult egyetemünkön. A felvett és beiratkozott női hallgatók aránya ezévből haladta meg az 50 %-ot.

I. táblázat
A HALLGATÓK ÖSSZLÉTSZÁMÁNAK MEGOSZLÁSA

Évfolyam	Lét- szám	Nők		Fizikai dolg.szülők gyermekai	
		szám szerint	száza- lékban	szám szerint	száza- lékban
I.	211	112	53,08	58	27,48
II.	196	101	51,53	49	25,-
III.	216	113	52,31	60	27,77
IV.	175	80	45,71	56	32,-
V.	180	92	51,11	60	33,33
VI.	215	100	46,51	77	35,81
Összesen:	1193	598	50,12	360	30,17

Az 1972-73-as tanév az oktatási reform bevezetésének éve volt. Miközben a Művelődésügyi Minisztérium irányítása alatt működő bizottságok kidolgozták az általános iskolák, a szakközépiskolák és a gimnáziumok rendtartását, nevelési terveit, addig egyetemünkön az előző évek reformmunkálatait az Egyetemi Tanács jóváhagyta, majd az egészségügyi miniszter engedélyezte, hogy kísérletképpen bevezessük az általunk kidolgozott reformprogramot.

Reformprogramunk keretében két tantervet kezdtünk el. Az egyik az átmeneti tanterv a II.-VI. évek számára. Ez a korábbi tantervhez képest a heti óraszámot 30 órára redukálta, az elméleti és gyakorlati képzés arányát pedig 40:60 %-ban írta elő. Az átmeneti tantervben eddig nem oktatott új orvosi diszciplínák is bevezetésre kerültek, így pl. az orvosi szociológia, orvosi pszichológia és a biometria. Külön tárgyként iktattuk be - kizárólag gyakorlati foglalkozásként - az V. év első félévében a klinikopathológiai konferenciákat. Tíz szabadon választható egy-estemes tárgyat is ajánlottunk hallgatóságunknak /orvostörténet és tudománytörténet, elméleti és klinikai immunológia, oxológia-reanimatio, toxicológia, human- és cytogenetica, trópusi beteg-

ségek, diétetika, gondozási módszerek az általános orvosi gyakorlatban, klinikai gerontológia, idegen nyelv /orosz v. angol/ a kötelezően előírt óraszámom tul/ és kikötöttük, hogy minden hallgató köteles 5 éves tanulmányai során, érdeklődésének megfelelően, legalább 2 tárgyat felvenni és azt kötelező beszámolóval zárni. A VI. év gyakorlati kiképzése során a belgyógyászat keretében előírtuk 2 hét körzeti orvos melletti, a sebészet keretében 1 hónap traumatológiai és 1 hét mentőszolgálati, a gyermekgyógyászat keretében pedig 2 hét körzeti gyermekszakrendelési gyakorlatot. Továbbra is bevontuk az évközi jobb gyakorlati képzés érdekében a Hajdu-Bihar Megyei Tanács Kórház belgyógyászati és gyermekgyógyászati osztályait, a véradóállomást és a megyei KÖJÁL-t.

A másik tantervet, amelynek keretében az új SZINKRONIZÁLT-INTEGRÁLT oktatási szisztémát kívánjuk megvalósítani, az 1972-73-as tanév szeptemberétől az I. éven felmenő rendszerben vezettük be. Az I. éven "A társadalomorvostan alapjai" címmel új tantárgy lépett be, amelynek feladata az orvosi pálya és élethivatás, az orvos és a magyar egészségügy helyének és szerepének a társadalomban betöltött funkcióját ismerteti hallgatóinkkal. Az orvosi kémia, biofizika, biológia, szövettan tárgyainak heti bontásos tematikáját a lehetőségekhez képest időbelileg szinkronizált didaktikai sorrendben készítettük el és oktattuk. Az említett tárgyak tanszékvezetői havonta vagy 2 hetente beszéltek meg a szinkronizáció lehetséges és optimális módzatait.

Az Egyetemi Tanács Elnöksége, majd az Egyetemi Tanács két alkalommal értékelte az oktatási reform-feladatok teljesítését a tanév folyamán. Értékelte az eredményeket, feltárta az újabb lehetőségeket a reform sikeres végrehajtása érdekében és megszabta a további gyakorlati feladatokat. Legfontosabb tanulságként megállapította, hogy professzoraink és oktatóink soha ennyi időt nem fordítottak a korszerű elméleti és gyakorlati oktatás tartalmi és módszertani kidolgozására, mint az elmúlt évben. Egyre inkább igényként merült fel, hogy még szorosabb szinkronizációra, vagy integrációra van szükség és lehetőség. Valamennyi érintett intézet áttért az OBJEKTIV írásbeli vizsgáztatásra a korábbi hagyományos szóbeli-gyakorlati vizsgáztatás helyett; a szóbeli vizsgákat csak kiegészítő vizsgaformáknak tekintették. A szinkronizáció révén kialakult intézetek közötti kapcsolat és együttműködés, kölcsönös megértés, javította az oktatás pedagógiai feltételeit. A szükséges korrekciók elvégzése után sikerült a folyamatos tanulást biztosítani, és a vizsgacentrikusság helyett a hallgatók áttértek a szorgalmi időszakot magában foglaló rendszeres munkára. A tanulmányi átlagok az objektív vizsgáztatás ellenére sem romlottak, ami - megítélésünk szerint - a tanulmányi szint növekedését jelenti.

ÉVFOLYAMÁTLAGOK:	I.	3,10
	II.	3,10
	III.	3,43
	IV.	4,03
	V.	4,38
EGYETEMI ÁTLAG:		3,59

III. Táblázat

AZ I.-V. ÉVFOLYAM ÖSSZESÍTŐJE A II. FÉLÉVI VIZSGAEREDMÉNYEKRŐL

Évfolyam	Jeles		Jó		Közepes		Elégéses		Elégtelen		Összesen		Halasztott	
	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%
I.	170	15,5	287	26,2	259	23,8	235	21,5	143	13,-	1094	100,0	-	-
II.	142	17,3	169	20,6	215	26,1	223	27,1	73	8,9	822	100,0	2	-2
III.	173	20,1	256	29,9	226	26,2	185	21,5	20	2,3	860	100,0	7	-8
IV.	356	41,2	267	31,-	158	18,3	81	9,4	1	-1	863	100,0	3	-3
V.	482	53,6	305	34,-	91	10,1	21	2,3	-	-	899	100,0	1	-1
Összesen:	1323	29,2	1284	28,3	949	20,9	745	16,4	237	5,2	4538	100,0	13	-3

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI MUNKA: az 1972/73. tanév első félévében a taglétszám 190, a II. félévben pedig 195 fő volt. Az I. félévben 20 pályamunkát nyújtottak be elbírálás céljából. A bírálatok eredményeként egy kiemelt, 18 jutalmazott pályamunka született. A II. félévben a hallgatók 26 pályamunkát nyújtottak be. 2 kiemelt díjazásban, 24 pedig pénzjutalomban részesült. A helyi diákköri konferenciát 2 sectióban rendeztük meg december 2-án. Az itt szerepelt legjobb 15 előadás képviselte Egyetemünket a Szegeden megrendezett Országos Tudományos Diákköri Konferencián, ahol hallgatóink 1 kiemelt, 1 KISZ KB, két első, azaz 750.-R-os és öt második, azaz 500.-R-os díjat nyertek. A résztvevő küldöttség 30 tudományos diákkörös hallgatóból és 1 kísérő, vezető oktatóból állt. A Tudományos Diákköri Tanács szűk vezetősége a Biológiai Intézetben működő tudományos diákkör munkájával ismerkedett meg a helyszínen.

Az elmúlt tanév folyamán 4 tanácsulést tartottak, amelyen az intézetek tudományos diákköri vezetői és titkárai is résztvettek.

Rostockban 4 hallgató képviselte előadással Egyetemünket az ottani diákköri konferencián. Kassán két előadást is tartó hallgató és egy oktató vett részt az Egyetem jubileumi /25 év/ tudományos diákköri konferenciáján.

MARKUSOVSKY LAJOS KOLLÉGIUMOK MUNKÁJA: az 1972/73. tanévben az 1193 orvostanhallgató közül 460 nyert kollégiumi elhelyezést, azaz a tagság 39 %-a. A kollégiumi felvételeknél elsősorban a fizikai dolgozó szülők gyermekei és a hátrányos helyzetű hallgatók részesültek ebben a szociális juttatásban. E tanévben az egyetemen tanuló 360 fizikai dolgozó gyermeke közül 196 /55 %/ lakott kollégiumban.

A kollégiumban lakó hallgatók időkihasználási lehetősége a városban, illetve az albérletben lakó társaikkal szemben kedvezőbb, előnyösebb, mivel a kollégiumok a klinikai telepen vannak. A kollégiumban a közösség életét az állami vezetés mellett egyenrangú félként tevékenykedő, a tagság által megválasztott önkormányzati szerv, a Kollégiumi Bizottság szervezi, irányítja. Az az objektív lehetőség, hogy a különböző ifjúsági rendezvények számára a kollégiumban vannak a legjobb adottságok, eredményezi, hogy a kollégiumi munka és az egyetemi KISZ mozgalmi munka egyre szorosabban összefonódik. Mindkét vezetésnek közös célja - egyben feladata is, - hogy a kollégiumban hat évet eltöltő orvos, diplomájának kézhezvétele után, állásba kerülve - mint környezetének egyik vezetője - a szocializmust építő társadalom irányító egyénisége legyen. Ehhez a gyakorlatot a kollégium közösségi életében, kollektív munkájában kell, hogy megszerezze. Mivel a vezetés megkívánja azt is, hogy szakmáján kívül az élet más területein is megállja a helyét, véleményt tudjon nyilvánítani, a kollégiumi nevelés egyik legfontosabb feladata - a szakmai tudás biztosításán túlmenően - a kollégisták általános műveltségének szélesítése, gazdagítása.

Kollégiumunk 1960. szeptemberében nyerte el a "Markusovszky Lajos Kollégium" megtisztelő nevet és címet, valamint egyidejűleg megkapta a KISZ KB. zászlaját. Örömmel állapítható meg az a tény, hogy a kollégiummá válás óta szakmai téren a kollégisták tanulmányi átlaga soha nem esett "jórendű" alá. Az 1972/73. tanévben 3,61-es átlagot ért el a kollégiumban lakó hallgatók. A fizikai dolgozó szülők kollégiumban lakó gyermekeinek tanulmányi átlaga ez évben is magasabb volt a fenti kollégiumi átlagnál: 3,78. Kollégiumunkban lakik a különböző államközi egyezmények alapján hazánkban tanuló külföldi ösztöndíjas hallgatók közül 19 ország

61 fiatalja. Az ezévi statisztika tanulmányi téren csak meggondoltan hasonlítható az előző évekhez, hiszen oktatásunkban, vizsgáztatási módszereinkben a felsőoktatási reform bevezetésével változások történtek.

A szakmai ismeretek elsajátításához a kollégium a maga adott-ságain belül igyekszik a lehető legtöbb segítséget megadni. Mikroszkópok, metszetek, diapozitívek, szakkönyvek állnak kollégistáink rendelkezésére, de ezen túlmenően a felsőbb évfolyam hallgatói is szívesen nyújtanak segítséget az alsóbb éveseknek. A tanév beindulásakor az I. évet oktató intézetek képviselői az egyetemi tanulás minél jobb elsajátítása érdekében didaktikai megbeszélést tartottak az I. éves kollégistáinknak. Igen nagy sikere volt az I. félév közepén megszervezett anatómiai, biológiai, kémiai és fizikai kérdésekből összeállított szakmai vetélkedőnek. Ezen az I. éves kollégisták által összeállított 4 fős csapatok vettek részt és a három legjobb eredményt elért csapat könyvjutalomban részesült. A külföldi hallgatók külön állítottak össze két csapatot és egymás között versenyeztek. A győztes itt is jutalmat kapott. Általános volt az a vélemény, hogy a verseny igen jó szolgálatot tett a szakmai ismeretek elsajátításában.

Az I.-V. éves hallgatók közül 422 fő tett évvégi vizsgát a kollégiumban. Tanulmányi átlaguk az alábbiak szerint alakult: kitűnő, jeles és jó rendű volt 212 /50,25%/, közepes 138 /32,70%/ elégséges 41 /9,71%/, elégtelen 25 /5,92%/, évkihagyással vizsgát halasztott 6 /1,42%/. Ebben a számban benne vannak természetesen a külföldi ösztöndíjas hallgatók is, akik közül összesen 14 főnek nem sikerült eredményes vizsgát tennie.

A szakmai tudás szélesítését, ugyanakkor az általános műveltségi színvonal emelését célozza a kollégiumban megtartott angol nyelvi oktatás, amelybe bekapcsolódtak városban lakó hallgatók is. Tagjaink rendelkezésére áll 16 különböző napilap és folyóirat, valamint közel 5000 kötetes kollégiumi könyvtár.

A kollégiumi nevelőmunkát nagymértékben segíti az I.sz. kollégiumban működő "Markusovszky-Stúdió". A Stúdió-Bizottság szervezi, szerkeszti a műsorokat, gondoskodik arról, hogy a Magyar Rádió hírszolgálat, politikai tájékoztatóinak átvételével a kollégisták informálódását, véleményalakítását elősegítse. Minden évben legalább egyszer a vezetőség közismert személyiséget hív meg a kollégiumba. Ezévből így került sor Sugár András a TV. riportérének előadására, mely tagságunk körében nagy tetszést és érdeklődést váltott ki.

A különböző programok összeállításánál a vezetőség mindig kéri a tagság véleményét, javaslatát. Ennek megfelelően került sor ezévből Dr.Szabó Gábor, Dr.Csaba Béla, Dr.Molnár László professzorok, valamint Dr.Tarsoly Emil adjunktus meghívására. Külön említetjük Dr.Fenyvesi Csaba olimpikonunk találkozását hallgatóinkkal, aki a kimagasló sportteljesítmény mellett a budapesti Sportkórház sebészorvosa.

Hagyományos rendezvényeinket ezévből is megrendeztük. Így került sor éveleji "Gólyaavató-est"-ünkre, a Zeneművészeti Főiskola kollégistáival közösen megrendezett "Mikulás-est"-re, az áprilisi eleji kollégiumi napokra. Az ötödéves hallgatók ballagási ünnepségén került sor a "Markusovszky-plakett" átadására azon kollégisták részére, akik tanulmányi idejük alatt a kollégiumban a közösség érdekében végzett munkájuk alapján erre érdemesnek bizonyultak: Bördös Lajos, Fazekas Ferenc, Juhász Kálmán, Kiss Miklós, Maródi László, Szabó Erzsébet, Szilva Anna, Tóth Katalin, Veress László és Zsadányi Erzsébet V. éves hallgatók.

Kollégiumi hagyományaink között igen előkelő helyet foglal el a nép- és képzőművészet ápolása, megszerettetése. E program keretén belül rendeztük meg az idén a kalocsai, majd a karcagi népművészetet bemutató kiállítást. Ezt követte a kollégisták által készített kézimunka kiállítás, amelyik bizonyította, hogy kiállításaink hatása nem repült el nyomtalanul, kollégistáink vállalják a népi művészetet és azt a mai életnek megfelelően alkalmazzák, használják is.

Évekkel ezelőtt a kollégium kezdeményezte az egyetemen tanuló és művészettel aktívan is foglalkozó hallgatók részére a bemutatkozási lehetőség megteremtését. Így került sor éveken keresztül a "Medikus képzőművészek" kiállításának megszervezésére. Az idén ez is tovább szélesedett, és a négy orvosegyetem /DOTE, POTE, SOTE, SZOTE/ közösen rendezte meg kollégiumunkban az amatőr képzőművészek kiállítását.

Ugyancsak jelentős szerepet vállalt kollégiumunk a MEDIKUS-KUPA sportvetélkedő megrendezésében és lebonyolításában. A résztvevők a négy orvosegyetem sportolói voltak. Az elért eredményeket az egyetem sportéletét ismertető rész tartalmazza.

Nem kielégítő a kollégium kapcsolata a város többi felsőoktatási kollégiumával. Esetenként megrendezett különböző vetélkedőknél találkoztak csak egymással. A jövőben ezen - a KISZ Városi Bizottságának, vagy a Területi Kollégiumi Bizottságnak - feltétlenül változtatni kellene.

Az elmúlt öt év alatt az egyetem állami vezetése hathatós támogatásával lehetővé tette, hogy kollégiumaink belső felszereltsége a korszerű igényeknek megfelelő legyen. A költségvetési kereten kívül a kollégium több mint egy millió forintot kapott butorfelújításra, s így ma már mindkét kollégiumunkban rekamiék vannak a régi, használt vaságyak helyett.

A kollégiumi adottságok, a kedvezőbb objektív tényezők még jobb eredmények felmutatását tennék lehetővé. Az egyetemi KISZ hathatósabb közreműködésével feltétlenül el kell érni, hogy a kollégisták tanulmányi eredménye elsősorban, de ezt követően etikai, társadalmi-politikai tevékenysége fokozódjék. A kollégium az egyetem ifjúsági mozgalmi élet és munka bázisa lehet, mert erre minden adottsága és lehetősége megvan.

KULTURÁLIS ÉLET. Ebben a tanévben az egyetemen működő kulturális egységek centralizálása érdekében a DOTE Művelődési Termének irányítását átvette a Megyei Szakszervezeti Bizottságtól az egyetem. Az átszervezéssel a Kulturotthon alapvető funkciója nem változott meg, továbbra is a szakkörök, művészeti csoportok működéséhez szükséges feltételeket biztosítja elsősorban, s helyet ad a hallgatók szórakozásának is.

Egyetemünk kulturális életének jellemzője, hogy a kulturális események jelentős része a különböző szakkörökben, öntevékeny művészeti csoportokban koncentrálódik.

SZAKKÖRÖK, MŰVÉSZETI CSOPORTOK MUNKÁJA: ebben a tanévben kiemelkedő színvonalu munkát végzett a FOTO-SZAKKÖR. A kör tagjai sikerrel szerepeltek a Nemzetközi Egészségügyi Fotókiállításán, továbbá az Országos Egészségügyi Fotókiállításán. A Veszprémi Egyetemi Napok keretében rendezett pályázaton II. helyezést értek el. A sátoraljuajhelyi járási művelődési ház felkérésére önálló kiállítást rendezett a DOTE fotó szakköre. Ebben a tanévben szervezték meg a KLTE-ATE-DOTE közös fotókiállítását is. Ez a kiállítás a három egyetem kulturális együttműködése szempontjából is

jelentős vállalkozásnak bizonyult. A zsüri az első, harmadik és negyedik díjat ítélte oda fotóköri tagjainak, amely újabb bizonyítéka az általuk képviselt színvonalnak. A kör számára Kincses Gyula fotói hozták eddig a legtöbb elismerést.

AMATŐR FILMKÖR: a kör tagjai az eddigiekhez hasonlóan ebben a tanévben is megörökítették az egyetem fontosabb eseményeit; Önálló kisfilmek készítésével is próbálkoztak. Filmeseink rendszeresen résztvesznek a Megyei Művelődési Központ által rendezett bemutatókon, s az évenkénti Kelet-Magyarországi Amatőrfilmes Fesztiválon.

MAGNÓS KÖR: a tanév első felében kapott nagyon értékes felszerelést a magnó-studió kialakításához. A felszerelés lehetővé teszi az egyetemi ünnepélyek jobb minőségű hangosítását is.

KOMOLYZENEI KÖR: a kör tagjai résztvettek a Magyar Rádió Filharmónikus Vetélkedőjén, s második helyezést értek el.

SZINHÁZBARÁTOK KÖRE: ebben a tanévben alakult. Önképzőkör, vitafórum jelleggel indult, s belőle éledt újjá az irodalmi színpad. Munkájukat fémjelzi a Dózsa és a Petőfi emlékműsor. A Veszprémi Egyetemi Napokon pedig egy modern hangvételű darabbal mutakoztak be szép sikerrel. Az ismeretterjesztő előadások egy része a világjárók és a „sci-fi” kör keretében szerveződött.

VILÁGJÁRÓK KÖRE: kéthetenkénti foglalkozásaik a hallgatók széles rétegeit vonzzák.

SCI-FI KÖR: az elmúlt tanévben alakult körnek sikerült 1 év alatt túlnőnie az egyetem kereteit. Állandó tagjai vannak az ATE-ről és a KLTE-ről. Előadássorozatuk az elmúlt év legjelentősebb, legnépszerűbb kulturális eseményeit jelentették. A kör vezetői egy tudományos fantasztikus folyóirat kiadását tervezik a jövőben.

A tanév jelentősebb kulturális lehetőségei között elsősorban az EGYETEMI SZINHÁZBÉRLLET AKCIÓT és az EGYETEMI FILMKLUBOT említhetjük meg. Ez évben 541 kedvezményes színházbérletet vásároltak meg egyetemünkön, amely a Csokonai Színház általunk megjelölt hat előadására volt érvényes.

AZ ÉV JELENTŐSEBB KULTURÁLIS RENDEZVÉNYEI: emlékezetes előadást tartott Jobba Gabi és Csernus Mariann egyetemünk vendégként.

A kiállítások sorából pedig Cs.Uhrin Tibor festőművész tüzzománc képeinek kiállítása emelhető ki.

Ebben a tanévben is megrendeztük a hagyományos Medikus Képzőművészeti kiállítást, annyiban térve el az eddigiektől, hogy az idén az ország többi orvostudományi egyetemét is meghívtuk erre a kiállításra.

A SPORTÉLET: a DOTE Tömegsport Bizottsága rendezte az 1973. évi Medikus Kupát, melyen a budapesti, pécsi, szegedi és debreceni egyetem 400 sportolója vett részt. Ez volt a legnagyobb rendezvény a DOTE sportéletében. Férfi csapataink közül kiemelkedett a labdarúgó és röplabda csapat. Mindkét csapat fölényesen nyerte a kupát. Kézilabda csapatunk balszerencsésen végzett a IV. helyen. Kosárlabda csapatunk nagyon gyengén szerepelt és IV. lett. Női csapataink sokkal gyengébben szerepeltek. A röplabda csapat III. kézilabda és kosárlabda csapat IV. helyezést ért el. A hagyományos sportágakban megrendeztük az egyetemi bajnokságokat.

Az évfolyamok csapatain kívül a dolgozók és az oktatók csapatai is indultak a bajnokságokon. A kosárlabda bajnokságot az oktatók csapata nyerte. Sajnálatos tény, hogy a női bajnokságokon csak a hallgatók indultak.

Az egyetemi bajnokságokon válogattuk ki azokat a hallgatókat, akik a DOTE csapataiban játszottak a felsőoktatási intézmények Egyetem Kupájában. Sajnos a KLTE nem tartotta be az időrendi megállapodásokat és így sok mérkőzésünk elmaradt. Férfi röplabda, asztalitenisz és sakk csapatunk I.helyezést ért el. Női asztalitenisz csapatunk II.helyezést ért el.

A szabadtéri lehetőségünk sokat javult az esti világítás elkészülésével. Késő estig lehet mérkőzéseket rendezni és így könnyebb az időegyeztetés. A labdarugás mellett a súlyemelés a legnépszerűbb. Sikerült a levegőtlen bőröndraktárból a súlyzót egy megfelelőbb helységbe átvinni. Öröndetes tény, hogy a női hallgatók is nagy számban rendszeresen járnak teniszezni. Azoknak a hallgatóknak a számára, akik rendszeresen járnak uszni, ingyenes uszóbérletet biztosítunk.

Sajnos a rossz idő beálltával csökkennek a lehetőségeink, mert nincs fedett helységünk és a DEAC csarnokban hetente csak két alkalommal 1-1 órát biztosítanak a tömegsport számára.

Dr. KARMAZSIN LÁSZLÓ
egyetemi tanár, mb.tudományos rektorhelyettes

Egyetemünk hat éve, még a távlati tudományos kutatási tervek kidolgozása előtt úgy döntött, hogy a tudományos együttműködés fokozása és az ésszerű koncentráció érdekében profiltémákat alakít ki, amelyeket egy-egy, az illető témakörben kiemelkedő munkát végző intézet igazgatója - a profiltémák - fog össze. Az öt profiltéma, az immunológia, daganatkutatás, endokrinológia, bioreguláció és chemoterapiás kutatások már szép hagyományokra tekint vissza az együttműködés területén. A távlati tudományos kutatási tervek, az országos és tárcaszintű főirányok kidolgozása csak erősítette eddigi törekvéseinket. Az új, immár méltó környezetbe került Központi Kutató Laboratórium és a Jórészt Önerőből az I. Belklinikán létrehozott Központi Klinikai Laboratórium is a fenti célkitűzéseket hivatott hatékonyan segíteni.

Az elmúlt tanévben elért legfontosabb eredményeinket a korábbi szokásoknak megfelelően a profiltémák összeállításában mellékeljük.

JELENTÉS A CHEMOTHERAPIAI KUTATÁSI PROFIL TERÜLETÉN 1972-73 TANÉVBEN VÉGZETT MUNKÁKRÓL. A chemoterapiai kutatások a hagyományos irányokban folytak tovább. Virus, baktérium és gombaelemes vegyületek szintézise és in vitro, valamint in vivo tesztelése folyt/Mikrobiológiai, Közegészségtani, Gyógyszertani Intézetek/ a gyakorlat számára perspektivikus eredményekkel.

Chemoterapiás szerek klinikai vizsgálatát a Tüdőgyógyászati klinikán végzik, hatásmód-kutatás folyik a Bőrklinikán, emberi anyagon.

Új kutatási irányoknak veheti meg alapját a Biológiai Intézetben folyó alapkutatás, amely a streptomycin, ill. e molekula származékainak természetbeni előfordulását vizsgálja, valamint a sejtműködéseket reguláló makromolekulák izolálásán alapuló munkájuk. A Gyógyszertani Intézetben a daganatkutatás egyik modelljének a kidolgozása folyik, valamint értékes hatásmód vizsgálatok. E kutatási profilhoz tartozik a Gyermekklinika kutatása, amely az újszülöttkori hyperbilirubinaemiák kezelésében általuk bevezetett új gyógyszeres eljárás vizsgálatát jelenti.

MIKROBIOLÓGIAI INTÉZET. A vizsgálatokat az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár, valamint az Intézet között kötött kutatási szerződés alapján végezték. A szerződés értelmében a Gyár megbízásából a Kossuth Lajos Tudományegyetem Szerves Kémiai Intézetében előállított vegyületeket vizsgálták különböző myxovirus törzsek és a herpes vírusok elleni hatásosságra. A vizsgálatok első lépcsőben szűrő jellegűek voltak, majd az ily módon hatásosnak talált vegyületeket részletes in vitro és in vivo vizsgálatoknak vetették alá. 1972-73 tanévben 65 új vegyület hatását vizsgálták az influenza A-2/Sing 1/57 myxovirus törzs szaporodására vonatkozóan in vitro szövettenyészetben. Az előzetes szűrések alapján további finomabb vizsgálatra 23-at találtak hatásosnak. Ezek a vegyületek az aminoadamentán /jól ismert influenza vírusellenes szer/ különböző származékai, s az eredmények fő értéke az, hogy

támpontot szolgáltatnak a vegyületek szerkezete és hatása közötti összefüggések megértéséhez, és irányt mutatnak a következőkben szintetizálendő új vegyületekre vonatkozólag. A leghatásosabbnak talált F-67 jelzésű aminoadamantán származék részletes in vivo vizsgálata ezen vegyület az alapvegyületnél jelentősebb védőhatását mutatja. Az in vivo /egérben/ végzett részletes vizsgálatok szerint elsősorban a lebomlási, illetve felszívódási különbségek teszik előnyösebbé az F-67 jelzésű anyagot az aminoadamantánnal szemben.

A különböző A-2-es influenza törzsek között az amantadinnal és származékaival szembeni érzékenységekben nem mutathatók ki jelentékeny eltérések, - így valószínűnek látszik, hogy a jövőben jelentkező újabb influenza virustípusokra az amantadin alapvázalattal rendelkező vegyületek továbbra is hatásosak lesznek.

Az influenza virustörzsek között létrejövő hibrid törzs amantadinnal szembeni érzékenysége vizsgálatokor megállapították, hogy a hibrid törzs érzékenységét az a virustörzs amantadinnal szembeni érzékenysége szabja meg, amelyből a hibrid törzs nukleinsava származik. Ezek az adatok a természetes körülmények között is létrejövő hibrid törzsek esetében figyelemre méltóak.

Az eddig előállított adamantán származékok egyes jellemző tulajdonságainak a Herpes simplex vírus szaporodását gátló hatását nem sikerült kimutatni.

KÖZEGÉSZSÉGTANI INTÉZET. 1972-73 tanévben folytatva az előző években folytatott kutatásaikat, a következő újabb eredményeket nyerték:

a/ A halogén-substituált rhodaninsavakon, - amelyek az eddigi vizsgálataik során rendkívül intenzív fungistatikus hatásuaknak bizonyultak - kémiai változtatásokat hajtottak végre, mégpedig két irányban:

egyrészt a molekulájukban lévő metylen-csoport egyik hidrogénjét alkyl-gyökökre cserélték fel /CH₃-tól n-C₆H₁₃-ig bezárólag/, másrészt pedig karboxyl-csoportjukat alkyl-gyökökkel /szintén CH₃-tól n-C₆H₁₃-ig bezárólag/ esterifikálták.

Mindezeknek a vegyületeknek megvizsgálták mind a human-pathogén, mind pedig számos növénypathogén gombatörzsre kifejtett fungistatikus hatását. Azt tapasztalták, hogy az alkylesterek -móláris alapon!- fungistatikus hatása teljesen azonos nagyságrendű azokkal a halogén-substituált rhodaninsavakéval, amelyekből származnak, de viszont a C-alkyl származékok közül a C-methyl és a C-ethyl-származékok 2-4-szer hatékonyabbak, mint a kiindulási methyl- ill. ethyl-mentes halogén-substituált rhodaninsavak; a C-n-propyl-substituenstől kezdődőleg rohamosan csökken a fungistatikus hatás, a C-n-C₅H₁₁ és C-n-C₆H₁₃-származékok pedig gyakorlatilag csaknem inaktívak.

b/ Kimutatták, hogy az aroyl-azidok fungistatikus hatása azon alapul, hogy a mikroorganizmusok sejtkomponenseit acylálják, e-közben azoimid szabadul fel, s a tulajdonképpeni fungistatikus ágens maga is azoimid.

c/ Egy újabb dezinficiens sikerült találniuk, amely a merphennel azonos hatásintenzitás és - a merphéneken kívül MINDEN EGYÉB DEZINFICIENSET felülmul: a tribrom-nitromethant. Előnye a merphennel szemben, hogy a szermaradványok thiolvegyületek által /pl. cystein, thioglykolat által/ azonnal eltüntethetők, toxikus utóhatásai ezáltal kiküszöbölhetők. Gyakorlati alkalmazhatóságát folyamatosan tanulmányozzák.

d/ Két újabb típusu, a szakirodalomban ezideig soha nem em-

litett fungistatikumot találtak, amelyek elsősorban mezőgazdasági fungicidként tarthatnak számot érdeklődésre; a tri- és tetrahalogénanilíneket, valamint a mesoxalsav-seminitrilesterek halogén-phenylhidrazonjait.

A DATE Növényvédelmi Tanszékének /prof.Szepessy István/ szabadföldi vizsgálatai szerint az előzők univerzális csávázószerekként, az utóbbiak pedig speciális lisztharmat-ellenes szerekként gyakorlati érdeklődésre is számot tarthatnak.

TÜDŐGYÓGYÁSZATI KLINIKA. A Tüdőgyógyászati klinika Mellkassebészeti Osztályán és Laboratóriumában Dr.PETRÁNYI GYULA professzor, aspiráns vezető irányítása alatt, részben a Chinoin Gyógyszergyár megbízásából folytatja munkáját az antibiotikumokkal foglalkozó klinikofarmakológiai csoport. /Aspiráns: Dr.Kiss János Tüdőgyógy.Klin./ Az antibiotikumok in vitro és klinikai vizsgálatán túl elvégezték az Oxacillin, Meticillin, Ampicillin, Cephadrine szérum- és tüdőszövet-szintjének vizsgálatát. Farmakodinamiás vizsgálataikat a szérumon és tüdőszöveten túl kiterjesztették a pericardialis folyadékra és szívizomra is. Több évre tervezett kontrollcsoportos vizsgálat indult a mellkassebészeti műtétek során alkalmazott antibiotikus kezelés elvi és gyakorlati kérdéseinek megválaszolására.

BŐRKLINIKA. Delagilt szedő polymorph fényexanthemás és diszoid erythematodeses betegek lymphocytáiban tanulmányozták a gyógyszer hatását az UV-fény okozta DNS-károsodás reparálási folyamatára. Megállapításaik szerint az eredmények arra utalnak, hogy a delagil gátolja a normális reparálást jelző H₃thymidin incorporációt a lymphocytákban, valószínűleg a sejtek DNS-hez való kötődés következtében.

BIOLÓGIAI INTÉZET. A sejtfaleszintézist befolyásoló anyagok streptomycin termelésre kifejtett hatásának mechanizmusát tanulmányozva kimutatták Sakaguchi-pozitív nukleotidák létezését, melyek az antibiotikum komponensek sejtfalba építésében játszhatnak szerepet. A mechanizmusuk megismerése új antibiotikumok, ill. származékok kidolgozásához szolgálhat alapul. A streptomycin termelés vizsgálatában sikeresnek bizonyult kutatási irányzatot, azaz a termelés sejtfaleszintézisén keresztül való befolyásolását, kiterjesztették a streptomycinnel rokon neomycin termelésének tanulmányozására.

Az antibiotikumot termelő törzsek életfolyamatait befolyásoló természetes anyagok tanulmányozása során sikerült nagy molekulájú növekedésgátló szabályozó anyagok jelenlétét kimutatni és az anyagot részben tisztítani.

A differenciálódást befolyásoló C-faktor előállításában metodikai előrehaladás történt: megoldották a nagyobb térfogatban történő tenyésztéssel nagyobb mennyiségek termelését és módszereket dolgoztak ki, melyekkel a hatóanyag 50-100 liter fermentléből is viszonylag könnyen kinyerhető.

GYÓGYSZERTANI INTÉZET. A kemoterápiás kutatások területén a baktérium elleni hatóanyag kutatásban kvantum kémiai paraméterek alkalmazását vezették be és azok segítségével számításokat végeztek új, Trimetoprim származékok előállítására. Az elméleti számítások alapján kapott vegyületek szintézisét a KLTE Szerves Kémiai intézetével, illetve az Egyesült Gyógyszergyárral kollaborációban megkezdték. Ugyanakkor a fenti vegyületek receptorokhoz való szelektív kötődésének vizsgálata céljából E.coli, ill.

emlős májsejt-dihidrofolsav reduktáz enzimet állítottak elő.

A daganat kemoterápiás kutatásokkal kapcsolatban a granulopoiesis progenitor sejtjeinek, illetve az ezen sejtek szaporodására és differenciálódására ható anyagoknak a tanulmányozására alkalmas szövettenyészti módszer hazai lehetőségeinkhez való adaptálását végezték. További kísérletek folynak az optimális tenyészkörülmények kialakítására.

Sugárfarmakológiai munkáikban az akriflavinnak cisztein kezelés által E.coli K.12 sejtekben kiváltott sugárrezisztencia fokozódására kifejlesztett hatását vizsgálták. A sugárkárosodás paramétereiként egyrészt a sejtek telepképző tulajdonságának, másrészt a DNS-ükben megjelenő "single-strand" törések számának meghatározása szolgálta. Megállapították, hogy a 2 ug/ml acriflavin csökkentéssel a 30 perces cystein kiváltotta - kiegyensúlyozatlan makromolekula szintézissel kapcsolatba hozható - sugárrezisztenciát fokozó hatását, míg az egy perces cystein kezelés hatására létrejött - és a savoldható SH szint emelkedésével összefüggő sugárvédő hatást nem.

GYERMEKKLINIKA. A Gyermekklinikán egy antibiotikum származék kedvező gyógyhatását észlelték. E téma tulajdonképpen nem is tartozik a kemoterápiás kutatási profilhoz. Ez évben ebben a csoportban kerül ismertetésre.

A Kövér professzor által vezetett munkacsoport 1972/73 tanévben foglalkozott az UJSZÜLÖTTKORI HYPERBILIRUBINAEMIÁK KEZELÉSÉBEN preventive és therapiásan egyaránt használható új, először általuk alkalmazott gyógyszeres lehetőséggel /D-Penicillamin/.

Vizsgálati anyagukat /58 érett ujszülött és 61 koraszülött/ a kezelés kezdetének ideje alapján négy csoportba sorolták, melyek közül az I. és II. csoport a korán, vagy preventive /az 1., ill. 2. életnap betöltése után kezelték/, a III. és IV. csoport a későn, vagy therapiásan /a 3. és 4. életnap betöltése után kezelték/ kezelt eseteket foglalja magába. - Valamennyi D-Penicillaminnal kezelt csoportban nagymértékben lecsökkent a szükségessé váló vércserék száma; ugyanakkor az I. és II. csoportban erősen szignifikáns különbségeket észleltek a szérum nem conjugált bilirubin átlagértékek naponkénti alakulásában a kontrollokkal történő összehasonlításkor. A III. és a IV. csoportban ez a különbség kevésbé meggyőző; ennek alapján a minél előbbi gyógyszeres beavatkozást látják indokoltnak.

Eddigi hatástani vizsgálataik során megállapították, hogy a szer nem fokozza az albumin-bilirubin disszociációt, sőt a szérum szabad bilirubin frakcióját is csökkenteni képes. Gyógyszer mellékhatást egy esetben sem tapasztaltak.

Empirikusan megszerkesztett therapiás sémát dolgoztak ki, mely - eddigi tapasztalataik szerint - a legjobb effektust biztosíthatja a hyperbilirubinaemiás ujszülöttek D-Penicillamin kezelése során.

Dr. Szabó Gábor
egyetemi tanár

A daganatkutatással kapcsolatos kutató munkában az alábbi intézetek, illetve klinikák vettek részt:

Biokémiai Intézet, Kóronctani Intézet, Közegészségtani Intézet, Mikrobiológiai Intézet, I. Belklinikai, Bőrgyógyászati Klinika, Radiológiai Klinika, Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinika, Tüdőgyógyászati Klinika, I. Sebészeti Klinika.

Az intézetek és klinikák közötti kollaborációs munkák ebben a periódusban is tovább folytatódtak. Az egységes kép nyérése érdekében a kapott eredményeket a kutatás jellege szerinti csoportosításban foglaljuk össze.

MORPHOLÓGIAI VIZSGÁLAT. A hypovascularisalt vesetumoroknál angiographias, pharmacoangiographias, urographias, izotop nephrographias és scintigraphias vizsgálatokat végezve megállapították, hogy e peripherias jellegű vesetumoroknál az értágító pharmacoangiographia adja a legjobb diagnosztikus eredményt. Az izotop nephrographias vizsgálat már korán jelzi a vesefunkció romlását. A secunder csontcarcinománál végzett pharmacoangiographias vizsgálatok adatai szerint a környező lágyrésztumorban részben érelváltozások, részben tumoros necrosisra utaló értünetek láthatók. A kísérletesen házinyulon létrehozott VX2 carcinoma telekobalt terápiás besugárzásakor a tumorok visszafejlődtek.

A gyógyszerek okozta nyirokcsomó elváltozások vonalán végzett humán és experimentális vizsgálatok adatai arra mutatnak, hogy az RES sejtek jelentős részt vállalnak a nyirokcsomókban felhalmozódó gyógyszer eliminációjában, a Sacerno akut toxikus dózisban alkalmazva egerekben lymphoreticularis tumort nem indukált. A fénymikroszkópos szinten domináló tumorszerű histiocyta proliferáció elektronmikroszkóposan nem mutatja a blasztos transzformáció jeleit.

A felszíni immunglobulinokat hordozó és spontán rozetta-képző sejtek vizsgálatával az egyes lymphoproliferatív megbetegedések B, illetve T lymphocyta eredetét kísérelték meg eldönteni. A kapott adatok szerint a krónikus lymphoid leukémia B-sejt jellegére lehetett következtetni. Lymphosarcoma esetén a perifériás lymphocyták jelentős része szintén B sejt jelleggel rendelkezik. Az éretlenebb lymphosarcoma sejtek sem B sem T sejt jelleggel nem rendelkeznek. Lymphogranulomatosisban a periférián található lymphocyták között a normálnál kisebb számban észleltek T sejteket, mely magyarázhatja a betegségben észlelt csökkent celluláris immunreakció készséget.

BIOKÉMIAI KUTATÁSOK. Előző évi kísérletek folytatásául sikerült adott sequentiájú ribooligonucleotidok szintézisének megoldása enzimes lépcsőzetes szintézissel. Tovább folytatták a rákos szervezet májának fehérjéi guanidinnal a normálistól eltérő reakciójának vizsgálatát SV-40 valamint herpes simplex vírussal indukált tumorok kifejlődése esetén. Vizsgálatokat végeztek a polinucleotidok rákos szövet nucleinsav anyagcseréjének befolyásoló képességére.

A 3,4-benzpirén fotooxidációjának tanulmányozását tovább folytatták. Állatkísérletekben megállapították, hogy az ózonnal roncsolt 3,4-benzpirén rákkeltő hatása krónikus adagolásban a nem roncsolthoz viszonyítva csökkent. Az ózonos kezeléssel a 3,4-benzpirén immunszuppresszív hatását felfüggesztette. Debrecen közlekedési csomópontjain gyűjtött porok benzolos kátránykivonatával ecsetelt egereken a kezelés megkezdése utáni 2. héten hyperkeratosis észlelhető.

Eljárást dolgoztak ki különböző eredetű vírusokkal transzformált sejtek plasmamembrán subfrakcióinak előállítására. Azonos kísérleti körülmények között az oncogen vírusokkal transzformált sejtekből 3, míg a megfelelő normál sejtekből 2 plasmamembrán subfrakciót tudunk előállítani. Megállapították, hogy a sejtranszformáció után az adenylate cyclase és a c-AMP-foszfodiesterase enzimek kinetikus tulajdonságai megváltoznak. A két enzim aránya a transzformált sejtekben függ a transzformáló ágenstől. Megállapították, hogy a Rauscher vírussal fertőzött egerek lépének lipid tartalma a leukémia kialakulása során jelentősen megváltozik.

DAGANATVIRUSKUTATÁS. Megállapították, hogy a Rauscher leukémiás egerek szérumában a tumorsejtek felszínéről származó szolubilis antigének mutathatók ki. Az antigének az antitestek lekötésével csökkentik az immunsavó cytotoxikus hatását.

A Rauscher leukémia vírus mindkét komponense immunszuppresszív hatása. Az immunszuppresszió humorális immunválaszt kifejezettebben érinti, mint a cellulárist.

A herpes simplex vírus 2-es típusával transzformált daganatos hörcsög sejtvonal tulajdonságait tanulmányozva megállapították, hogy DNS-gátló szerekkel a sejtekben jelenlévő vírusgenomot aktiválni lehetett. Ezzel első ízben bizonyították a HSV-2-vel transzformált sejtekben a teljes vírusgenom beépülését. Megállapították, hogy emberi cytomegalovirussal a DNS szintézis gátló cytosin-arabinosid jelenlétében, ill. a kulturák supraoptimális hőmérsékleten való tartásával abortív fertőzést lehetett létrehozni.

Megállapították, hogy az Epstein-Barr vírussal a lymphocyták DNS szintézist stimulálni lehet, ez a tulajdonság a daganatvírusokra jellemző, s a B típusu lymphocyták fogékonyak erre a vírusra.

DAGANATCHEMOTHERÁPIA. Tovább gyűjtik az adatokat az in vitro és in vivo észlelt tumorsejt- cytostatikum érzékenység összehasonlítására az in vitro hatás prognosztikai klinikai értékelhetőségére.

Therápiában minden esetben rátértek a kombinációs kezelésre.

A korábbi évekhez képest nagyobb mértékben alkalmaztak cytostatikum gyógyszereket ovarium carcinoma kezelésére. Hatásának lemerése csak évek múlva történhet meg.

KLINIKAI ONKOLÓGIA. A malignus melanomák kezelésében kidolgozott komplex eljárást tovább folytatva megkísérelték a sugárkezelést kombinálni a sejtosztási ritmusnak megfelelő cytostatikumok szinkronizált adagolásával.

Megállapították, hogy 8000-9000 R az a sugármennyiség, amely a melanoma növekedését in vitro meggátolta.

Megszervezték a kiterjedt cytológiai szűrővizsgálatokat, s ilymódon sikerült több korai rákot és preblastomás elváltozást felismerni.

Uj módszer kifejlesztésével igyekeznek elérni az endometrium

carcinoma korai felismerését. Cytogenetikai vizsgálatokat végeztek nőgyógyászati malignus daganatokból, s a módszert a cytostatikus gyógyszerhatás ellenőrzésére is fel fogják használni.

Folytatták a polycythaemia vera beteganyag feldolgozását különböző epidemiológiai adatok szempontjából.

A hörgőrákkal kapcsolatos klinikai kutatások során a tanév folyamán 2062 hörgőrákos beteg adatait dolgozták fel és kísérték figyelemmel azok sorsát folyamatos vizsgálatokkal. Szélesítették a hörgőrák korai diagnosztikájában alkalmazott módszereket a transzbronchialis tüdőbiopsziát, a Hattori féle hörgő-kefés vizsgálatot és legújabban a Hausser transthorakalis tüdőbiopsziát.

Kollaborációban folyamatosan értékelik a citostatikus kezelés és a kobalt besugárzás eredményességét.

A PAJZSMIRIGY DAGANATOKKAL KAPCSOLATOS KUTATÁSOK. Kelet-Magyarországon elterülő síkvidéki golyvaendémiás területen a pajzsmirigy hideg göbökben 14,6 %-ban malignus degeneratio fordul elő. 200 nem pajzsmirigy és nem daganatos tetem pajzsmirigyét és regionális nyirokcsomóját lépcsőzetes szövettani metszetekben vizsgálva az esetek 5 %-ában occult pajzsmirigy carcinomát találtak. A malignitás szempontjából különös jelentőségű pm. hideg göbök differenciál diagnosztikájának pontosabbá tételéhez abszolút és relatív parametereket állítottak össze.

A praeblastomatosus és rákos emlő elváltozásokban a pajzsmirigy diszfunkcióját találták az esetek nagy részénél, mint a szervezeti hormonegyensúly megbomlásának jelét.

Dr. Váczi Lajos
egyetemi tanár

A BIOREGULÁCIÓ, illetve ANYAGCSERE kutatások terén az 1972/73 évben fokozódott a tevékenység mind elméleti, mind gyakorlati területen.

A kutatások felölelték a molekuláris biologia, a sejtek és szövetek, valamint a liquor anyagcseréjére vonatkozó vizsgálatokat, de kivetithetők voltak az össz-szervezet szintjére is. Kivánatos, hogy az elmélet és a gyakorlat a jövőben szorosabban kapcsolódjék.

AZ ANATOMIAI, SZÖVET- ÉS FEJLŐDÉSTANI INTÉZETBEN az 1972-73 tanévben egyre inkább kidomborodott a szöveti anyagcserének 1/égéses, 2/tejsavas erjedéses, 3/fokozott mucopolysaccharid-termeléssel járó primitív anyagcserének/ a szöveti strukturától, nevezetesen a vérellátástól való függése, illetve változása; FIIOGENETIKAI és ONTOGENETIKAI módosulása, valamint KISÉRLETES változtathatósága.

Megállapítást nyert, hogy a térdizületi porc glykozaminoglykán tartalma az ízület funkcionális igénybevételének függvénye. A végtag kiemelése esetén a GAG komponens-tartalom csökken, /főként a galaktozamin és az uronsav/. Ez a kép hasonló a humán gyakorlatban az osteoarthritisben észleltekhöz és további vizsgálatra érdemesnek látszik. A fokozott terhelés hatására az izfelszíni porc GAG komponens tartalma nő, ez elsősorban a glikozaminnál mutatkozik. Ez a változás az öregedő porcnál leirtakhoz hasonló. Kimutatták a pordifferenciációval járó alapállomány makromolekuláris struktúra változásait. Leírták az osteocytá capsula finomszerkezetét, annak életkorral és pathológiás csontelváltozásokkal járó módosulásait.

Porcok alapállományának összehasonlító vizsgálatai szerint az alapállomány makromolekuláris szerkezete és ezeknek egymáshoz viszonyított aránya a különböző porcokban és az életkor függvényében változik. D.vitamin-hiányos és D hypervitaminosisos vizsgálatok alapján megállapították, hogy a D vitaminnak jelentős szerepe van a mucopolysaccharidképződésben is, összefüggésben a calcificatio mechanizmusának befolyásolásával.

A BIOFIZIKAI INTÉZET kutatói az 1972-73 tanévben az általuk előzetesen kidolgozott molekuláris enzimkinetikai modellt továbbfejlesztették. Ennek során azt a kérdést tanulmányozták, hogy a környezetet alkotó folyadék molekuláinak nagyság szerinti eloszlása hogyan befolyásolja az enzimreakciók kinetikáját különböző enzimek esetén. Megállapították, hogy ez az enzimkinetikai paraméterekkel mérhető és kifejezhető regulációs környezeti hatás az illető enzim tulajdonságaitól is függő formában érvényesül.

NMR spektrometriás vizsgálatokkal sikerült kimutatniuk a foszforiláz b és obligatorikus alloszterikus aktivátora, az 5'AMP kölcsönhatását. Az ionizáló sugárzás hatását is sikerült az enzim NMR spektrumának elemzésével észlelni. A spektrum változásainak részletes tanulmányozásával kvantumkémiái számítások segítségével meghatározták az egyes effektorok szubmolekuláris szerkezetét.

AZ ÉLETTANI INTÉZET kutatói az 1972-73-as tanévben azt találták, hogy 1/ 10 mM koffein hatására béka vázizmon kétfázisú irreverzibilis kontraktura fejlődik ki. KCl oldattal történő aktiválás lezajlása után 1-10 perccel kiváltott koffein-kontraktura két fázisa között részleges relaxáció figyelhető meg. A kontraktura első fázisa K-depolarizáció alatt penetráló anion jelenlétére /Cl⁻/ érzékeny, s 1 mM La³⁺-nal kivédhető. Az eredmények a koffein kettős támadáspontjára /a szarkotubuláris rendszer haránt és

hosszanti elemei/ utalnak. 2/ Az elektrokémiai gradienssel ellentétes irányú K-transzport - melyhez az emberi vörösvérttestekben a glikolízis, illetve az intracellularis ATP szolgáltatója az energiát - 5 mM extracellularis K^+ koncentrációnál eléri a V_{max} értéket. Oubainnal mérgezett vörösvérttestekben is mutatható ki K-felvétel ezerszeres koncentráció gradiens ellenében is. E K-felvétel gyorsabb Na-ionok jelenlétében, mint Na^+ -mentes közegben. A kinetikai adatok alapján megállapítható, hogy a carrierek nagyobb mennyiségű K^+ -ot kötnek meg Na^+ -mentes miliőben, mint Na^+ jelenlétében, másrészt a K^+ transzport mégis az utóbbi esetben a gyorsabb, ezért föltételezhető, hogy a ouabain-mérgezett sejtekben az ATP helyett Na^+ gradiens szolgáltatója az energiát a K^+ transzporthoz.

A GYÓGYSZERTANI INTÉZET-ben az anyagcsere és bioreguláció témakörhöz kapcsolódó kutatásaikban az 1972/73 tanévben az alábbi eredményeket érték el:

1/ A CARDIOVASCULARIS RENDSZER KUTATÁSA TERÉN a/ gyakorlati jellegű eredményeik a következők: a béta-receptor bénítókkal kapcsolatban végzett összehasonlító vizsgálatok során megállapították, hogy az izopropil-amino-propanol oldalláncot tartalmazó Inderal, Trasicor és Practolol esetében a szimpatikus, továbbá az antiarrhythmias, szívműködést, coronaria-keringést és szivglikozida toxicitást befolyásoló hatások lényegesen eltérnek egymástól. Az említett paraméterek számszerű ismerete képezi alapját annak az intézetben folyó gyakorlati gyógyszerkutató munkának, amely kedvezőbb hatása új típusú béta-receptor bénító szer előállítására irányul.

b/ elméleti jellegű eredményeik: isoproterenol kezeléssel létrehozott myocardialis hypertrophia időbeli kialakulását vizsgálták. Ugyanis, míg a nagy dózisu isoproterenol kezelés hatására az infarctusok mellett kialakuló cardiomegalia elsősorban a sziv viztartalom fokozódásának következménye, ismételt kis dózisu isoproterenol kezeléssel indukált, ugyancsak hypoxiás aetiológiájú - szivmagnagyobbodás - valódi szivizom hypertrophia. Kísérleteikben hét napon át, naponta egyszer ip. adott 5 mg/kg isoproterenol hatására a sziv szárazanyag, fehérje és nukleinsav tartalma 50-100 %-al nőtt. ^{14}C -leucin beépülés alapján a szivben mért fehérjeszintézis a kezelés negyedik napján 80 %-kal haladta meg a kontroll értéket, majd fokozatosan csökkent. Béta receptor gátló Trasicor és Propranolol az alkalmazott dózistól függően részben, vagy teljesen gátolta a szivizom hypertrophia kialakulását.

2/ A BIOLOGIAI MEMBRÁNOK transzportjának gyógyszeres befolyásolása területén végzett vizsgálatokban megállapították, hogy a bél biogélatin tartalmát növelni lehet 5 -hidroxitriptofánnal és MAO-inhibitorokkal. Ezek a szerek fokozzák a Na-carrier rendszer működését és a cukor aktiv transzportját. A bél mucosa serotonin tartalmának csökkentését Rausedylllel, ill. Chlorphenylalaninnal lehet kiváltani. Ezen gyógyszerek hatására a glukóz aktiv transzportja jelentős mértékben csökken. Megállapították továbbá, hogy az NA- és K- aktivált ATP-aset bénító szivglikozidák a bél-epithelium basalis membránján gátolják meg a cukor aktiv transzportját.

A MIKROBIOLOGIAI INTÉZET-ben a methicillin hatását vizsgálták a sejtfa integritására, a sejtfa szerepét a methicillin rezisztenciában.

Összehasonlító ultrastrukturális vizsgálatok azt mutatják, hogy a methicillin-érzékeny S.aureus sejtek fala vékonyabb mint

a methicillin rezisztenseké. Az antibiotikum mentes táptalajban szaporodó methicillin-érzékeny kulturákhoz adott 1/2 minimális gátló koncentrációnyi /MGK/ methicillin olyan drasztikusan károsítja a sejtfalat, hogy a sejtek többsége nem éli túl ezt a hatást, hanem feloldódik. A methicillin hatást túlélő sejtek egy része olyan peptidoglykan polymert szintetizál, amelyben a β -1-4-glicosid kötések érzékenyek a lysozyme iránt, s a megfelelő peptid kötések érzékenyek a trypsin iránt.

A substatikus koncentrációjú methicillinben szaporodni képes methicillin-érzékeny sejtek megnagyobbodnak, oldalfaluk elvékonyodik, keresztfaluk megvastagodik, kanyargóssá és strukturálatlanná válik. Lysozyme és trypsin rezisztenciájukat elvesztik.

Az előzőleg antibiotikum mentes táptalajban szaporodó methicillinrezisztens kulturához adott 1/2 MGK-nyi methicillin a populáció 90 %-ának peptidoglycan szintézisében és térszerkezetében változást idéz elő. A károsodás olyan mértékű, hogy a sejtek képtelenek túlélni mind a methicillin, mind a methicillin + lysozyme, mind pedig a methicillin+trypsin hatását külön-külön, de feloldódnak a methicillin és a két hydrolytikus enzim egyidejű hatása alól. A populáció 10%-a sértetlen marad.

A substatikus koncentrációjú methicillinben szaporodni képes methicillin-rezisztens sejtek mértéke nem változik, oldalfaluk szignifikánsan vastagabb, mint a kontroll sejteké, keresztfaluk az oldalfallal arányosan megvastagodik, de strukturáját megtartja. A peptidoglycan polymer lysozyme- és trypsin-rezisztens marad.

2/ Methicillin hatása a sejtmembránra, a membrán szerepe a methicillin rezisztenciában.

Isotoniás táptalajban substatikus koncentrációjú methicillin jelenlétében az érzékeny sejtek megduzzadnak, míg a rezisztens sejtek nagysága változatlan marad.

Non-elektrolittal vagy elektrolittal létrehozott hyperosmosis egyaránt növeli a methicillin-érzékeny *S.aureus* sejtek ellenállását a methicillin bakteriosztatikus és baktericid hatásával szemben, valószínűleg a víz-transzport zavar kompenzálása révén. A methicillin-rezisztens sejtek esetében a non-elektrolittal létrehozott hyperosmosis nem befolyásolja a methicillin hatásságát, de növeli a populációban azon egyedek számát, melyek adott methicillin koncentrációjú táptalajon telepeket tudnak képezni.

Elektrolittal /0,5 és 1 M NaCl/ létrehozott hyperosmosis szignifikánsan csökkenti a methicillin-rezisztens sejtek ellenálló képességét a methicillin statikus és cid hatásával szemben egyaránt. Ugy látszik, hogy methicillin jelenlétében a rezisztens sejtek aktív ion-transportja zavart szenved, valószínűleg a Na-pumpa csökkent működése következtében.

AZ ORVOSI VEGYTANI INTÉZETBEN az 1972-73 tanévben annak a jelenségnek a magyarázatát keresték, hogy a vázizomban levő foszforiláz miért csak a fele képes aktív foszforiláz-a-vá átalakulni stimulálás alkalmával. Kísérleteikben a foszforiláz aktivitásának növekedése mellett a P-32 ATP-ből történő beépülését is mérték.

Megállapították, hogy a foszforiláció és ezzel párhuzamosan az aktiválódás mértékét a foszforiláz-b és az átalakítást végző kináz aránya szabja meg in vitro. Így foszforiláz-b feleslege mellett részlegesen foszforilált, u.n. hibrid foszforiláz képződik, míg kináz felesleg esetén teljesen foszforilált, végtermék foszforiláz-a képződik. Elektromos, illetve hormonális stimulálás hatására az élő állatban hibrid foszforiláz képződik. Az izom tel-

jes foszforiláz készlete csak részlegesen foszforilálódik, ily módon 50 %-os átalakulás látszatát kelti.

Kimutatták, hogy a fenti hibrid foszforiláz egyesíti magában az inaktív foszforiláz-b és a végtermék foszforiláz-a alloszterikus tulajdonságait.

2/ vizsgálatok kezdődtek a Vegytani Intézetben a fehérje-fehérje kölcsönhatás területén is. Kimutatták, hogy glikogén partikulákban integrálódó glikogénbontó és glikogénszintetizáló enzimek közül a foszforiláz kináz nemcsak arra képes, hogy foszforilálja a foszforiláz-b-t, hanem arra is, hogy meggátolja a foszforiláz-b AMP hatására bekövetkező konformáció változását, aktíválódását.

A foszforiláz kináz befolyásolni képes az aktív foszforiláz-a defoszforilálási reakcióját is, ha mindkét enzim kellő koncentrációban van egymás mellett. A foszforiláz kináz tehát nemcsak a foszforiláz-b-vel, hanem a foszforiláz-a-val is kölcsönhatásba léphet. Ugy látszik, hogy ennek a fehérje-fehérje kölcsönhatásnak nagy szerepe van a glikogénmobilizáció regulációjában.

A II.sz. BELKLINIKÁN az ANYAGCSERE ÉS BIOREGULATIO terén a következő eredményeket érték el:

a/ ENZYMAAPTATIO

1/ Egészséges és chr.hepatitises patkányokban vizsgálták a máj enzyadaptációs készségét. Megállapították, hogy fehérjedús táplálék hatására a chr. hepatitises patkányok májhomogenisátumának arginase és GOT acitívítása lényegesen kisebb mértékű emelkedést mutat, mint egészségeseekben.

2/ A továbbiakban normális, fehérjedús és szénhidrátus étrenden tartott egészséges patkányok májhomogenisátumának aminosav, ill. aminonitrogen-tartalmát, valamint a felső és alsó bélszakasz nyálkahártyájának polypeptidase aktivitását vizsgálták. Fehérjedús táplálkozás kapcsán a máj szabad aminosav-tartalma igen magas, szénhidrátus étrend kapcsán significánsan alacsonyabb. Az egyes aminosavak aránya azonban a táplálék minőségétől függetlenül azonos. A fehérjedús étrenden tartott állatok felső bélszakaszában a polypeptidase aktivitása a szénhidrátus étrenden tartottakhoz viszonyítva lényegesen magasabb. Az alsó bélszakaszban a polypeptidase aktivitásában a két csoport között különbség nem volt.

b/ VÖRÖSVÉRSEJT ENZYMVIZSGÁLATOK

1/ Állatkísérletes vizsgálatok kapcsán megállapították, hogy egészséges nyulakban a vörösvérsejt populatio G-6-PDH aktivitása és a vörösvérsejtek élettartama között egyenes arányú összefüggés van. Májcirrhosisban szenvedő betegekben ez az összefüggés nem érvényes, mert az emelkedett G-6-PDH aktivitás ellenére a vörösvérsejtek élettartama rövidebb.

2/ Experimentális anaemiában vizsgálták a különböző életkorú vörösvérsejtek FDP tartalmát. Azt találták, hogy a fiatal vörösvérsejtek FDP tartalma significánsan magasabb, mint az idős sejtéké.

3/ 800 egészséges és különböző betegségben szenvedő egyén vörösvérsejt populatiojának G-6-PDH vizsgálata kapcsán 4 olyan családot szűrtek ki, akiknél G-6PDH enzydefectus hemizygota, ill. heterozygota jelleggel kimutatható. A családokat a Gyermekklinikával közösen rendszeresen ellenőrzik és kezelik.

c/ THROMBOCYTA ENZYMVIZSGÁLATOK

1/ Exacerbatio stadiumában lévő polycythaemia rubra verás betegekben a thrombocyták G-6-PDH aktivitása significánsan magasabbnak, az LDH aktivitása pedig alacsonyabbnak mutatkozott. Myelofibrosis stádiumba jutva mindkét enzy aktivitása csökken.

2/ Immun thrombocytákban és toxicus csontvelőkárosodással

járó thrombocytopeniákban a vérelemezkek G-6-PDH aktivitása alacsony, sőt találtak olyan eseteket is, ahol teljesen hiányzott. Ez utóbbiakban a vörösvérsejtek G-6-PDH aktivitása normális volt.

d/ INSULINSECRETIO

Chronicus pancreatitises betegeken vizsgálták a basalis insulinsecretiot, a glucose által stimulált insulinsecretio kapacitást és a glucose assimilatios coefficientienst. Megállapították, hogy a chronicus pancreatitises betegek többségében csökkent a glucose tolerancia és az insulinsecretio kapacitás.

A BŐRKLINIKA kutatói AZ ANYAGCSERE /BIOREGULATIO/ tárgyú tudományos munkájuk során azt találták, hogy: Porphyrria cutanea tardás betegek vérében májspecifikus enzimvizsgálatokkal és immunoglobulin meghatározásokkal chr. alkoholos eredetű hepatopathiásokhoz nagy fokban hasonló májparenchyma és mesenchyma változásokra utaló eredmények adódnak /kollaborációban a II. Belklinikával/. Sikeres Ippen kura után /sorozatos vérlebocsátások/ ezek javuló tendenciát mutattak. Ez arra utal, hogy a porphyrin anyagcserében bekövetkező változások visszahatnak a máj működésére.

Ujabb adatokat kaptak a végtagi keringés és a cutan microcirculatio és veritéksecretio összefüggéseivel atrophias betegekben. 240 atrophias beteg vizsgálati eredményei alapján megállapították, hogy a vasoconstrictio hajlam a cutan erekben kifejezettebben érvényesül mint a végtagok nagyartériás rendszerében. A csökkent bőrarámlással szemben az izomkeringés a betegek többségében enyhén fokozódott. A perspiratio a gyulladáshoz góccokban és a tünetmentes bőrben egyaránt significánsan csökkent. A gyulladáshoz bőrelváltozások szélén compensatio hyperhydrosist egyetlen betegen sem észlelték.

Intradermalis acetylcholin inj-ra a betegek többsége késleltetett fehér dermographismussal reagált, míg a perspiratio többszörösré fokozódott. Vasoactiv szerek közül Tolazolinnal előkezelt bőrterületekben a paradox acetylcholin reactio elmaradt. Tartós Tolazolin kezeléssel a klinikai tünetek regressiója és a subjectiv panaszok megszűnése érhető el. A hatás alapját a Tolazolin adrenerg blokkoló tulajdonsága képezi.

Sedativumok közül Hibernallal lehet az Acetylcholinhoz hasonló jelenségeket provokálni. Localis anaesthesia az alkalmazott vasoactiv szerek hatását nem befolyásolta. Hibernallal hatását azonban az infiltrált területen gátolta.

A GYERMEKKLINIKÁN KORASZÜLÖTTÉK TÁPLÁLÉKTOLERANTIÁJA A SAV-BÁZIS HÁZTARTÁS TÜKRÉBEN végeztek anyagcserevizsgálatokat.

84 újszülött 710 capillaris vérmintája alapján, Astrup-technikával végzett sav-bázis meghatározásokkal kísérték figyelemmel a homeostasis alakulását az első életheteken folyamán. Összefüggéseket kerestek a bevitt nőitej-táplálék mennyiségi változásai és a sav-bázis mérleg viselkedése között.

Megfigyeléseik szerint a túl gyors, erőltetett táplálékbeépítési kísérletek a koraszülöttet metaboliás acidosisba sodorják. A tolerancia áthágását érzékenyen jelzik az átlagnál alacsonyabb, olykor 7.25 alatti pH értékek, valamint a base-excess és a standard biocarbonat 5-7 mEq/l-t kitevő esése. A bevitt kalóriamennyiség csökkentésére a koraszülött homeostasisa aránylag gyorsan javul, de az éretlenség fokával párhuzamosan az adaptáció bizonytalansága is felismerhető. Lassu, elővigyázatos táplálékbeépítéssel biztosítani lehet a savbázis háztartás egyensúlyát.

Testsúly-kilogrammonként 24 óra alatt 135-140 kalóriát kitevő női-tejmenyiségre 3 hetes korban a még aránylag érettebb újszül-

lött is base-excess csökkenéssel reagál. Ez a táplálékmenyiség fehérjetartalom szempontjából messze elmarad a kívánatos 4 g/ts. kg.-os szinttől. A sav-bázis háztartás tükrében - megegyezően a vesék sav-elimináló képességének korlátozott voltával - úgy tűnik, hogy koraszülötteknél a 4 hetes kor alatt, tolerancia-átlépés veszélye nélkül, nincs mód a fehérjebevitel fokozására.

KORASZÜLÖTTEK "KÉSŐI" ACIDOSISÁNAK ALAKULÁSÁT VÉRCSERÉK UTÁN 25 cserefúzió átesett, és 26 vércserében nem részesült hyperbilirubinaemiás koraszülött sav-bázis mérlegének alakulását követették az első öt élethétben, 442 elvégzett vizsgálat alapján.

Megfigyeléseik szerint a vércserét követő élethetek során mért basis-excessus átlagok 2.45 - 7.21 mEq/l-el magasabbak voltak, mint a kontroll csoportnál. A jelentkező bázistöbblet a pCO₂ viselkedésében tükröződő kompenzációs törekvések alapján - olykor szokatlannak tűnt a koraszülött szervezet számára.

A citrat-dextrose-s stabilizátorral kezelt vérkonzervek, elmentében a vércsere alatt megnyilvánuló acidosis fokozó hatással, a továbbiakban az ún. "késői" acidosisra jellemző életszakaszban kedvezően befolyásolják a koraszülöttek sav-bázis háztartását.

Electrolyt vizsgálatokkal igazolták, hogy a vérkonzervekben kimutatható Cl-ion eltolódások miatt a gyermek szervezetében kialakuló hyperchloraemiás alkalosis koraszülötteknél egy hétig perzisztál. Ez és a citrat-metabolizmus során felszabaduló HCO₃-ionok állnak a basis-excessus értékek emelkedése mögött. A jelentkező alkalotikus tendencia kedvező hatással van a koraszülöttek további sorsára.

Tanulmányozták ujszülöttkorban a glucose-utilizáció, glucose-adásra bekövetkező insulin-válaszreakció alakulását, fiziologiais és pathologiais körülmények között.

Vizsgálták továbbá diabetes mellitusban szenvedő gyermekek intermedier-termékeit /lactat, pyruvat/, és a szénhidrát anyagcsere kapcsolatát.

AZ IDEG- ÉS ELMEKLINIKÁN végzett vizsgálatok során 1/ megállapították, hogy egészséges egyéntől nyert, mesterségesen 37 °C-on sterilen tárolt liquorban /norm. fehérje- és sejt-tartalom/ glukose lebontás nem folyik: a glukose, a pyruvat, a lactat mennyisége és a pH értéke 48 órán belül nem változik. Ez a megfigyelés közvetett bizonyítéka annak, ahogy a liquor összetételének /esetleges kóros/ változása az idegrendszer anyagcserejének változását tükrözi és, hogy a normális liquor nem tartalmaz - legalábbis jelentős mennyiségben - a glukose-lebontásban szerepet játszó enzimeket.

2/ Kóros körülmények között a kamra liquor és a lumbalis liquor összetétele /a szénhidrát-anyagcsere-termékek és az ionok mennyisége/ azonosan változik. Ebből következik, hogy az agy anyagcserejének kóros megváltozása a lumbalis liquor összetételének ismeretében is megállapítható.

3/ Az enyhe agysérülésekre /commotio cerebri/ többek között a liquor lactat/pyruvat hányados értékének csökkenése, a sulyosakra /contusio cerebri/ pedig a hányados értékének emelkedése jellemző.

4/ Agonia idején kedvezőtlen prognostikai jel a liquor lactat/pyruvat hányados értékének csökkenése, amely az oxidatív anyagcsere zavarát igazolja. Ha a hányados értékének csökkenését növekedés követi, a prognosist egyértelműen kilátástalannak lehet minősíteni,

5/ A lökésszerűen, nagyadagban alkalmazott tranquillánsok /"chemoshock kezelés"/ átmeneti lactacidosiszt idéznek elő a li-
quorban.

6/ A liquor összfehérje tartalma és az egyes fractiok aránya kórosan megváltozhatnak az "agy-gátak" működésének épsége elle-
nére is.

7/ Neuro-muscularis megbetegedésekben a pathológiás izmok ke-
ringési reactioi lassubbak, mint az épeké, a beteg izmokban pa-
radox reactiok is gyakran előfordulnak.

8/ Atropin hatására az alvás paradox phasisa eltűnik. Ez a
megfigyelés is bizonyítja a cholinergiás mechanizmusok fontos sze-
repét az alvás folyamatának szervezésében.

A SZEMKLINIKA kutatói a glaucomával kapcsolatban két irány-
ban folytattak vizsgálatokat. Egyrészt szűrő vizsgálatok segít-
ségével igyekeznek tisztázni a diabetes és a glaucoma közötti
összefüggéseket, másrészt a glaucoma therápiájában a trabeculoto-
mia mellett egy újabb microsebészeti módszert, a trabeculektomi-
át vezették be. A műtétet eddig csak veleszületett zöldhályog,
buphthalmus eseteiben végezték. Eddigi eredményeik olyan jók, hogy
egyetlen más antiglaucomás műtét eredményével sem hasonlíthatók
össze.

A SZÜLÉSZETI ÉS NŐGYÓGYÁSZATI KLINIKÁN az 1972-73 tanévben a
bioregulatio és anyagcsere kutatások területén az alábbi eredmé-
nyeket érték el:

A magzati sav-bázis háztartás, szív működés, ill. intrauterin
physiologia tanulmányozásának témaköre, már több éves multra te-
kint vissza a klinikán. E vizsgálatok célja a terhesség és szülés
alatt a magzati veszélyeztetettség minél korábbi felismerése és
ezáltal a perinatalis morbiditas és mortalitas hathatós javítása.

Az elmúlt évben lényegében a már korábban bevezetett új mód-
szerek rutinszerű gyakorlati alkalmazása képezte a klinika fő
munkáját. Eredményeik összefoglalásaként könyvet jelentettek meg
"Intenzív Szülészoba" címmel.

Uj lépésnek tekinthető a szülészobai observatio átszervezése,
a folyamatos elektronikus szív működés észlelés kiterjesztése és
megfelelő indicatio alapján kiválasztott esetekben, complex ész-
lelések végzése egyre nagyobb számban.

Tovább folytatták az uterusizomzat működésére irányuló elektro-
hysterotherapiás vizsgálatokat. Összefüggéseket kerestek a méhizom
bioelektromos tevékenysége és contractilitása között a koraszülé-
sek megelőzése és a fenyegető koraszülések adaequát kezelése érde-
kében. A betegségek chromosomal szinten történő aetiológiai ku-
tatása tovább folyt a genetikai laboratóriumban. A klinikai cyto-
genetikában elért újabb eredmények tették lehetővé a praenatalis
genetikai diagnosztika kifejlesztését. Intrauterin chromosoma-ana-
lysis és praenatalis diagnosztika 5 esetben történt. Ezek közül
egy terhességet G/G translocatio miatt megszakítottak, négy ter-
hes kiviselte terhességét és egészséges magzatot szült. Jelentős
előrehaladást értek el Prostaglandin kísérletekben. Közel 100 e-
setben eredményes terhesség megszakítást végeztek műszeres beavat-
kozás nélkül Prostaglandinnal koraterhességben.

Dr. Krompecher István
egyetemi tanár

Az immunológiai kutatás óriási mértékben kiterjedésedett világszerte és már szinte nincs olyan tudomány szaka az orvosi ágazatnak, amelytől új eredményeket ne várnánk, a biokémiától, élettantól, genetikától, anatómiától /szövetantól/ az összes klinikai szakmáig, ahol az eredményeket egyre nagyobb sikerrel lehet hasznosítani. A közelmúlt kutatási eredményeinek jó része, így azok is, amelyek intézeteinkben és klinikáink laboratóriumában fogantak és amelyekről az előző évkönyveinkben rendszeresen beszámoltunk, ma már a gyógyítás mindennapos módszereivé váltak.

Az 1972/73 évi immunológiai kutatás röviden a következőkben foglalható össze /a részletek a tudományos közlemények jegyzékében felsorolt cikkekben találhatóak meg/.

A KÖZPONTI KUTATÓ LABORATÓRIUMBAN az immunglobulinok fizikokémiai és immunológiai sajátosságaival foglalkoztak. Waldenström makroglobulinaemiás betegek szérumából IgM makroglobulint állítottak elő és tanulmányozták a szedimentációs és diffúziós koefficiensét, molekulaszúlyát, formafaktorát, belső viszkozitását ruténiumred, dodecilszulfát, ruténimred + dodecilszulfát jelenlétében. Az IgM és IgG globulinok ruténiumreddel alkotott komplexében az immunológiai sajátosságok a kontrollokhoz képest alig változnak. Az IgM makroglobulin 3-5-ször több ruténiumredet köt, mint az IgG globulin.

AZ ANATOMIAI SZÖVET- ÉS FEJLŐDÉSTANI INTÉZETBEN, kutya izületi porcából proteoglikán kivonatot állítottak elő. Ebben immun-diffúziós módszerrel species specifikus és species-közös antigéndeterminánsokat mutattak ki. Ioncserélő oszlopon frakcionálva három frakciót különítettek el. Két frakció species-közös és species specifikus determinánsokat egyaránt tartalmaz, egy frakció csak species közös determinánst. Jelenleg ezek kémiai vizsgálata folyik. Összehasonlító immun-hisztokémiai és immun-diffúziós vizsgálatokkal a porc species közös antigéndeterminánsának megoszlását tanulmányozták, mely az eddigi vizsgálataik szerint porcban, csontban, kötőszövetben és basalmembránban egyaránt fellelhető.

KÓRLETTANI INTÉZET. Macskákön végzett kísérletekben megállapították, hogy értékelhető anaphylaxiás shock csak azokban az állatokban fejlődik ki, amelyek adjuvans /Freund/ kezelésben is részesültek. Az anaphylaxiás jelenségek hypothermiával kivédhetők. Kimutatták azt is, hogy a PMN leukocytákból nyert lysosoma praeparátummal Arthus-szerű reactiót lehet előidézni, amelyet az állatok lehűtésével ki lehet védeni. Nagyobb dosis endotoxin hatására jelentős lysosomalis enzim mobilizáció következik be, ugyanakkor a serum gammaglobulin szintje lényegesen csökken a normothermiás nyulakban. Ezzel szemben a lehűtött nyulakban a jellegzetes lysosomalis enzimek szintje az endotoxin hatására alig emelkedik, továbbá a serum gamma-globulin tükre sokkal kevésbé csökken, mint a normothermiás nyulakban. A hypothermia tehát jelentősen gátolja a lysosomalis enzimek felszabadulását és a felszabadult enzimek aktivitását. Normothermiás nyulakban két ízben i.v. adott endotoxinnal a generalizált Shwartzman jelenség

az esetek többségében kiváltható. Vizsgálataik szerint hypothermiában a reactio meggátolható, ha az állatok a 2. endotoxin dosis beadásakor vannak lehűtött állapotban.

Békákon végzett kísérletekben megállapították, hogy egyszeri antigendosis hatására a rosetta-képződés hasonlóképpen folyik le, mint a melegvérű állatokban. Több hidegvérű állatfajból származó immunglobulinnal végzett vizsgálataik szerint sem passzív cutan anaphylaxiát, sem fordított passzív cutan reactiót nem lehet létrehozni egérben, tengerimalacban, ill. nyulban. Bovin gamma-globulinnal mind aktíve, mind passzíve immunizált békákban a homolog antigen localis alkalmazása után jellegzetes mikrocirculációs változások mennek végbe /vasoconstrictio, majd vasodilatatio, leukocyta adherentia, leukocyta emigratio, stb./. A reactio specifikusnak látszik, mert heterolog antigenekkel nem hozható létre.

Autoradiographiás kísérletekkel bizonyították, hogy a heterocytotrop ellenanyagok kötődnek a tengerimalac peritonealis macrophagjaihoz. A sejtekhez való kapcsolódásért az IgG molekula nehéz láncra felelős.

Ovalbuminnal aktíve sensibilizált tengerimalacoknak a 21. napon intracardialisan adott nyul anti-OA IgG Fab-ja halálos anaphylaxiás shockot idéz elő. Nyul anti-OA IgG-vel aktíve sensibilizált tengerimalacok az autolog Fab befecskendezésére súlyos shocktünetekkel reagálnak.

A nyul anti-OA IgG-ből papainnal emésztett friss Fc fragmentum hízósejtkárosodást nem idéz elő. A tárolt Fc a hízósejteket szétrobbantja és degranulálja, de más típusú degranulációt hoz létre, mint a nyul anti-patkány serum. A tengerimalacokba intracardialisan befecskendezett tárolt Fc - a dosistól függően - különböző súlyosságú shockot idéz elő. A ¹³¹J-dal jelzett Fc fragmentum igen gyorsan ürül ki a szervezetből. Ha az autolog IgG-vel letalisan sensibilizált tengerimalacoknak 24 órával később vagy egy órával előbb adjuk a friss Fc-t, az a shock-halállal szemben nem biztosít védelmet, míg a 24 órával előbb ötszörös dosisban injiciált Fc jelentős védelmet nyújt.

A GYÓGYSZERTANI INTÉZETBEN isoproterenollal patkányszíven létrehozott myocardialis nekrosis immunológiai következményeit tanulmányozták. Direkt és indirekt immunfluorescens módszerrel megállapították, hogy két héttel az első isoproterenol injekció után a szérumban szivellenes antitestek jelennek meg. A titer legmagasabb a kezelés utáni 5-6.-ik héten, majd fokozatosan csökken. A szivizomhoz lekötött antitestek jelenlétét ugyancsak sikerült kimutatni. E vizsgálatok adatokat szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy a nagy dózisu isoproterenol kezeléssel indukált szivizomnekrosis immunológiai következményeiben is hasonlít a humán infarctushoz.

AZ I.SZ.BELKLINIKÁN foglalkoztak az immunosuppressziót a beteg, ill. kezelt emberben is mérő módszereik standardizálásával, hogy az eredmények jobban reprodukálhatók legyenek és a therapiát pontosabban irányíthassák. Kiterjedten vizsgálták a human spontán-rosettaképződés módszertani problémáit /szérum-inkubálások, hőfok-optimumok megállapítása, stb./. E vizsgálatok révén sikerült egy olyan megbízható módszert kidolgozni, amelyik jól reprodukálható, és e nyert értékek nagyon megközelítik a perifériás vér T-lymphocytáinak elméleti számát. Új módszert vezettek be a perifériás vér leukocyta migrációja kutatására agar-gélben.

Autoimmun-betegségekben /thyreoiditis, chr. aggressiv hepatitis, pemphigus, myositis, stb./ szenvedők szérumában vizsgálták az autoantitestek jelentőségét. Elvileg háromféle hatású autoantitest lehetséges: az antigénjét a./ károsító, b./ védő, c./ számottevően nem befolyásoló. A károsító megint lehet közvetlen hatású /többnyire a complement rendszer kapcsolatával/, vagy cellularis cooperatiót indukáló. Ezek a célszövetben való kötődésük által lymphocyták helyi kötődését hozzák létre. Autoimmun betegek egy részének szérumából sikerült ilyen cooperáló jelleget antitesteket kimutatni, melyek ezáltal a B és T rendszerek funkcionális cooperatióját bizonyítják e kórképekben. Különböző autoimmun és tumoros betegségekben rendszeres vizsgálatokat végeztek a periferiás vér B/T lymphocytá arányának megállapítására. A késői típusú heteroallergiás reakció csökkenése esetén általában a T-sejt számot csökkentenek találták. Vizsgálták az autoimmun betegségben /elsősorban SLE-ben/ szenvedők cellularis /cell-mediated/ immunreaktivitását. Az aktív progressív stádiumban lévő SLE-s betegek cellularis-immunreaktivitása csökkent /bőrpróbák, B-T-sejt arányok, DNCB-sensibilisatio, stb./ volt.

Kiterjedten alkalmazták az R-74-et egyes autoimmun-betegségek gyógykezelésében: polymyositisben, myastheniában és uveitisben változatlan jó therapiás effectust kaptak és ez megerősíti régebbi eredményeiket.

Elvégezték lo új hazai előállítású /részben cytostatikus/ gyógyszerimmunosuppressziós hatásának preklinikai vizsgálatát, mind a humoralis, mind a cellularis immunreaktivitásra, mind az inductiós, mind a productiós fázisban, de egyiknek a hatását se találták kielégítőnek.

A II.SZ.BELKLINIKÁN folytatták a se. Ig. osztályok és a se. enzimek vizsgálatát posthepatitises betegeken. Adataik alátámasztják azon irodalmi álláspontot, amely szerint a heveny hepatitis elhuzódóbb lefolyású, mint eddig gondoltuk, a hepatitis virus károsítja az immunsystemát is, mely a hepatitis lezajlása után hosszú ideig kimutatható. Obstructio icterusban is tanulmányozták az Ig-osztályok differenciáldiagnosztikai jelentőségét. Vizsgálták a contraceptiv szerek befolyását az Ig-ok szintjének alakulására és arra a megállapodásra jutottak, hogy ez is segítség a contraceptiv szerek károsító hatásának diagnosztikájában. Megállapították, hogy különböző HAA antigen kimutatások közül legérzékenyebb az immunoassay eljárás, de a gyakorlatban a complementfixációs és agar diffúziós módszer is jól használható /kollaborációs munka az I.sz.Belklinikával/.

Megkezdték az emberi serum G1DH izolálását és specificus enzymentelenes /nyul/ savót készítettek. Polyakrilamid-gel electrophoreticus eljárással quantitative határozták meg az alfa-fetoproteint, mely eredményeik szerint a chr. májbetegek 2/3-ában mutatható ki, de kifejezetten magas értéket tumoros májbetegségben találtak.

A TUDÓGYÓGYÁSZATI KLINIKÁN a Tüdőosztály tovább folytatta a sarcoidosis és a Scadding-féle diffúz fibrotisáló alveolitiszes betegek cellularis immunitásának tanulmányozását az I.sz. Belklinikai laboratóriumával kollaborációban.

A GYERMEKKLINIKÁN tovább folytatták a recidiváló spasticus bronchitis csecsemők és kisdetek immunológiai vizsgálatát. Nagyobb anyagon is /99 eset/ kimutatták, hogy a dysimmunoglobulinæmiát főként az IgA hiánya, illetve csökkent volta jellemzi.

80 esetben a tracheobronchialis váladékban megállapították, hogy a serum-immunglobulinok zavarai mellett a betegnek jelentős részénél lokális ellenanyaghiány /főleg IgA-hiány/ is kimutatható.

A gyermekkori autoimmun kórképek aetiopathogenesisének tanulmányozása terén elért eredményeik a következők. Foglalkoztak a primaer immundeficités állapotokban észlelhető autoimmun kórképekkel és a gyermekkori autoimmun kórképek diagnosztikai és terápiás problémáival. Aktív glomerulonephritisben szenvedő gyermekek periferiális lymphocytáinak válaszreakcióit tanulmányozták foetalis veseparenchyma homogenisatuma hatására a capillaris migratio-gátlás módszere segítségével. Eszerint aktív glomerulonephritisben szerv-specifikus cellularis típusu hypersensitivitással is számolni kell. A válaszreakció chronicus pyelonephritisben normális volt.

Tovább vizsgálták a foetusok, ujszülöttek, csecsemők és gyermekek immunbiológiai helyzetét. Az immunglobulinok mellett tanulmányozták a specifikus antibacterialis ellenanyagokat /immunogrammm/, szervellenes ellenanyagokat /autoimmunogrammm/, és ebben a periódusban különös figyelmet szenteltek a transferrinnek, az aszpecifikus immunvédelemben való szerepe vizsgálatának, és a felzívódási zavarok immunológiai problémáinak.

A BŐRKLINIKÁN az előző években megkezdett munka folytatásaként vizsgálták a candida fajok és a gazdaszervezet kölcsönhatását, különös tekintettel olyan betegségekre és gyógyszerek által létrehozott immundefektusokra, melyek praedisponálnak a candidosisra. Fotoallergiás /polymorph fényexanthema, gyógyszeres fotodermatosis/ és fotodynamiás kórképekben /porphyriák/ vizsgálták a periferiális lymphocyták direkt UV-fény érzékenységet. A fotoallergiás betegek sejtkulturáiban az irradiatio nagyfokú sejtpusztulást okozott / a betegek lymphocytái nem képesek reparálni a DNS-ükben UV-fényre keletkezett károsodást/. Elektronmikroszkópos vizsgálatokkal discoid lupus erythematoses betegek bőrében víruszerű strukturákat mutattak ki. Megállapították, hogy elsősorban fibroblastokban és endothel sejtekben voltak láthatók a tubularis strukturák, melyek vagy intracellularisan, vagy intranuclearisan helyezkedtek el. További vizsgálatok célja nagyobb beteganyagban chloroquin kezelés hatására bekövetkező változások figyelemmel kísérése. Folytatták gyógyszerallergiás beteganyaguk statisztikai értékelését aetiologiai szempontból. Az aetiologia igazolására lymphocytá transformatiot, passiv haemagglutinatiot epitucan próbákat és provocatio próbákat végeztek.

A SZÜLÉSZETI ÉS NŐGYÓGYÁSZATI KLINIKÁN elsősorban az un. atypusos gestosisokkal foglalkoztak. Kísérleteik arra utalnak, hogy a terhességet megelőző, vagy a terhesség alatti endoxin ártalmak szerepelhetnek az atypusos gestosisos kórképek kialakulásában. Az endotoxin hatás módosítja a terhes szervezet érreactioit, elősegíti a disseminált intravascularis coagulatiót és súlyos heveny shock helyzetet teremt. Kísérletesen igazolták, hogy ³²P-vel jelzett E.coli endotoxin átjut a terhes állatlepényi barrierjén, és bejut a magzatba is. A terhes állatnak endotoxin shock jelenségeit tanulmányozták és a hevenyen kialakuló generalizált Sanarelli-Shwartzman reactio típusos, ismert tünetei mellett elsősorban a lépényágy területének károsodását vizsgálták, mert terhes állatnál ezek vannak előtérben. Ez a megfigyelésük felveti, hogy a human-szülészeti pathológiában a heveny lépényágy vérzésekkel járó kórképek /apoplexia utero-placentaris, súlyos atoniás vérzések stb./ összefügghetnek előző vagy egyidejű endotoxin ártalommal.

A SZEMKLINIKÁN cornea transzplantatiók után retrospective kívánták tisztázni, hogy van-e klinikailag kimutatható különbség a transzplantatiók sikerében, ha a HL-A antigenek szempontjából incompatibilis vagy különböző mértékben kompatibilis átültetések történnék. Eddig 22 recipiens és 14 donor HL-A antigen típusát határozták meg. A tipizálás 24 antigenre történt micro-lymphocytotoxicitási módszerrel.

Ilyen nagy számú anyagon, keratoplastica esetén, még sehol sem történt megfigyelés, de értékelhető következtetés levonására a vizsgált esetek száma még nem elegendő /kollab. a H.B.Megyei Vérellátó Központtal/.

Az ALG szemcsepp formájában történő alkalmazásával kapcsolatban megállapították, hogy a legnagyobb mértékben a sclerában és a corneában cumulálódik, de bejut a vérkeringésbe is, ahol érzékeny laboratóriumi módszerrel /rosetta-képződés gátlása/ kimutatható /kollaboráció az I.sz. Belklinikával/.

Rekeratoplasticás beteganyagon a humoralis immunitás dinamikájának és jelentőségének vizsgálatára sorozatos antitest meghatározásokat végeztek. Megállapították, hogy keratoplastica után megjelennek az antitestek, titerük fokozódik, majd csökken. Két évvel a műtét után pedig már nem mutathatók ki /kollaboráció az I.sz. Belklinikával/.

Dr. Petrányi Gyula
egyetemi tanár

AZ ENDOKRINOLÓGIAI KUTATÁSOK EREDMÉNYEI EGYETEMÜNKÖN AZ 1972-73. TANÉVBEN

Egyetemünk elméleti intézetei és klinikái közül különösen az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetben, a II. számú Belklinikán, a Gyermekklinikán, a Gyógyszertani Intézetben, a Kórbonctani Intézetben, az I. számú Sebészeti Klinikán, valamint a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán folytak a tárgyévben is intenzívebb endokrinológiai kutatások. Az egyes intézetekben végzett kutató munkákról s az elért eredményekről az alábbiakban számolhatunk be.

ANATÓMIAI, SZÖVET- ÉS FEJLŐDÉSTANI INTÉZET. Az elmúlt évben végzett vizsgálataikat tovább folytatva, újabb figyelemreméltó megállapításokat tehettek. Vizsgálataik során úgy látták, hogy a meternálisan adagolt Calcitonin hatására az embriók csontvázrendszerének kialakulása meggyorsult. Fokozott a porcsejtek enzimaktivitása és korábban lépnek fel a csontosodási pontok az embriók csöves csontjaiban. Vizsgálataik szerint tehát a Calcitonin áthatol a placentán és a magzatban is kifejti hatását a csontváz rendszerre.

További szép eredményeket értek el azon vizsgálataikban, melyekben a thymusnak a csontvázrendszerre kifejtett hatását vizsgálták histokémiai módszerekkel. Megállapították, hogy a wasting-syndromás állatok epiphysis porckorongjában a savanyu mucopolysaccharidok mennyiségi, valamint szulfatáltsági foka csökken. Az elvégzett thermoanalitikai vizsgálataik szerint a csontok szerves-tananyag tartalma csökken. Elektronmikroszkóppal az osteo-

blastok körüli alapállomány szerkezetét a kontrollétól eltérőnek találták: a kollagénrostok a sejtek körül szabadon helyezkednek el. Immunhisztokémiai módszerekkel bizonyított koncepciójuk szerint a thymosin - a thymus hormont - a thymus velőállomány epitheliális reticulum sejtjei termelik.

A II.SZÁMU BELKLINIKÁN az endokrinológiai vizsgálatok a GYÓGYSZERTANI INTÉZETTEL kollaborációban folytak. Az endokrin reguláció és a májműködés kölcsönhatásainak vizsgálata során eddigi értékes megállapításokat - melyeket a külföldi szakirodalom is több helyen idéz és értékelt - újabb megismerésekkel gyarapították. Megállapították, hogy a máj hexobarbitál metabolizáló képessége nemi különbségeket mutat. A nőstény állatokban lassabb folyamatot egyetlen testosteron dózis a hímek szintjére állítja át. A testosteron kezelés továbbfolytatása, vagy az adagok emelése további változást nem okoz. - Eredményeik szerint him állatok hormonális kasztrációja - oestrogen kezelése - után a hexobarbitál biotransformációs ideje a nőstények szintjére csökken. Ugy véljük, hogy a gyógyszer metabolizmusa és a gonadális steroidok közti összefüggés a májműködés szintjén realizálódik. Koncepciójuk szerint e jelenség magyarázatánál a testosteron catatoxikus voltával kell számolni, vagyis azzal a sajátságával, hogy a máj mikrosomális enzimeit indukálva rövidíti meg azon gyógyszerek hatástartamát, melyek lebontását ugyanazon enzimek végzik, mint a steroid hormonokét.

Korábbi vizsgálataik során tett figyelemreméltó megállapításuk volt, hogy májkárosítás alatt adott oestrogének súlyosbítják a beteg máj állapotát. További kutatásai során rámutattak arra, hogy májlaesioiban csökken a barbitál anyagcsere, de a nemi különbségek e vonatkozásban megtartottak. Kimutatták, hogy krónikus májkárosítással egyidejűleg adott oestrogenek a máj hexobarbitál metabolizáló képességét - szemben a kontroll, oestrogen kezelésben nem részesült nőstény állatokkal - erőteljesen súlyosbítja. E vizsgálati eredményekkel is igazolták, újabb bizonyítékaikkal szolgáltatták régebbi megállapításaiknak.

A GYERMEKKLINIKÁN is tovább folytak az addigi, szép eredményeket hozó endokrinológiai kutatások. Azok folytatásaként tökéletesítették és továbbfejlesztették a különböző típusú törpeség esetében az elkülönítésre szolgáló diagnosztikus vizsgálatokat. Előrelépést jelentett a diagnosztikus terhelési tesztek párhuzamos alkalmazása /arginin + insulin kombinálva/. Nagyon értékes és korszerű eljárásként bevezették és széles körben alkalmazták a serum növekedési hormon radioimmuno assayvel történő meghatározását.

Tekintettel arra, hogy az endokrinológiai betegségekben anyagcserezavarok, genetikussal és cerebrális károsodások gyermekgyógyászati diagnosztikájára, a terápia megválasztására, határfokának megítélése komoly mértékben támaszkodik a csontfejlődés pontos elemzésére, ilyen jellegű kollaborációs munkát végeztek a Gyermekklinikán Röntgen laboratóriumával. Perspektivikus, szép eredményekről a Magyar Gyermekorvosok Társasága Nagygyűlésén számoltak be.

Tudományos, elméleti jelentőségén túlmenően a gyakorlatot is szolgálja, hogy laboratóriumi diagnosztikus módszereik fejlesztésével ki tudták szelíteni az adipositasos gyermekek gondozási elveit. Az izotóp eljárásokat - melyek a modern endokrinológiai kutatásokban és a korszerű diagnosztikában ma már nélkülözhetetlenek - tovább fejlesztik. A korszerű gyógyító munka szempontjából perspektivikus, nagyon sokat ígérő az a törekvésük, hogy az endokrin betegek kivizsgálásának teljessége érdekében új labo-

ratóriumai vizsgáló eljárásokat dolgoznak ki, vezetnek be s ter-
veznek széles körben alkalmazni.

A GYÓGYSZERTANI INTÉZETBEN az endokrin reguláció és a májmű-
ködés kölcsönhatásainak vizsgálata során - e témakörben a II.
számu BELKLINIKÁVAL kollaborációban folytatott kutatások mellett
megállapították, hogy a szimpatikus béta-receptorok blokádjá nős-
tény állatokon jelentősebb májvédő hatást fejt ki mint hímeken.
Az alfa-receptorok bénítása májléziós nőstény állatok kondíció-
ját súlyosbította, hímeknél viszont a legjelentősebb védőhatást
a dihidroergotoxin és a tolazolin alkalmazásával lehet elérni. -
A hypothyreosis klinikailag béta-receptor bénítással egyenérté-
kű. Kísérletesen igazolták, hogy mindkét beavatkozás májvédő ha-
tású. Valószínűnek tartják, hogy bizonyos májfunkció neuroendok-
rin regulációja a máj károsodások csökkentését célzó kísérletek-
nél nem hagyható figyelmen kívül.

A KÓRBONCTANI INTÉZETBEN tovább folytatták a vesék juxtaglo-
merularis apparátusa morfológiai és a renin-angiotensin rendszer
funkcionális vizsgálatait.

E vizsgálataik során elektromikroszkópos histokémiai módszer-
ekkel kimutatták, hogy a macula densa lumenéből a natrium a
juxtaglomerularis szemcsés sejtek körül levő, basal-membran-sze-
rű intercellularis állományon át vándorol az afferens arteriola
lumenébe. Eredeti koncepciójuk szerint az átáramló Na mennyisége
a juxtaglomerularis szemcsés sejtek körül levő intercellularis
állomány duzzadásának változtatásával szabályozhatja a renin ter-
melését és leadását. Eredményeikkel feloldható a renin termelés-
sel és leadással kapcsolatos ellentétes macula densa /Thurau/ és
baroreceptor /Tobian/ teória.

Különböző kísérleti modellekben vizsgálták a renin termelő
juxtaglomerularis sejtek morfológiáját és a renin-angiotensin
rendszer különböző paramétereit. Kimutatták, hogy a fokozott re-
nin termelés és - leadás nem jár szükségszerűen fokozott granu-
lumképződéssel. A plasma-renin-koncentrációjának emelkedésében
a granulák formájában jelenlevő renin kiürülése mellett a direkt
szekréció - a termelt renin azonnali leadása - és a subgranula-
ris formában levő renin mobilizációja is szerepet játszhat kon-
cepciójuk szerint.

Az I. számu SEBÉSZETI KLINIKÁN folytatják a metastatizáló
emlőrákok hormonkezelésével kapcsolatos terápiás kutatásaikat.
Ezek során megállapították, hogy a pajzsmirigy extractumok ada-
golása a remissiókat jól potencióálja.

Ez évben befejezték gynecomastiás betegekél a SZÜLÉSZETI
ÉS NŐGYÓGYÁSZATI KLINIKÁVAL kollaborációban végzett chromosoma
vizsgálatokat.

A SZÜLÉSZETI ÉS NŐGYÓGYÁSZATI KLINIKÁN a neuroendokrinoló-
giai vizsgálatok gerincét azok a kutatások képezik, amelyek a
nő egyes életszakaszaiban, az azok lefolyását irányító neuroen-
dokrin regulációk pontosabb felderítésére vonatkoznak.

E kutatások során megállapították, hogy már a menarchet meg-
előzően is a petefészek oestrogen termelésében bizonyos cikli-
citás van. A menarche - az esetek túlnyomó többségében - mint
oestrogen megvonásos vérzés jelentkezik, de lehet biphasisos cik-
lust követő, vagy - elvéve - hyperplasia glandularis cystica
alapján kialakult metrorrhagiás jellegű vérzés is. A postmenarche
időszakában a menophasissos és biphasisos ciklusok váltják egymást.
E kettő aránya - vizsgálataik szerint - 64:36. Retrospektív elem-
zéseik szerint a postpubertás időszakának vérzészavari az ese-

tek több, mint 30 %-ában a fertilis korban állandósulnak. Konceptiójuk szerint e vérzészavarok hátterében - alapvetően - nem a petefészkek működési zavara az elsődleges, hanem az azt koordináló hypothalamus-hypophysis rendszer dysregulatio működése.

Vizsgálataik másik csoportjában - elemezve a hypophysis ACTH rezervjének alakulását contraceptív kezelés folyamán - megállapították, hogy a tartós contraceptív kezelés /hormonális fogamzásgátlás/ csökkenti a hypophysis ACTH kapacitását. Ugy vélik, hogy ennek létrejöttében az oestrogen komponens a felelős.

Középkorú nőknél végzett vizsgálataikban azt állapíthatták meg, hogy a praemenopausában levő nők értékeihez viszonyítva a postmenopausában csökken a hypophysis ACTH rezervje. Ugy látták, hogy bár a csökkenés abszolút értéke szignifikáns, az alapsteroid ürítéshez viszonyított ACTH rezerv változatlan.

Klimacterium praecox eseteinek bizonyítására az ún. "maximalis clomid terhelési" testet dolgozták ki, melynek jelentős differenciál diagnosztikai értéke is van.

Terápiás kísérleteikben a Clostilbegyt kezeléssel steril nők eseteiben a clomiphen citrat terápiával biztosított hatásossághoz hasonló eredményeket értek el /25%/.

A klinikán már esztendőök óta intenzív kutatások folynak a terhesség alatti szénhidrát anyagcsere vonatkozásában. E vizsgálatok döntően - a perinatalis mortalitást is messzemenően befolyásoló - gestációs diabetesre irányultak. A klinika nagy anyagában "komplex vizsgálatokat" végeztek s kutatták, hogy az anyai diabetes súlyossága, valamint az anyagcsere terhesség alatti irányítása mi módon befolyásolja a foeto-placentáris egység épségét, és ezzel a magzati veszélyeztetetettséget.

A klinikán az endokrin kutatások szolgálatába állították - több vonatkozásban - a chromosoma vizsgálatokat is. Ennek segítségével az intersexualitás változatos körképeiben lehetővé vált azok igényesebb elkülönítő kóriszmézése, és több esetben a kiváltók meghatározása /adrenogenitális syndroma, iatrogen pseudohermaphroditismus femininus/. Chromosoma vizsgálatokkal a Stein-Leventhal syndromában chromosoma aberrációt nem mutathattak ki.

Dr. Árvay Sándor
egyetemi tanár

Az elmúlt év eredményiről a profiltémákat irányító professzorok részletes tájékoztatást adtak egyetemünk vezetésének. Ezekből kiérült, hogy kivétel nélkül minden tanszékünk kapcsolódik legalább egy témához. A teljesített munkák belső értékét megadni lehetetlen, nem is feladatunk, csupán azokra a kérdésekre kell odafigyelni, amelyek a még szorosabb kollaboráció kiépítését akadályozzák. Ugy tapasztaljuk, hogy nincsen lényegesebb előrehaladás az elméleti és a klinikai kutatómunkák érdemi kollaborációjában: az elmúlt évben csökkent az aktivitás abban az irányban is, hogy a munkatársak rendszeres munkaértekezleteken vitassák meg a legfontosabb feladatokat. A Tudományos Bizottságnak feltétlenül foglalkoznia kell ezzel a kérdéssel, kezdeményező lépések kidolgozására van szükség.

A Szülészeti Klinika és a Gyermekklinika vezetői részéről jelentkezett igény új profiltéma beindítására, mely a perinatológiai kutatások területén kívánná az erőket csoportosítani. Ezt a kívánást továbbítottuk a Minisztérium XI. Tudományos Kutatási Főosztálya felé.

Ez év végén fejeződik be az az első 5. éves periódus, amelyben az új rendszerű ETT támogatást élveztük, vagyis közeledik a számadás időpontja, melynek során tájékoztatnunk kell főhatóságunkat, hogy a rendelkezésünkre álló lehetőségeket hogyan használtuk fel, milyen eredményeink születtek.

ad.1/ AZ ANYAGI ÉS SZELLEMI ERŐK KONCENTRÁLÁSA:

Egyetemünkön az elmúlt évben 62 téma részesült kiemelt támogatásban /I. és II.kategória/, 31 téma pedig az egyetem vezetésétől kapott dotációt, vagyis az elmúlt évben 93 tervtéma élvezte az Akadémia és a Minisztérium anyagi támogatását.

Ez évben új témák bejelentésére és elfogadására került sor: A Biokémiai Intézetben, a Központi Kutató Laboratóriumban és a Gyógyszertani Intézetben.

A tervek támogatására adott összeg és ennek ez évi módosulása a következő adatokkal kerül bemutatásra:

RENDELKEZÉSÜNKRE ÁLLÓ KERET:

	az 1972-73. években kiemelt témák folyamatos támogatására:	3.200.000.-R
ETT	az 1973-ban adott egyszeri támogatás ez évre vonatkozó folyósítása:	900.000.-R
	1974-ben adott egyszeri támogatás:	<u>1.466.000.-R</u>
		6.311.000.-R

A FENTI TÁMOGATÁS FELHASZNÁLÁSA:

	Kiemelt témák támogatására:	3.390.000.-R
	egyszeri támogatás 18 intézet ill. klinika részére 1974-ben:	982.000.-R
	Központi keret:	
	Xerox készülék beszerzésére:	360.000.-R
	Elméleti Tömb intézeteinek adott kötelező támogatás:	500.000.-R
	Tartalék évközi feladatokra:	334.000.-R

Intézeti szintű témákra felosztva:
Ehhez tartalék:

685.000.-R
60.000.-R
6.311.000.-R

Az 1974. évre adott segéderői állásokat a Tudományos Bizottság javaslata alapján egyetemünk elnöksége a következő intézeteknek ítélte oda:

Gyermecklinika, Radiológiai Klinika /Tüdőgyógy.Klinika RTG részlegéhez/, I.sz. Sebészet, a leendő II.sz. Sebészeti Klinika, Bőrclinika /ez évre kölcsönadva az Urológiának/, Biokémiai Intézet, és 1 állás a Gazdasági Igazgatóságához ETT főelőadói státusz formájában.

A bontott részletes adatokat a mellékelt táblázatokban foglaltuk össze; készítette: Balogh Pálma ETT főelőadó, aki minden témával kapcsolatos munkában készségesen áll az intézetek, ill. a munkatársak rendelkezésére.

ad.2/ Az elmúlt években egyetemünk állami és pártvezetése rendkívüli erőfeszítéseket tett a központi jellegű laboratóriumok létrehozása érdekében, anyagi erőink jelentős részét erre koncentráltuk, és hogy ezen elgondolásaink helyesnek bizonyultak, mutatják az alábbi adatok:

A KÖZPONTI KUTATÓ LABORATÓRIUM MUNKÁJA: a Laboratórium részlegeinek új helyre való költözése 1973. szeptemberében fejeződött be. Kinevezett igazgatója Dr.Kövér András docens. A KKL feladata, gondoskodni a legszükségesebb új módszerek beállításáról, valamint a kidolgozott működési szabályzat elveinek betartásával, érdemi segítséget nyújtani az érdeklődő és aktív kollaborációra kész klinikák, intézetek munkatársainak, a közösen szervezett kutatási feladatok megoldásához.

A KKL SZEMÉLYI LÉTSZÁMA: 35 FŐ, EBBŐL 14 DIPLOMÁS

A KKL-ben a következő részlegek működnek:

1. Elektromikroszkópos laboratórium. Vezetője: Dr.Laczkó Jenő és 5 munkatárs.
2. Izotóp Laboratórium. Vezetője: Dr.Csongor József 4 munkatársával dolgozik.
3. Makro-molekula analitikai részleg. Vezetője: Dr.Szabolcs Márton kandidátus, + 3 munkatárs.
4. Mikroanalitikai részleg. Vezetője: Dr.Nagy Zoltán kandidátus, + 4 munkatárs.
5. Vezetői munkacsoport: Dr.Kövér András kandidátus, + 4 munkatárs.

A KKL részére 1973-ban és 1974-ben beérkezett, ill. 1974-ben beérkező műszerek jegyzéke:

Műszer neve:	Érkezett:	R	\$
Beckman Spinco prep-ultracentrifuga	1973	1.050.000.-	15.800.-
JEM 100B elektron-mikroszkóp	1973	4.080.000.-	77.000.-
Cryokit ultramikrotomhoz	1973	242.000.-	4.500.-
Universal Scaler /2 db/	1973	300.000.-	magy.gyárt.
Titan rotor /prep.ultracentrifugához/	1974	134.000.-	2.440.-

Beckman Acta V			
Spektrofotométer	1974	965.000.-	18.000.-
Aminósav analizátor	1974	850.000.-	magy.gyárt.
Nuclear Chicago			
folyadék szcinc.berend.	1974	920.000.-	17.000.-
MSE 18 High Speed			
Centrifuga	1974	250.000.-	4.400.-
		<u>8.846.000.-</u>	<u>139.140.-</u>

A KKL-hez tartoznak még a következő egységek, illetve munkatársak:

1. Az Orvostud.Egyetem Film- és Fotólaboratóriuma /új működési szabályzatának kidolgozása folyamatban van/
2. A Kossuth Lajos Tudományegyetemen lévő Számítóközpontban dolgozó 2 munkatárs.
3. Az üvegtechnikai laboratórium 1 munkatársa és az egyetem nukleáris szerviz részlegének vezetője, 1 elektromérnök.

A KLINIKAI KÖZPONTI KÉMIAI LABORATÓRIUM: Egyetemünk már régen tervezte egy központi automatizált klinikai kémiai laboratórium felállítását. Az Eü.Min. 1972-ben erre a célra egy TECHNIKON típusu automata laboratóriumi analizátor rendelését tette lehetővé. Az SMA 60/6-plus típusu készülék 1973-ban érkezett meg és az I.Belklinikán került elhelyezésre. A műszer beállításához és működési feltételeinek biztosításához az I.Belklinika Dr.Bobory Julia adjunktusnő személyében rendkívül felkészült és hozzáértő szakembert biztosított. A készülék teljesítménye: 1 óra alatt 60 mintából 6 féle vizsgálat /Na, K, glucose, BUN, össz. bilirubin és alkalikus phosphatase/. E vizsgálati program összeállításában elsősorban a Művese és az Intenzív Osztály igényeit vették figyelembe, illetve azon vizsgálatok elvégzésére adódik lehetőség, amelyek szűrővizsgálat-szerűen is szükségesek.

Miután a készülék a hozzáfűzött reményeket beváltotta, 1974. március 1-től a Gyermekklinika kivételével valamennyi klinika, ill. az ambulanciák és szakrendelések vérvizsgálatait ezzel a készülékkel végzik, ami rendkívül jelentős előrehaladás az egyéges eredmények biztosítására törekvő klinikai rutin munkában. A laboratórium működését a klinikák szívesen fogadták, kifogás ezideig nem merült fel.

A laboratóriumban 2 asszisztens, 1 adminisztrátor és 1 takarítónő dolgozik. Az I.Belklinikán - jobb megoldás híján - az a-lagsori helyiségeket kellett erre a célra átalakítani, a ráfordított összeg 130.000.-R volt. A laboratórium ez évben 60.000 R vegyszer és 50.000 R egyéb költség hitelemmel rendelkezik.

Az autoanalyser I.beszerezési ára: 60.000 dollár volt, ez évben a visszaigazolt rendelés alapján megérkezik az autoanalyser II. is, ennek költsége: 18.000 dollár. Ezzel újabb vizsgálatok elvégzésére adódik lehetőség. A tervezett program szerint: micro-vegyecukor, creatinin, cholesterolin, Ca és P meghatározásra kerül sor. Az egyetem vezetésének további segítséget kell adni a laboratórium végleges elhelyezésének megoldásához és a jogosan igényelt diplomás munkatárs kinevezéséhez.

A KÖZPONTI KENÉZY KÖNYVTÁR MUNKÁJA: az egyetemi Könyvtár fejlődésében 1971-ben döntő változás következett be. A könyvtárat önálló központi rendeltetésű intézmény rangjára emeltük és

élére Jablonkay András személyében felelős vezetőt állítottunk, aki kinevezését 1974. januárjában kapta meg. Az elmúlt években egyetemünk állami és pártvezetése nagy erőfeszítéseket tett, igen eredményesen, a Könyvtár munkafeltételeinek javítása érdekében. Mindenekelőtt létrejött egy egységes könyvtári rendszer, mely a következő egységekből épült fel: Központi Kenézy Orvosi Szakmai Könyvtár, Hallgatói Könyvtár, Kihelyezett Intézeti-Klinikai Orvosi Szakmai tagkönyvtárak, Sokszorosító részleg és Könyvkötészet. 1971-ben a Kenézy Könyvtár alapterülete 251 m² volt, 8 munkatárs dolgozott a Könyvtárban. JELENLEG ALAPTERÜLETE 641 m² LÉTSZÁMA 26.

1973-ban felújításra 70.000.- R- ot, a Hallgatói Olvasó berendezésére 40.000.-R- ot fordítottunk, a Sokszorosító részleg felszerelése 218.000 R- ot költöttünk. 1974-ben rendelés és teljesítés alatt áll egy nagyteljesítményű másoló berendezés beszerzése, melynek irányára: 360.000 R.

A Kenézy Könyvtár legfontosabb feladata: az egyetemi oktató, gyógyító és kutató munka szakirodalmi ellátása, a gyors és korszerű információ áramlás biztosítása. Ennek alapfeltétele a könyv- és folyóirat állomány mennyiségi és minőségi szinten való tartása. Ennek alakulása az állandó áremelkedéseket is beszámítva, a következőképpen történt:

	folyóirat /R./	könyv /R./
1971	1.737.328.-	550.320.-
1972	2.100.000.-	552.692.-
1973	2.722.224.-	573.004.-

Az áremelkedésekkel kapcsolatos túllépések fedezése hovatovább megoldhatatlan gondot fog okozni.

Az egyetemre járó folyóiratok számszerű alakulása /db-szám szerint/:

1971	1.109 db
1972	1.147 db
1973	1.280 db

A könyv és bekötött folyóirat állomány /az egyetem összállománya/ 1973. végére meghaladta a 100.000 egységet. Rendkívül értékes, kezdeményező munkát láttunk a Kenézy Könyvtár részéről, melyek a következőkkel bizonyíthatók:

- témafigyelő szolgálat beindítása
- új könyvek, kiadvány, mely összeállítás a gyarapodást jelzi folyamatosan,
- a könyvtári és tudományos tájékoztató, mely aktuális híreket közöl,
- legújabb és igen népszerű kiadványuk a Klinikai Téka, mely területi igények kielégítését is célozza,
- hálózati törekvések szempontjából jelentős és eredményes kezdeményezés volt az Elméleti Tömb kurrens folyóirat olvasójának létrehozása,
- a hallgatói könyvtári olvasó beállítása a régi gondokat segíti megoldani.

Hasonlóképpen alig mérhető a jelentősége a gyorsmásoló üzem létrehozásának, ennek illusztrálására a következő adatokat ismertetjük:

SOKSZOROSÍTÁS: /oldal számban kifejezve/

1972	280.000 oldal	30.000 oldal stencil
1973	594.358 oldal	158.390 oldal stencil

1974-re ütemezett munkák viszont már meghaladják a teljesítőképességet, előzetes számítások szerint a tervezett igény: kb. 4-5 millió oldal.

KÖNYVKÖTÉSZEZET

1972	724 db folyóirat	186 egyéb
1973	844 db folyóirat	207 egyéb

Megjegyzendő, hogy azonos létszám mellett, nyomdai kíségetés nélkül a könyvkötészet 1971-ben, tehát a csatolás előtt csak 350-400 folyóirat bekötését vállalta.

ad.3/ Változatlanul nagy gondunk a rendelkezésünkre álló anyagi erőforrások felhasználása, a legjobban szükséges műszerek kijelölése és beszerzése. Azon túlmenően, hogy egyetemünk vezetése minden évben egy-egy új, nagyértékű központi célokat szolgáló műszer beszerzését szorgalmazza, javítani kell az egyéb természetű műszerek, berendezések, illetve vegyszerek beszerzésének mai helyzetén. Kétségtelen tény, hogy az elmúlt évben az egyeztetett igények összeállítása terén előrelépés történt, de még távol vagyunk attól, hogy mindenki, minden érdekelt tanszékvezető tudja és helyeselje is az egész műszer beszerzési terv tétéles adatait. Javítani kell a betegellátás, a korszerű gyógyító munkát biztosító műszerek beszerzése területén észlelhető állapotot. Minden műszer beszerzésének célja valahol, de legalább megfogalmazhatóan, a beteg ember egészségének megőrzése, gyógyítása kell, hogy legyen.

Az elmúlt hónapokban egy összeállítást készítettünk az egyetemünkön elmúlt évben rendelt és érkezett ill. ez évre visszai-gazolt műszerekről, melyet valamennyi intézetünknek megküldtünk, reméljük segítséget nyújtottunk az évi feladatok tervezéséhez. Tovább kell lépünk a különböző műszerek szerviz ellátásának megoldásában, rendkívül hasznos lenne, ha olyan erőfeszítéseket tennénk, mint amelyeket a már ismertetett, központi feladatokat el-látó egységek létrehozásában tettünk.

ad.4/ AZ ORVOSEGYESÜLET TEVÉKENYSÉGE. Egyetemünk vezetősége őszinte köszönettel tartozik Dr.Szodoray Lajos professzor urnak, aki évtizedeken keresztül nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel irányította az Orvosegyesület munkáját. Tekintettel arra, hogy Szodoray professzor ez évben nyugállományba vonul, az Orvosegye-sület tisztikarának összetétele megváltozott, egyetemünk rektora az elnöki teendők ellátásával Dr.Molnár László egyetemi ta-nárt, a titkári funkció betöltésével Dr.Takács István egyetemi docent bizta meg. Mindketten nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel fogtak munkájuk-hoz, melynek ez évi eredményeit a következő adatokkal mutatjuk be:

Kiadvány formájában összeállították az igen aktív szervező munka után ez évre bejelentett előadások jegyzékét, ennek adatai szerint ez évre 186 előadás ill. referátum került betérjesztésre, és ami külön örvendetes, hogy a Megyei Kórház és a Borsod megyei egészségügyi intézmények is szép programmal jelentkeztek, de természetesen megbecsüléssel várjuk a pécsi egyetemről és a bu-dapesti egyetemről bejelentett előadások ill. referátumok megtar-tását is. Külön szeretném megemlíteni, hogy a Biológiai, Bioké-miai és Biofizikai Intézet az európai biokémiai társaságok 1974. évi kongresszusának külföldi résztvevőit felkérve, szimpoziumot rendeznek a GENETIKAI REGULÁCIÓ címmel. Hasonlóan igen értékes- nek ígérkezik az Élettani és Mikrobiológiai Intézet, valamint

a KKL közös rendezvénye: "A különböző sejtek membrán transzportjának aktuális problémái". Eddig 6 tudományos ülésre került sor, melynek látogatottsága kielégítő volt, a vitaszellem pedig kifejezetten jónak mondható. Sajnálatos módon azonban azt is megállapítanunk, hogy egyes intézetek még ma is, szinte teljes egészében táv tartják magukat üléseinkről. Rendkívüli megbecsüléssel vesszük, hogy az Orvosegyesület vezetősége, erejének teljes latbadobásával arra törekszik, hogy az elhangzott előadásokat rövidített formában házi szerkesztésű kiadvánnyal jelentesse meg. Ehhez a munkához egyetemünk vezetőségének minden segítségét biztosítani kell.

ad5./ A Tudományos Bizottság ez évben már tervszerűbben végezte munkáját, némi eredményt is könyvelhetünk el, de a munka tempója további fokozást kíván. Az tény, hogy testületi vélemények nélkül, eredményes irányító munkát végezni nem lehet.

ad7./ A TUDOMÁNYOS KULCSSZÁMON LÉVŐ MUNKATÁRSOK BÉRRENDEZÉSE:
A már régóta esedékes bérrendezés egyetemünkön 135 munkatárs új besorolását jelentette, ebből:

		Bértétel alsó határa	
		régi	új
911.	tud.szaktanácsadó 3 fő	3.500.-	5.000.-
912.	tud.főmunkatárs 8 fő	2.800.-	4.000.-
913.	tud.munkatárs 16 fő	2.100.-	3.000.-
914.	tud.s.munkatárs 3 fő	1.400.-	1.900.-
914.	tud.ösztöndija- 18 fő	-	1.900.-
sok			

Az asszisztensi, stb. munkakörök besorolása a szolgálati idő függvénye, a régi bérhez viszonyítva itt is átlagban 20 %-ban béremelést hajtottunk végre.

Végül a káderutánpótlás fejlődését elősegítő lehetőségeinkről szeretnék néhány szóval beszámolni:

1/ Két év óta 100.000 R-os nagyságrendben van lehetőségünk tartós belföldi ösztöndíjak odaitélésére, mely 8-10 fiatal orvos, ill. egyéb diplomás munkatárs kiküldetését teszi lehetővé. /2 hónapi időtartammal/ Fiataljaink ezt a továbbképzési formát igen jónak tartják, elégedettek az intézetek vezetői is. Egy probléma merül fel; időnként rövidebb idő is elegendő lenne egy-egy módszer elsajátítására, ami úgy lehetne megoldható, hogy a tudományos rektorhelyettes kivételes esetekben ezt engedélyezné. E javaslatot felterjesztettük az Eü.Min. illetékeseihez.

2/ Általános tapasztalat szerint az elmúlt évben rendkívüli élnkülés tapasztalható a TDK munkájában, ami részben az újonnan megbízott lelkes vezetők munkájának az eredménye. Sikeresen rendezték meg a helyi TDK kongresszust, és a legjobban szereplők közül válogatták ki azt a 40 hallgatót, akik 1974. április 1-3 között résztvettek a Budapesten megrendezett országos kongresszuson. A választás szerencsés és megalapozott volt, mert a 15 debreceni TDK előadásból a MOTESZ I. díját az Anatómiai Intézet szakköröse nyerték el, ezenkívül egy I. és II. díj jutott birtokukba az Élettani Intézet, ill. a Biológiai Intézet és a Radiológiai Klinika szakköröseinek kiváló munkája által, és végül még egy Gyógy-szergyári külön díj megszerzésére is futott erejükből /Élettani Intézet szakkörösei/. Külön figyelemreméltó, hogy 3 szakkörösünk

is dicséretben részesült mint legaktívabb hozzászóló. Szép teljesítményeikért illesse őket köszönet és elismerés.

Dr.Karmazsin László
egyetemi tanár

1. táblázat

Intézetek	Külföldi kongr. résztvevők száma		Külföldi tanulm.úton résztvevők száma		A tanév folyamán tud.minősítést szerzettek száma				Mgj. tud. közl.	Megjelent könyvek, monográfiák
	szocialista országokban	kapitalista országokban	szocialista országokban	kapitalista országokban	med. biol. doktori	kandidátusi	tud. doktori	egyéb /akadémikus/		
Klinikák	26	23	15	11	3	3	1	2	158	15
	20	10	15	12	1	5	-	1	196	4
Összesen:	46	33	30	23	4	8	1	3	354	19

2. táblázat

Intézet	Megjelent		
	tudományos	kollaborációs	Könyvek, könyvrész- letek, mo- nográfiai
	közlemények száma		
Anatómiai Intézet	18	12	-
Biofizikai Intézet	5	3	1
Biokémiai Intézet	4	5	-
Biológiai Intézet	11	1	4
Egészségügyi Szerv.Int.	4	-	-
Élettani Intézet	9	-	-
Gyógyszertani Intézet	12	-	-
Igazságügyi Orv.Intézet	11	2	1
Kenézy Könyvtár	2	-	-
Körbonctani Intézet	7	4	1
Kóréletani Intézet	22	1	-
Közegészségtani Intézet	7	2	3
Központi Kutató Laborat.	5	3	-
Marxizmus-Leninizmus Int.	9	-	3
Mikrobiológia Intézet	18	2	1
Orvosi Vegytani Intézet	4	-	1
Sebészeti, Anatómiai és Műtéttani Intézet	10	-	-
Ö s s z e s e n :	158	35	15

3. táblázat

Klinika	Megjelent		
	tudományos	kollaborációs	Könyvek, könyv- részl. monográ- fiák száma
	közlemények száma		
I. Belgyógyászati Klinika	27	4	1
II. Belgyógyászati Klinika	16	8	-
Bőr- és Nemikórtani Klinika	12	2	-
Fül- Orr- Gégeklinika	2	-	1
Gyermecklinika	8	-	-
Ideg- és Elmeklinika	12	6	-
Orthopaed Klinika	9	1	-
Radiológiai Klinika	6	2	-
I. Sebészeti Klinika	1	2	-
II. Sebészeti Klinika	5	1	-
Stomatológiai Klinika	22	1	1
Szemészeti Klinika	18	3	-
Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	33	3	1
Tüdőgyógyászati Klinika	25	2	-
Ö s s z e s e n :	196	35	4

FITORI JÁNOS: "A FOSZFORILÁZ b DIELEKTROMOS DISZPERZIÓS VIZSGÁLATA"

Az értekezésben a foszforiláz b enzim rotációs diffúziós tulajdonságait a szerző dielektromos diszperziós módszerrel vizsgálta.

Az irodalmi áttekintés felöleli az apoláros, poláros anyagok - ez utóbbin belül a fehérjék - dielektromos tulajdonságait leíró legfontosabb elméleteket és vizsgálatokra alkalmas mérőmódszereket.

A kísérleti részben a nyul vázizom foszforiláz b vizes, nehésvizes és glicerines oldatait vizsgálta kis ionerősség mellett. A foszforiláz b oldatok dielektromos állandóit a frekvencia függvényében mérte, mely segítségével felvilágosítást kapott a dimer molekula dipolmomentumáról, méreteiről.

A dielektromos állandó méréseiből nyert eredmények alapján a dimer foszforiláz b molekula dipolmomentuma hasonló értékű, mint más hasonló méretű globuláris fehérjéké /580 debye/.

A dipolrotációból származó relaxációs idő lehetőséget adott a dimer molekula Stokes sugarának meghatározására, amely 49 Å értékűnek adódott és jó egyezést mutatott az irodalomból ismert gélfiltrációs uton nyert adattal.

A mérések alapján a molekulaalakra és a hidrátburokra végzett számítások azt mutatták, hogy a dimer molekula átlagosan 4,4 Å vastagságú hidrátburokkal rendelkezik, valamint a dimer molekula térfogata nagyobb mint alegységeinek térfogatösszege. A hidrátburok a molekula méreteit 119x63x73 Å kiterjedésűre módosította. Ezen eredményeket megerősítik az irodalomban található, diffrakciós mérések segítségével nyert adatok is.

SOMOGYI BÉLA: "MOLEKULÁRIS ENZIMKINETIKA"

Az értekezés tárgya a Michaelis-Menten típusu enzimreakciók kinetikájának elméleti modellezése.

A szerző a molekuláris szintű tárgyaláshoz a folytonos anyageloszlású folyadékmodellt leíró Fick-törvények és az Eyring-teória összeegyeztetésével kidolgozott egy folyadékmodellt.

A továbbiakban ezen folyadékmodell alapján új paraméterek bevezetésével megadja az individuális sebességi konstansok molekuláris jelentését.

Az enzim-szubsztrát komplex bomlási sebességének meghatározásához alkalmazásra kerül egy új hipotézis, mely a komplex energiafelvételét és az intramolekuláris energiáttranszfert tárgyalja.

A dolgozat eredményei lehetővé teszik az enzim-szubsztrát komplex keletkezési sebességének közelítő meghatározását

a/ az aktivitás hőmérsékletfüggésének ismeretében,

b/ a szubsztrát és az enzim néhány jól mérhető fizikai tulajdonsága ismeretében /számítógép segítségével/.

A kidolgozott modell az enzimműködés energetikájának új interpretációját adja. Ezen túlmenően felveti egy - a környezetet alkotó molekulák nagyság szerinti eloszlásától függő - új típusú szabályozás lehetőségét is.

VARSÁNYI MAGDOLNA: A FOSZFORILÁZ TULAJDONSÁGAI SERTÉS VÁZ- ÉS SZIVIZOMBAN

A különböző eredetű, azonos funkciójú foszforilázok egymástól eltérő fizikokémiai és immunológiai tulajdonságokkal rendelkeznek. A disszertáció behatóan tanulmányozza a sertés váz- illetve szivizomból nyert foszforilázok sajátosságait, összehasonlítva a nyul vázizom tulajdonságaival.

A sertés izomfoszforiláz aktív és inaktív alakjainak aktivitását a glukóz-6-P nem gátolja és hatástalan a foszforilációs $b \rightarrow a$ / és defoszforilációs $a \rightarrow b$ / reakciók sebességére is, a nyul izomfoszforilázzal ellentétben. Ezzel szemben a glukóz és a koffein mind a sertés, mind a nyul izomfoszforiláz-a inaktiválását serkenti és képes az AMP foszfataz reakció-gátló hatását is mérsékelni.

Annak igazolására, hogy a fenti effektorok a szubsztrát konformációváltásán keresztül fejtik ki hatásukat, a szerző tanulmányozta a sertés vázizom foszforiláz b és a alakjainak AMP-vel gátolt és nem-gátolt tripszines emésztését glukóz-6-P, glukóz és koffein jelenlétében. Megállapította, hogy a sertés vázizom natív konformációját a glukóz-6-P nem befolyásolja, szemben a nyul vázizom foszforilázban észlelt változással, míg AMP, glukóz és koffein ugyanolyan alloszterikus változást eredményez.

A sertés szivben lévő izofoszforilázok arányát immunológiai módszerrel határozta meg. A sziv- és vázizom típusú foszforilázok százalékos aránya 60:40. Az izofoszforilázok közül a vázizom típusú foszforiláz-b nagyobb sebességgel alakul át a-vá, mint a sziv típusú.

LÉVAI GÉZA dr.: A KISÉRLETES HYPO- ÉS HYPERTHYREOSIS HATÁSA A CHONDRALIS CSONTNÖVEKEDÉSRE

A csontnövekedést reguláló endorcin mirigyek közül a pajzsmirigy szerepe nagyon jelentős. Megállapítást nyert, hogy trijódthyronin, thyroxin és thyreotropin kezeléssel kiváltott "kísérletes hyperthyreosisban" az enchondralis csontosodás folyamata /a porcérés és a porclebontás, valamint a csontképződés/ felgyorsul, s ennek megfelelően az epiphysis porckorong hamarabb záródik, mint a kezeletlen kontroll állatokban. A folyamat kísérő jelenségei: mukopoliszaharid-hisztokémiai vizsgálatok szerint a porcalapállomány érése gyorsabb; enzimhisztokémiai vizsgálatok szerint a glikolízis, a trikarbonsav ciklus és pentóz-foszfát ciklus enzimjeinek aktivitása fokozódik s ugyancsak fokozódik a lipidhisztokémiai vizsgálatok eredményei szerint a lipid anyagcsere. Az elektronmikroszkópos vizsgálatok eredményei arra utalnak, hogy a proliferációs zóna sejtjeinek alapállomány-termelő aktivitása fokozódik, s ugyancsak felgyorsul a porcsejtek érése és pusztulása.

Sebészi thyreoparathyreoidectomiával, valamint mercaptoimidazol és methylthiouracil kezeléssel kiváltott "kísérletes hypothyreosisban" a porcérés és a porcpusztulás jelentősen lassul, s kisebb mértékben a csontképződés folyamata is zavart szenved. A folyamat kísérő jelenségei: a porcalapállomány érése lelassul, a szénhidrát anyagcsere enzimjeinek aktivitása /a glikolízis enzimjeinek kivételével, amelyek fokozott aktivitást mutattak/ csökkent, a porcalapállomány kalcium-anyagcsereje, s a porcsejtek lipid anyagcsereje ugyancsak csökkent. Az elektronmikroszkó-

pos vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a porcsejtek szerkezete jelentős mértékben károsodott, aktivitásuk csökkent.

A vizsgálatok eredményei alapján megállapítható, hogy a pajzsmirigy növekedést reguláló működése nemcsak a hypophysisen keresztül érvényesül /a STH termelődéséhez bizonyos vér-thyroxin szint szükséges/, hanem az összkép kialakításában jelentősek azok a perifériás anyagcsere változások is, amelyek az epiphysis porcporongban, annak alapállományában és sejtjeiben a pajzsmirigy különböző functionális állapotaiban kialakulnak.

SZÖÖR ÁRPÁD dr.: AZ IZOMKOLINESZTERÁZOK HETEROGENITÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Számos - különböző módszerrel nyert - megfigyelés utal arra, hogy az acetilkolin-kolineszteráz rendszer szerepet játszik az ingerületi folyamat szabályozásában. Vázizom esetében kimutatták, hogy az kolineszteráz aktivitás tekintetében nem egységes. Az egyes kolineszteráz frakciók sajátosságait, fiziológiai funkcióit ma még nem ismerjük. Ilyen megfontolások alapján tűztém ki célul az izomkolineszterázok izolálását és tisztítását, a tisztított enzimpreparátumok összehasonlító vizsgálatát.

Nyul vázizomból erőteljes mechanikai feltárás után 0.05 u majd azt követően 0.5 u ionerősségű KCl oldattal az izom súlyegységre vonatkoztatott össz kolineszteráz aktivitásának kb. 90 %-a volt kinyerhető. A két frakció - szarkoplazmatikus ill. miofibrilláris kolineszteráz- izomsulyra vonatkoztatott aktivitása kb. megegyező.

A szarkoplazmatikus és miofibrilláris kolineszteráz tisztított formában állítottuk elő. Különböző lánchosszuságú acil- és alkil-homológ eszterek, acetilkolin származékuk, specifikus gátlószerek felhasználásával kimutattuk, hogy a két izomkolineszteráz hidrolitikus aktivitásában szerepet játszó aktiv centrumok különbözőek.

Különbözőeknek bizonyultak az izomkolineszterázok hőérzékenysége tekintetében is. A szarkoplazmatikus kolineszteráz "hőlabil", a miofibrilláris kolineszteráz "hőstabil" struktúra. A hőkezelési kísérleteink eredményei révén megállapítottuk, hogy a miofibrilláris kolineszteráz molekulának csak egy része rendelkezik kolineszteráz aktivitással. A kolineszteráz aktivitással rendelkező fragmentumot tisztított formában előállítottuk.

Immunológiai módszerrel bebizonyítottuk, hogy a vázizomból előállított szarkoplazmatikus és miofibrilláris kolineszteráz antigén sajátosságai is különbözőek. Immunológiai rokonság nem volt kimutatható a szarkoplazmatikus kolineszteráz és a miozinból ill. aktomiozinból hőkezeléssel felszabadított kolineszteráz fragmentumok között sem.

Vizsgálataink az izomkolineszterázok heterogenitását bizonyítják, ezen túlmenően újabb szempontokat nyújtanak fiziológiai szerepük megismerésére irányuló további kísérleteinkhez.

MUSZBEK LÁSZLÓ dr.: AZ ANAPHYLAXIÁS ÉRZÉKENYSÉG FOKOZÓDÁSÁNAK PATHOMECHANISMUSA PATKÁNYOKBAN

Az anaphylaxiás, allergiás érzékenységet, ill. ennek változásait meghatározó tényezők kutatása az experimentális immunológia, allergológia igen fontos részterülete. Mivel a patkányok igen resistensek az anaphylaxiás shockkal és egyes shockmediátorok - histamin, 5-hydroxytryptamin/5-HT/ - toxikus hatásaival szemben, ezért különösen alkalmasak a fokozott anaphylaxiás érzékenység

pathomechanismusának tanulmányozására. Előzetesen adrenalectomiázált vagy Bordetella pertussis vacciná-val /BPV/ kezelt állatokban kifejezetten fokozódik a histamin és az 5-HT iránti érzékenység, a shockkiváltó antigen injectio sulyos anaphylaxiás shockot idéz elő. A vizsgálatok az adrenalectomia, ill. a BPV kezelés által előidézett pathológiás regulatio három - a fokozott érzékenység pathomechanismusa szempontjából alapvető -területére terjedtek ki.

1/ A szövetek histamin és 5-HT metabolismusának változásai: a szövetek megemelkedett histamin és 5-HT szintje, a vér emelkedett "endogen" histamin szintje, a csökkent histaminbontó képesség összefüggnek a fokozott érzékenység kialakulásával. A mellékvesekéreg glucocorticoidjai jelentős szerepet játszanak a szövetek histamin és 5-HT szintjének, ill. metabolismusának a szabályozásában. A BPV elsősorban indirekte, reversibilis mellékvesekéreg insuffitientiát előidézve befolyásolja ezeknek az aminoknak a szöveti metabolizmusát.

2/ Az anaphylaxiás savi és neutrális protease liberatio megbízható kimutatására új módszert dolgoztunk ki, melynek segítségével megállapítottuk, hogy az előzetes adrenalectomia: anaphylaxiás shock alatt kifejezetten fokozza a serum neutrális protease szintjét, fokozza a proteasek iránti érzékenységet. A BPV előkezelés csak a neutrális protease liberatiót fokozza. Mivel a serum neutrális protease szintje sulyos anaphylaxiás shockban mindig kifejezetten emelkedett, a neutrális proteasek - részben a kinin rendszeren keresztül, részben direkt sejtkárosító hatásuk révén - a sulyos anaphylaxiás shock fontos pathogenetikai tényezői, és így patkány anaphylaxiában shockmediátornak tekinthetők.

3/ A vércukorszint regulatio BPV által előidézett zavara, az adrenalin, ill. a shockmediator histamin és 5-HT hyperglykaemizáló ellenregulációs mechanizmusnak a kikapcsolása lényeges szerepet játszik a kialakult fokozott érzékenység pathomechanizmusában. A vércukorszint regulatio zavarát részben az insulin secretio fokozódása, részben a glucogenolysis aktiválódásának gátlása okozza. Az insulin secretio zavara elsősorban az adenylcyclase, cAMP által mediat secretios lánc fokozott aktivitásának tulajdonítható. Az eredmények ugyanakkor egyértelműen cáfolják a BPV feltételezett beta-receptor blockoló hatását /Fishel és Szentiványi/.

Az adrenalectomia és a BPV kezelés tehát a metabolikus regulatio komplex zavarát idézi elő. A histamin és az 5-HT metabolizmus, az anaphylaxiás protease felszabadulás és a vércukorszint regulatio változásai ennek a komplex pathológiás szabályozásnak kísérleteinkben verifikált részterületei, és mint ilyenek a fokozott allergiás, anaphylaxiás reaktokésztség multicausalis pathomechanismusának igen lényeges tényezői.

HERNÁDI FERENC dr.: "A CISZTEIN SEJTANYAGCSERÉRE KIFEJTETT HATÁSAI ÉS AZOK SZEREPE AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSSAL SZEMBENI REZISZTENCIA FOKOZÓDÁSÁBAN"

A szerző előző munkáiban megállapította, hogy az SH tartalmu sugárvédők hatásában két komponens érvényesül: fizikokémiai és metabolikus komponensek. Jelen munkájában az SH tartalmu sugárvédők - elsősorban a cisztein - metabolikus sugárvédő hatását elemezte.

Mikrobiológiai, mikrobiológiai genetikai, haematológiai és immunológiai, sejtpopulációs kinetika, izotop, biokémiai és farmakológiai módszereket, tesztobjektumként pedig *Escherichia coli* sejteket, illetve egész haemopoetikus őssejteket alkalmazott.

A cisztein a használt mindkét féle modellrendszerben számos anyagcsere változást okozott.

Az *E.coli* sejtekre irányuló biológiai és biokémiai hatásai közül három hatást lehet kiemelni, amely a metabolikus sugárvédő effektussal kapcsolatba hozható:

1./ reverzibilis sejtosztódás gátló,

2./ savoldható SH.szintet fokozó

3./ kiegyensúlyozatlan makromolekulaszintézist kiváltó hatást

A fenti hatások összefüggenek. Valószínű, hogy a cisztein reversibilis sejtosztódást-gátló hatását elsődlegesen a leucin, izoleucin, treonin és valin aminosavak bioszintézisében résztvevő enzimek - elsősorban a homoszerinhidrogenáz és hidroxiecetsav szinteráz - gátlása okozza. Azáltal, hogy a fehérje és RNS szintézis azonnali gátlása mellett a DNS szintézis egy ideig továbbhalad, relatív DNS többletet eredményező kiegyensúlyozatlan makromolekula szintézis jön létre. Ez pedig - függetlenül a kezelés típusától - mindig sugárrezisztensebb sejt-fiziológiai állapotot hoz létre, így a cisztein által kiváltott is. Mivel a DNS replikáció késik a besugározott sejtekben lehetővé válik a sejtek repair kapacitásának jobb kihasználása.

A cisztein - anyagcsere hatásai révén - a haemopoetikus őssejtpopulációt is befolyásolja, megzavarva annak egyensúlyi állapotát. A reverzibilis repopuláló kapacitás csökkenés nemcsak az őssejtek telepképző funkcióját érintette, hanem az ^{59}Fe -nek a perifériás vérbe való beépítését és a humoralis immunválaszt is. A fenti jelenségekből, továbbá a ^{14}C -jelzett timidin csontvelő - és lépsejt DNS-ébe való beépülésének reverzibilis csökkenéséből - a leírt lehetőségeket figyelembe véve - arra következtetünk, hogy a cisztein az őssejtpopulációban is reverzibilis sejtosztódást-gátló hatást fejt ki.

Igy elképzelhető, hogy a cisztein haemopoetikus őssejtekre kifejtett sugárvédő hatásában szintén szerepet játszik az, hogy a cisztein a besugározott őssejtekben a DNS szintézis reverzibilis gátlása folytán lehetővé teszi a sejtek repair kapacitásának jobb kihasználását.

INTÉZET MEGNEVEZÉSE	Külf. kongr. résztvevők száma		A tanév folyamán tud. értékesítéseket benyújtottak felsorolása							A tanév folyamán beszerzett nagyobb műszerek és azok értéke	Megjelent könyvek, mono-graphiák	Megjelent műszerek	Rendezvények, események, szabadelőm, ujtás	Tud. kiállítések	Hazai és külföldi intézetekkel való kollaboráció	Közép-fokú nyelv-tanulmányok száma
	Szoc. orsz. - ban	Kap. orsz. - ban	Külf. tan. uton résztvevők száma			A tanév folyamán tud. értékesítéseket benyújtottak felsorolása										
			1 hó, röv.	1-3 hónap	3 hón. hossz.	1 év, hossz.	1-3 hónap	3 hón. hossz.	1 év, hossz.							
1. Anatómia	11	5	-	-	-	2	1	1	1	6 db	30	-	1	8	4	
2. Biológia	-	1	2	-	-	1	2	-	-	8 db	8	1	-	12	1	
3. Biokémia	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6 db	9	-	-	7	1	
4. Biológia	1	2	3	-	-	1	-	-	-	6 db	12	4	-	-	-	
5. Éh. Szervezés	-	2	1	-	-	-	-	-	-	3 db	4	-	-	-	-	
6. Élettan	2	1	1	-	-	1	1	1	1	3 db	9	-	-	8	-	
7. Gyógyászat	2	1	-	-	-	-	-	-	-	5 db	12	-	-	5	-	
8. Igazságügy	-	4	-	-	-	-	-	-	-	9 db	13	1	2	1	1	
9. Kis. Seb.	1	1	1	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-	3	-	
10. Kórbonctan	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1 db	11	1	-	1	-	
11. Kórélettan	5	-	2	-	-	2	1	1	3	10 db	23	-	-	3	2	
12. Közegészségtan	2	1	-	-	-	-	-	-	-	9 db	9	3	-	9	3	
13. Marxizmus-Leninizm	-	-	1	-	-	-	-	-	-	7 db	9	3	-	-	-	
14. Mikrobiológia	-	3	-	-	-	-	-	-	-	7 db	20	1	-	5	-	
15. Vegytan	-	-	1	-	-	-	-	-	-	6 db	4	1	3	1	-	
Intézetek összesen:	24	22	11	2	-	4	2	5	3	1	1	15	-	63	12	
Könyvtár	-	1	-	-	-	-	-	-	-	7 db	2	2	-	-	2	
Közp. Kut. Lab.	2	-	1	-	-	-	-	-	-	2 db	8	-	-	9	1	
										2 db	193	-	-	-	-	

NOSZTRAY KLÁRA: A TUMORGÁTLÓ HATÁSU L-ASZPARAGINÁZ ENZIM ELŐ- ÁLLÍTÁSA ÉS TISZTÍTÁSA

A disszertáció az E.coli 3o o5o-M-lo baktériumtörzsből tumor-
gátló hatással rendelkező L-aszparagináz /L-aszparagin amidohid-
roláz E.C. 3.5.1.1./ enzim előállításával és tisztításával foglal-
kozik. Az L-aszparagináz a daganatellenes hatóanyagok új típusát
képviseeli; olyan enzim, mely szelektív biokémiai hatás útján gát-
olni képes bizonyos daganatfajták növekedését.

Eredményei a következőkben foglalhatók össze:

1./ Az enzim előállítására felhasznált Escherichia /E/ coli
3o o5o-M-lo baktérium törzset előzetes screening vizsgálatok so-
rán kiszűrt E.coli 3o o5o törzsből mustárnitrogén letalis dozisé-
vel kezelve állította elő.

2./ Az E.coli 3o o5o-M-lo törzs fermentációja folyamán meg-
mérve az antileukémiás hatással nem rendelkező E.C.1. és a tumor-
gátló hatású E.C.2. szintézisét megállapítja, hogy a két izoenzim
szintézise nem azonos időben történik. Az E.C.2. izoenzim terme-
lése akkor legoptimálisabb, ha a stationer fázis közepéig fermen-
tálják a sejteket.

3./ A logaritmikus fázis végén nitrogén bevezetésével, a te-
nyésztést aneorob körülmények között folytatva az E.C.2. terme-
lést fokozni lehetett.

4./ A sejt kémiai módszerrel lett feltárva /Na-kolát-toluol/.

5./ Az enzim előtisztítása hődenaturálással, frakcionált am-
móniumsulfátos és acetonos kicsapással, valamint sómentesítéssel
történt.

6./ Az enzim további tisztítását hidroxylapatit és DEAE-cel-
lulóz oszlopkromatographiás módszerrel végezte. Az alkalmazott
összes tisztítási lépések során az enzim specifikus aktivitás
mintegy négyszázszorosára fokozódott.

7./ A tisztított E.C.2. enzim ultracentrifugás vizsgálattal
ellenőrizve, közel homogénnek bizonyult.

BACSA SÁNDOR dr.: A MELLKASMEGNYITÁSSAL JÁRÓ MŰTÉTEK ÁLTALÁ- NOS ÉRZÉSTELENÍTÉSÉNEK GYAKORLATI PROBLÉMÁI

2o év alatt végzett 3795 mellkasmegnyitással járó műtét álta-
lános érzéstelenítés adatainak tanulmányozása módot nyújt a biz-
tonságosabb narkózismódszerek kidolgozására.

Az első fejezet a mellkasmegnyitás körélettani vonatkozásait,
a második az alkalmazott narkózismódszereket tárgyalja. Éterrel,
barbiturátokkal, Hydroxydionnal, Fluothane-nal, Penthrane-nal és
Neuroleptanalgesia I. típusával altatott betegek adatai - műtét
alatt és után tapasztalt események - külön fejezetekben vannak
értékelve matematikai módszerrel. Statisztikai adatokkal bizo-
nyítja a Succinylallal való tartós relaxálás létjogosultságát.

Hazánkban osztályunkon végeztek először mediastinoscopiát,
melynek anaesthesiologiai szempontjait a disszertáció részletezi.

A szövödmények tárgyalásakor a megelőzés fontosságát hangsú-
lyozza, amelyet műtét előtti, alatti és utáni felosztásban tár-
gyalja. E fejezet foglalkozik a tüdősebészetben fontos kérdéssel,
mint a hörgőkirekesztés lehetőségei "nedvestüdő" esetén, váladék-
retenció a postoperatív időszakban, stb. Ez utóbbival kapcsolat-
ban a tracheotomia ellen, a leszívásos módszerek mellett foglal
állást.

A műtét közben történt események, valamint a szövödmények
megjelenése alapján az alábbi pontokban foglalhatók össze a nar-

kotikumok megválasztásakor követett szempontok.

1./ Az utóbbi években étert nem alkalmazzák.

2./ A barbiturát-származékok csak a narkózis bevezetésére használatosak.

3./ A Hydroxydiont idős korban parenchymás szervek betegségei esetén, ill. szivbetegék altatására alkalmazták.

4./ A Fluothane légzőszervi betegségek esetén, rövidebb tartamu műtétekhez a leghasználatosabb narkotikum.

5./ A Penthrane hosszabb műtétekhez használatos, alkalmazását szívelváltozás jelenléte nem kontraindikálja.

6./ A Neuroleptanalgesia I.-et tulnyómán idős betegek és parenchymás szervek elváltozásai esetén alkalmazzák.

A narkózis komplex feladat, amelyhez számos tényező tartozik. Ezen tényezők szerteágazó gyakorlati vonatkozásait foglalta össze a mellkasi műtétek biztonságos végzése szempontjából.

KELEMEN JÁNOS dr.: A RENALIS ÉRELVÁLTOZÁSOK RÖNTGENDIAGNOSZTICÁJA

Az értekezés a hazai irodalomban először foglalja össze nagyobb anyag alapján a renalis angiographia diagnosztikus tapasztalatait és először értékeli, hogyan használható fel a pharmacangiographiás módszer veseelváltozások kórismézésében.

I. Állatkísérleteiben angiographiás módszerrel először tanulmányozza az electiv betareceptor-izgató hatású isoproterenol és béta-gátló dichlorisoproterenol veseerekre kifejtett hatását és bizonyítja a renalis érrendszer innervatiojában beta-receptor mechanizmus jelenlétét.

Uj módszert dolgozott ki kísérletes interstitialis nephritis létrehozására, angiographiás sorozatvizsgálatok alapján experimentalis anyagon először írja le a vese e gyulladásformájának érelváltozásait. Először végez pharmacangiographiás vizsgálatokat interstitialis nephritis érelváltozásaival kapcsolatban. Irodalmi adatokkal ellentétben bizonyítja, hogy a vese e gyulladásformájára fokozott spasmus-készség jellemző: az angiogramokon kimutatható érhiányos területek egy része a spasmus-készségből származó reverzibilis áramlási zavar következményei.

Házinyulak veséjében Vx2 tumor implantatioja utján létrehozott daganaton angiographiás módszerrel tanulmányozza a renalis Vx2 tumor érrendszerét.

II. Nagy klinikai anyagon az európai irodalomban először írja le a vese alakvariatioinak differential-diagnosztikai problémáit. Nagy angiographiás anyagon alátámasztja Boijsen és Edsmannak a vesearteria röntgenanatómiájával kapcsolatban tett megállapításait. A hazai irodalomban először foglalkozik a multiplex renalis arteriás ellátottság és hypertonia összefüggéseinek kérdésével. A vese érfejlődési variatioja mellett gyakoribb hypertoniabetegség keletkezésmechanizmusában rámutat a gyulladással superinfectio jelentőségére. Nagy anyagon /82 renalis daganat, 30 vesecysta/ a hazai irodalomban először tárgyalja a vese expansiv folyamatainak differentialdiagnosztikáját, ezzel kapcsolatban új diagnosztikus jelet ír le /"parenchyma-sarkantu" tünete/, a hazai irodalomban először ismerteti az angio-myolipoma renalis és renalis sarcoma angiographiás jellemzőit, közül kétoldali veserák-eseteket. A hazai irodalomban először írja le renalis abscessus angiographiás jellemzőit és számol be ezzel kapcsolatban pharmacangiographiás tapasztalatokról. Módszertani vonatkozásban hazánkban először alkalmazza az anqiotomographiát,

álló helyzetű aortographiát és értékeli különböző methodikai kombinációk diagnosztikus jelentőségét.

Dr. VEZEKÉNYI KLÁRA: "AZ EPIDERMALIS KERATINIZATIO EGYES KÉRDÉSEIRŐL"

Az epidermis differentiálódási és bomlási folyamatainak eredményeképpen alakul ki a hám szarurétege. Az egyes szarusejteket kitöltő rost-matrix komplex eredete nem tisztázott. Kétségtelennek látszik a hámrostok és a keratohyalin szerepe az un. "kétfázis-rendszer" képzésében, de nem tisztázott, hogy változatlanul mennek-e át a szaruba, vagy átalakulnak a keratogen zónában.

A kérdést ép, kóros és foetalis emberi bőrök histochemiai, elektronmikroszkópos, valamint különböző oldószerrel való kezelés után végzett elektronmikroszkópos; ujszülött patkányok bőrnek radiographiás és scintimetriás vizsgálatával igyekeztünk megválaszolni. Utóbbi két módszerrel a tritíalt histidin és methionin beépülési helyét, a hám lugban oldható és oldhatatlan frakciójában lévő mennyiségét határoztuk meg. Histochemiai vizsgálataink eredménye alapján a szaru kötőanyagát nem kizárólag a keratohyalin alkotja. Ugyanezt a feltételezést támasztja alá, hogy psoriasisban, ahol a keratohyalin hiányzik, oldószeres kezelés után elektronmikroszkóppal kimutatható rostközötti állomány jelenléte.

A histidin ³H és methionin-³H eltérő aránya a keratohyalinban és a szaru kéntjében szintén utóbbi két anyag azonossága ellen szól éppugy, mint ellentétes viselkedésük Na-thioglykolát kezelés után, bár NaOH-ban való oldhatóságuk közel azonos. A keratohyalin hiányának oka psoriasisban az általunk elsőként leírt lytikus folyamat lehet, mely a sejtfunctio károsításával a szintetikus aktivitás kieséséhez vezet a stratum intermediumban és gátolja rostok differentiálódását. A lytikus enzimek korai felszabadulása okozhatja ugyanakkor egyes sejtalkatrészek persistálását a parakeratotikus szaruban. Mivel psoriasisra jellemző elektronmikroszkópos eltérések psoriasisos egyének tünetmentes bőrében és hosszabb ideje tünetmentes szakban lévő psoriasisosak bőrében is találhatóak, feltételezzük, hogy az egész hámot érintő genetikai defektusról van szó, melynek lényege a lysosoma membran stabilitásának hiánya.

A scintimetriás vizsgálatok kivitelezéséért Dr. Csongor József adjunctusnak tartozunk köszönettel. Az elektronmikroszkópos vizsgálatok a MTA Biológiai Kutató Intézetében, Tihanyban Dr. Zs.-Nagy Imre kandidátussal kollaboratióban végeztük.

Dr. GAÁL JÓZSEF: A MAGZATI HYPOXIA FELISMERÉSE A TERHESSÉG VÉGÉN ÉS A SZÜLÉS ALATT /AMNIOSCOPIA, FEJBŐR-VÉR VIZSGÁLATOK, COMPLEX ÉSZLELÉS/

A perinatalis halálóki statisztikákban a vezető helyet az asphyxiás szövődmények miatti elhalások foglalják el. A hypoxia gyakorisága és prognosticai súlyossága miatt választottam értekezésem tárgyául a perinatalis veszélyeztetettség felismerése újabb módszereinek /amnioscopia, fejbőr-vér vizsgálatok, complex észlelés/ tanulmányozását és gyakorlati értékének felmérését.

1965 óta végzett több ezer vizsgálat tapasztalata alapján állapítottam meg, hogy az amnioscopia a magzati veszélyeztetettség felismerésének a terhesség 38. hetétől egyszerűen és különösebb szövődmény nélkül alkalmazható alapmódszere, amely lényegében egy

jó hatásfokkal felhasználható szűrőeljárás. Egyes javallatok esetében megváltoztattam az elkezdés időpontját, másokat kihagytam a javallati körből és új indicációkat vezettem be.

A fejbőr-vér vizsgálatokkal kapcsolatban saját adatok felhasználásával bizonyítom, hogy az actualis pH hüen tükrözi a magzati gázcserre fiziologiás, praepathologiás vagy pathologiás szintjét. Megállapítom, hogy az actualis pH értéknek meghatározó szerepe van, mert a magzattól származó vér sav-bázis viszonyai direct összefüggésben állnak az actualis milieu-interieur-rel, az intrauterin állapottal. Mérlegelendő azonban, hogy a vérmintát a szülés melyik szakaszában vettük, a mért pH milyen értéktartományba esik és végül hogyan illeszkedik a szülés lefolyása alatt észlelt egyéb, a magzat állapotára utaló jelzések sorozatába.

Megfigyeltük, hogy akár a terhesség, akár a szülés alatt kimutatható distress jelek /functionális asphyxia jelek/ külön-külön értékelve nem minden esetben tükrözik reálisan a magzat állapotát. Erre alapozva, egyszerűre több magzati életmegnyilvánulás folyamatos észlelését - a complex észlelést - jelöltük meg, mint legeredményesebb eljárást. A complex észlelést, mint módszert hazánkban elsőként, és az irodalomból ismert adatok szerint is az elsők között vezettük be a gyakorlati szülészetben. A complex észlelés keretében a szülés alatt folyamatosan ellenőrizzük az intrauterin nyomást, a magzatvíz színbeli változásait /meconium tartalom/, a magzati szívűködést /indirect vagy direct electrocardiographia, phonocardiographia/ és a magzati sav-bázis egyensúly változásait. Meghatároztuk a complex észlelés javallati körét.

Az új módszerek rutinszerű alkalmazásával perinatalis morbiditási és mortalitási eredményeink a szülészeti klinikán jelentősen javultak, s e vizsgálatok elterjesztésével országos viszonylatban is döntő javulás várható.

PAPP ZOLTÁN dr.: PRAENATALIS ÉS NEONATALIS CYTOGENETICAI DIAGNOSTICA ÉS PROPHYLAXIS

A chromosoma aberrációk közvetlen postnatalis körismézése szülészeti osztályokon az eddigi tapasztalatok szerint nem megoldott kérdés. Indokoltnak látszott tehát annak a megfogalmazása, hogy milyen esetekben és milyen módon érdemes újszülöttkorban chromosoma vizsgálatot végezni, illetve végeztetni.

A spontán vetélések vizsgálatai során a tenyésztést többnyire kimetszett szövetekből végzik, a fibroblast tenyésztés azonban idő- és munkaigényes, rutin eljárásként nehezen alkalmazható. Vizsgálataimban tehát olyan módszert igyekeztem bevezetni, amely alkalmas az abortumok gyors és biztonságos chromosoma analysisére, másrészt arra törekedtem választ adni, hogy milyen esetekben feleletet adó az abortum és a szülők cytogenetical vizsgálata.

Igyekeztem értekezésemben arra vonatkozólag is vizsgálatokat végezni, hogy a magzatvízben található sejtek sex chromatin és chromosoma vizsgálata alkalmas-e az élő intrauterin magzat cytogenetical paramétereinek tisztázására. A magzatvíz nyerésére olyan módszert próbáltam alkalmazni, amelyet rutin eljárásként genetical tanácsadásunk szolgálatába állíthatunk.

A Down-syndroma azonnal a szülés után a jellegzetes külső jegyek alapján gyanítható, melyet a köldökzsinórvérből végzett chromosoma vizsgálattal egyértelműen lehet diagnosztizálni. Egy viszonylag jól körülírt syndroma ismert jelei nélkül is súlyos növekedésbeli visszamaradottság esetén számíthatunk chromosoma

aberratióra. Ugy látszik, hogy a születési súly-standard alapján történő osztályozás az újszülöttkorban alkalmas eszköz a chromosoma aberrációk jobb valószínűsítésére az ismert pathognomikus jelek keresése mellett.

A köldökzsinórvér abortumokon is alkalmas lymphocytá tenyésztésre és chromosoma analysisre. A módszer egyszerűbb, gyorsabb, mint a fibroblast tenyésztés. Ismétlődő vetélésekkel terhelt családok közül minden 10. esetben lehet számítani fénymikroszkóposan megfigyelhető chromosoma aberrációra.

Mind a transvaginalis, mind a transabdominalis amniocentesissal szerzett tapasztalatainkat összefoglalva megállapítható, hogy a beavatkozás kellő gyakorlattal végezve, anyai és magzati kockázat nélkül alkalmasnak látszik a genetical vizsgálatok elvégzéséhez szükséges magzatviz nyelésére. Mindkét beavatkozás birtokában egyénileg kell elbírálni, hogy melyik módszer az optimális. Az amniocentesis időpontját úgy kell meghatározni, hogy a genetical vizsgálat már, az interruptio szükség esetén még elvégezhető legyen. A magzatviz sejttállományának sex chromatin vizsgálata alkalmas a magzat nuclearis nemének meghatározására, a sejtek tenyésztése pedig a sejtek karyotypizálására. A vizsgálatra a gestatio 14-16. hete látszik optimalisnak. Praenatalis nemmeghatározás akkor indokolt, ha a nemhez kötött öröklődésű betegségre nézve konduktor anyag beteg fiu magzatát kívánjuk kiszűrni és a selectiv interruptio elvégzését mérlegelni. A praenatalis cytogenetical diagnostica az 1 %-nál nagyobb valószínűséggel várható, súlyos chromosoma aberrációk gyanújakor indokolt /translocatiók, aneuploid szülők, magas anyai életkor, szülői mosaicismus stb./

KLINIKÁ MEGNEVEZÉSE	Külf. kongr. résztevők száma		Külf. tan. uton résztevők száma						A tanév fo- lyamán mi- nyosítást szerzettek száma		A tanév folyamán beszerzett na- gyobb műszerek és azok értéke	Mégje- lent tud. közle- mények száma	Mégje- lent könyvek, mono- graphiák száma	Rendez- vények, esemé- nyek, szaba- dalom, ujjítás	Tud. jellegű kitün- tetések	Hazai és külföl- di in- téze- tekkel való kollá- boráció	Közf (p- foku nyelv- vizsgát tettek száma
	Szoc. orsz.- ban	Kap. orsz.- ban	Szoc. o.		Kap. o.		tud. doktori	kandidátusi	med. biol. dr.	egyéb							
			1 j hónap	3 j hón.hossz	1 j hónap	3 j hón.hossz											
1. I. sz. Belklinika	4	-	3	-	1	1	-	-	-	-	16 db	1.366,133 R	31	1	-	12	1
2. II. sz. Belklinika	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	9 db	563,498 R	24	-	-	5	1
3. Bőrklinika	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	8 db	249,688 R	14	-	-	2	3
4. Fül-orr-égész. Kl.	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	2	-	2	1	-	4	1
5. Gyermekklinika	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	10 db	427,020 R	8	-	-	5	3
6. Ideg- és Elme Kl.	3	-	1	-	2	-	-	-	-	-	25 db	2.052,464 R	18	-	-	4	-
7. Orthopaed Kl.	1	1	1	-	1	1	-	-	-	2	5 db	91,500 R	8	-	-	3	-
8. Radiologia	1	3	-	-	-	1	-	-	-	-	8 db	1.083,000 R	3	-	-	3	1
9. I. Sebészet	3	1	2	-	1	-	-	-	-	-	7 db	202,424 R	6	-	-	3	1
10. II. Sebészet	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	23	-	23	1	-	3	2
11. Stomatologia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	8 db	234,402 R	21	-	-	5	-
12. Szemklinika	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	9 db	77,000 R	36	1	-	3	-
13. Szül.-nőgyógy. Kl.	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	11 db	2.683,000 R	27	-	-	1	4
14. Tudógyógy. Kl.	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klinikák összesen:	20	10	12	3	1	6	5	1	5	-	231	-	4	-	-	56	17

Dr. PETRÁNYI GYULA
egyetemi tanár, klinikai rektorhelyettes

Amíg az előző évi beszámoló főleg az egyes klinikák fejlődését elemezte, és az egyetem vezetésének fő gondja a klinikák egyedi fejlesztése volt, a mult tanévben felmértük a klinikáknak, mint integrált gyógyítási egységnek a fejlesztési lehetőségét. Elsősorban arra törekedtünk, hogy több változatu fejlesztési tervet készítsünk, figyelembe véve a betegellátásban mutatkozó lemaradásokat.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem klinikái pavilon rendszerben épültek. Az önálló épületekben szétszórta elhelyezett klinikákat ugyan alagut-hálózat köti össze /ami különösen télen jelentős a klinikák közti betegforgalom lebonyolításában/, de a távolságok nagyok és a szük alagutban egyelőre a gyors beteg- és anyag-, gyógyszer, transzfúziós palackok, élelmezés, tisztá és szennyes textília, stb. - forgalomra nem sikerült elfogadható gépjármü tervet készíteni, pedig erre, a nagy testi erőt kívánó férfi-munkaerő egyre inkább érvényesülő hiánya miatt, egyre nagyobb szükség lenne.

A BETEGELLÁTÁS CENTRALIZATIOJÁT AZ INTEGRÁLT OKTATÁS ÉRDEKÉBEN IS - szolgálná egy KÖZPONTI AMBULANCIA /RENDELŐINTÉZET/ megépítése. Az egyetemi funkciók érdekében is fontos, hogy a klinikák területi betegellátó hatáskörrel is rendelkezzenek, mely meghatározott körzetekben szoros kapcsolatot tart a körzeti orvosokkal is. A központi ambulancia - külső bejáráttal a villamos - autóbúszmegállóhoz, külső parkolóhelyhez közel kerüljön megvalósításra.

Délután a területi szakrendeléseket látná el, délelött pedig a klinikák közti konziliáriusi feladatokat. Megvizsgálná a felvételekre küldött betegeket, /nem kellene kilométereket gyalogolniuk a telepen, hogy a szükséges szakmákat végigjárják/. A betegkísérés is racionalizáltabb lenne. Csak azok kerülhetnének be innen a telepre, akik erre jogosultak /felvett betegek stb./ és így a telep zártsága is biztosítható lenne. E központi ambulancia valamennyi klinikán értékes területet szabadítana fel oktatási és laboratóriumi, stb. fejlesztési célokra.

Centralizálándó feladat a TRAUMATOLOGIA. A sérült most - felületes vizsgálat alapján - valamelyik klinikára kerül /orthopaedia, hasi, mellkasi, idegsebészet, stb./, ahol természetesen először az adott irányban látják el, de előfordul, hogy a kevésbé feltűnő belső sérülést későn veszik észre, vagy eleve küldözgetni kell a beteget egyszerre több klinikára is, hogy a legjobb szakellátást megkaphassa. Ezért szükségmegoldásként egyik meglévő klinikát /pl. Orthopaedia/ kellene fölfeljeszteni arra, hogy általános traumatologiai diagnosztizálásra és therápiára alkalmas legyen, vagy egy új épületet kellene tervezni központi elhelyezéssel. Ez annál is sürgősebb, mert amíg a különböző betegségek visszaszorulóban vannak, egyre előbbre kerül a kóroki statisztikában a baleset és mérgezés.

Központi ellátást biztosító önálló szakma kellene, hogy legyen egyetemünkön az ANAESTHESIOLOGIA. Ugy lenne megvalósítható, ahogyan ez a radiológiával is megtörtént. Az elmúlt két évben

többféle irányban is próbálkoztam ennek a megvalósításával, de számtalan részlettenyező gátolta meg, hogy határozottabban elinduljunk a megvalósítás felé. E tényezők jól ismertek, de még a jelen körülmények közt külső segítség nélkül is megvalósítható szervezést sem sikerült elérni az érdekelt intézetek nézeteltérései miatt. A központi anaesthesiologia ezáltal leginkább még a központi traumatologia megszervezéséhez csatlakoztatva lenne megoldható.

Központi funkciót lát el a GYÓGYSZERTÁR, az ÉTELGYÁR, /FŐZŐ-KONYHA/ és MOSÓÜZEM, /szükség lenne utóbbival kapcsolatban a textiliák központi sterilizálására is/. Mindhárom intézményt kinőtte az egyetem /sokszorosát látják el annak a feladatnak mint amelyre épültek/ és sürgősen rekonstrukcióra szorulnak. Különösen sürgős egy nagy teljesítményű steril infúziós oldatokat készítő gyógyszerártári részleg, mert a nagytömegű "víz" szállítása távoli üzemekből nem gazdaságos, de az orvosi és biztonsági követelményeknek sem felel meg. Az infúziós igény állandóan nő /és szükség esetére is tárolandó egy mennyiség/ és azt a "Humán" cég egyre kevésbé tudja kielégíteni.

A DIETETIKA fejlesztése is központi feladat. Javaslatomra a DOTE megszervezte az első diétás orvosi állást. Célszerű lenne, hogy a jelenleg az I.sz.Belklinika alagsorában elhelyezett kis kapacitású diétás konyha a rekonstrukciókor a központi nagy főzőkonyhához kerülhetne át, annak a részlegeként és így minden klinika részére a diétetika könnyebben hozzáférhetővé, egyszerűbben és gazdaságosabban irányíthatóvá, a diétetika tudománya fejleszthetővé válna.

Ugyancsak megfontolandó a fogorvosképzés fejlesztése, egy STOMATOLOGIAI FAKULTÁS kifejlesztése.

A közvetlen jövőben kell megtervezni és megvalósítani az UROLOGIAI KLINIKÁT ÉS TANSZÉKET. Erre lehetőség az, hogy a Tüdőgyógyászati Klinika eddigi Mellkassebészeti Osztálya átalakul II.sz.Sebészeti Klinikává, 1974.junius 30-al a tanszéki feladatokat is átveszi, és ezáltal a mostani II.sz.Sebészeti Klinikán alakítható ki az Urológiai Klinika. Ugyanakkor rekonstrukcióra szorul a Tüdőgyógyászati Klinika teljes épülete, hogy fokozódó belgyógyászati, cardiológiai funkcióinak megfelelhessen.

Az 1972/73-as tanévben egy nagy jelentőségű központi intézménnyel gazdagodtak a klinikák; megkezdtük a KÖZPONTI KLINIKAI KÉMIAI LABORATÓRIUM /KKKL/ kialakítását. Erre az alapot az adta meg, hogy a DOTE Tanácsának Elnöksége /ETE/ megfelelő valuta összeget szavazott meg egy Auto-Analyzer II. beszerzésére. Ugyanakkor a OMPB révén az Egészségügyi Minisztérium III. főosztályának is módja nyílt a laboratóriumi automatika fejlesztésére. Mivel egyetemünkön eddig Központi Klinikai Kémiai Laboratórium nem volt és ilyenek az építésére sem volt kilátás, javaslatomra az ETE a teljes automatika mellett döntött /egy SMA 6/60 automata beszerzését kérte, mert ehhez relative minimális új személyzet kell/ nem kellett a klinikáktól elvenni /és rendkívül kis alapterületen nagy hatásfokkal működtethető. Az ETE ideiglenesen a KKKL-t az I.sz.Belklinika egyik alagsori szárnyában alakította ki, szükségtelenül bentlakók kiköltöztetésével. Ez a tanév végére el is készült és a TECHNICON SMA 6/60 plus automata is megérkezett. Óránként 50-60 vért képes analizálni a következőkre: BUN, glukose, Bilirubin, ALK.phosphatase, Na,K. /erre a hatra azért rendeltük a készüléket, mert a klinikákhoz intézett körkérés alapján ezek a leggyakrabban kért vizsgálatok/. Az automata még további 6-féle eljárásra bővíthető. Ehhez az Egészségügyi Minisz-

tériumtól kapott készülékhez kiegészítésül megrendelt a DOTE egy Auto-Analyzer II.-t, mely Cholesterint tud meghatározni és aránylag kis költséggel bővithető, kívánság szerint /pl. Creatinin, Chlorid, Ca₂, serum-fehérje, immunglobulinok, enzymbek stb./. Ugyancsak rendeltünk egy kis gyors manualis vér-analízátort, mely a nagy automata /Service kiesése/ idejére a folyamatos működést a legfontosabb igényekre az említett vizsgálatokból biztosítani tudja. A SMA 6/60 beállítása a következő tanév őszére /1973.okt./ fejeződik be és ezzel a KKKL megkezdi az egész klinika telep /klinikák kb. 1780 ágy, ambulanciák és területi szakrendelések, spec. rendelések/ részére a központi laboratóriumi szolgáltatást, az oda beküldött serumokból. Az említett kiegészítő készülék érkezése 1973. év őszére, a vér-cholesterint meghatározó Auto-Analyzer II. pedig 1974. év elején várható. A KKKL teljes üzembeállítás tehát a jövő tanév /1974/ közepére várható.

Az előző évekhez hasonlóan az év gyógyító munkájának az értékeléséhez bekértük az egyes klinikák adatait, eredményeit és fejlesztési javaslatait. A 12 pontú kérdőívre adott válaszokat itt sajnós klinikákként hely hiányában nem tudjuk ismertetni, pedig a DOTE Rektori Hivatalában levő irattári anyag nagyon tanulságos tájékoztatást nyújt az egyes klinikák eredményeiről, a következőkről: 1/ a diagnosztika és terapia fejlődése, ezekben elért kutatási sikerek, 2/ a felújítások, épület-korszerűsítések, 3/ új felszerelés és műszerek, 4/ a iatrogen ártalmak elleni intézkedések, új szociális létesítmények, a munkavédelem helyzete, az eü.felvilágosítás módszerei, 5/ a megjelent tudományos közlemények, 6/ a klinika legkiemelkedőbb gyakorlati eredményei, 7-8/ a személyzeti létszám, ennek bővülése, 9/ kül- és belföldi tanulmányutak 10/ a területi betegellátás kapcsolatai és orvostovábbképzés, 11/ a munkát akadályozó tényezők és ezek megoldása, végül 12/ a reális fejlesztési igények, mely az ETE részére a további globális tervezéshez nyújt segítséget. A beérkezett válaszok jól dokumentálják, hogy a klinikákon milyen sokoldalú nagyon igényes, de nehéz munka folyik a betegellátás legmagasabb foka elérésének érdekében. A személyi jellemzőket mutatja az I.sz.táblázat.

Az alábbiakban az egyes klinikákról csak az összegyűjtött szempontból is jelentős tételeket foglalom össze:

I.sz.SEBÉSZETI KLINIKA: a/ képerősítő műtéti röntgenberendezés, b/ perifériás érsebészet kifejlesztése, c/ sürgető feladat a klinika elavult műtőraktusának teljes rekonstrukciója; operációs műszerekkel való ellátás nagymértékű javítása.

II.sz.SEBÉSZETI KLINIKA: a/ Urológiai beteggondozás megszervezése, b/ művesekezésekhez megfelelő Shuntok rutinszerű készítése, c/ igény: vesetranszplantációs részleg kialakítására, terv Urológiai Klinika kialakítására és fejlesztésére.

I.sz.BELGYÓGYÁSZATI KLINIKA: a/ a Központi Klinikai Kémiai Laboratórium /KKKL/ elhelyezése és beindítása, egyik régi nagykorterm "boxosítása", mely jól sikerült és mintájával szolgálhat további ilyen jogos igényeknek; b/ az intenzív osztály teljesítőképességének fokozása a resuscitációra és mesterséges életbentartásra; az immunoterápia és diagnosztika fejlesztése /ALS, ill. ATG Transfer-factor stb., az immunsuppressio fokának in vivo tesztelése, stb., chematológiai szűrő vizsgálatok üzemekben, c/ igények: a műveséssel szükséges lesz az éjjeli "műszak" bevezetése: meg kellene kezdeni az ambulancia és röntgen terv szerinti rekonstrukcióját a következő évben.

II.sz.BELGYÓGYÁSZATI KLINIKA: a/ a gastroenterológiai műszerpark fejlesztése, b/kapcsolat kiépítése az üzemorvosi hálózattal,

c/ igény: subintenzív részleg kifejlesztésére.

BŐRKLINIKA: a/ saját nagyobb fejlesztés hiányában /elektronmikroszkóp/ jó kollaboratiót épített ki más intézetekkel a diagnosztika fejlesztésére, b/ hygienes körülmények javítása /zuhanyszék/ c/ igény: az égés-traumatológiai ellátás fejlesztésére.

FÜL-ORR-GÉGE KLINIKA: a/ Stroboscopiás gége-vizsgálat, elektrohystomografia, b/ collaboratio Tutherápiára más intézetekkel, gégetumork preoperatív cobalt-besugárzása, c/ igény: postoperatív /subintenzív szoba fejlesztése, központi elszívó és oxigén adagoló/.

TÜDŐGYÓGYÁSZATI KLINIKA: Fő feladata a sebészet leválasztása, a Szívsebészet eddigi teljesítményeinek /műbillentyű beültetések, aorta-coronaria bypass/ fokozása: a megmaradó belgyógyászati részben az eddigi osztályok /tbc, bronchologia, cardiorespiratoricus részleg, általános belgyógyászat, diagnosztikai kiszolgáló egységeinek /angiocardioграфия, stb./ fejlesztése belső átrendezéssel; ambulancia létesítése.

ORTHOPAED KLINIKA: a/ új, eredményesebb műtétek a csípőficam, és kezelési eljárások a discopathia kezelésére /evolúciós gyógytorna/, munkatherápiás módszerek, b/ klinika-bővítéssel thermál medence épül mozgásszervi betegek kezelésére és befejezés előtt áll; c/ igény: műszerek az intenzív kezelési módszerek fejlesztéséhez.

SZEMKLINIKA: a/ vitrectomia, trabeculectomia, Custodis plomba abtatio ellen, iris varrat stb., b/ orthoptikai részleg felújítása, étel-lift építése, c/ igény: laborfejlesztés.

STOMATOLOGIAI KLINIKA: Megtörtént a stomato-onkologia hálózat megszervezése; igény Stomatológiai Facultas kifejlesztése, a klinikai munka igényességének növelése.

SZÜLÉSZETI- ÉS NŐGYÓGYÁSZATI KLINIKA: a/ a szülés alatti magzatészlelés módszereinek fejlesztése; prostaglandin alkalmazása kora terhesség megszakítására, b/ a kórterem sterilitásának fokozása a látogatási rendszer szabályozásával, c/ igény: a zsufaltság, túlterheltség csökkentése; diagnosztikai ultrahangkészülék.

IDEG- ÉS ELMEGYÓGYÁSZATI KLINIKA: a/ vér- liquor pH és savbázis analyzer beszerzése, b/ egyöltöző és kettő labor-helyiség kialakítása lakó kiköltöztetés által, c/ igény: az ideg-sebészet leválasztása, pszichológiai munkacsoport kialakítása, épület-rekonstrukció.

GYERMEKKLINIKA: a/ befejezés előtt áll a gyermek-sebészeti részleg kiképzése, b/ műszerfejlesztés, új autókláv, c/ igény: a klinika IV. pavilonjából a lakók kiköltöztetése után gyermek-cardiológiai osztály kialakítása; tej- és tápszerkonyha átépítése, a koraszülött-atrophiás osztálynak új klíma-berendezés.

RADIOLOGIAI KLINIKA: a/ vertebralis angiographia, suprarenalis és orbitalis phlebographia, lacerimographia, Sialographia, collaboratio vesetübiopsiához, /I.sz. Belklinika/ Stomatooktherápiához /Stomatológiai Klinikával stb./. b/ nőgyógyászati radium-műtő felújítása, új angiographiás részleg az I.sz. Sebészeti klinikán, TV-lánc 2 monitorra, c/ igény: egyes klinikák röntgen részlegének fejlesztése, átépítések alapterület-bővítéssel, hangszerek képrögzítő berendezés stb.

A betegellátási adatokat a II.sz. táblázat foglalja össze. A fokozódó túlterheltségre utal, hogy kényszerűen csökkent az egy beteg átlagos ápolási időtartama /1970/71.: 14,2, 1971/72.: 13,9, 1972/73.: 13,3,/, mert nőtt a felvett, ill. kiirt betegek száma. /1970/71.: 42,929, 1971/72.: 44,262, 1972/73.: 45,614./. Látászó-

lag csökkent az ágykihasználási % az átépítések elhuzódása miatt /ugyanakkor a többi kórtermekben még nagyobb a zsufoltság/. A járóbetegforgalom és a meghaltak száma egy átlag körül ingadozik /az eltérés nem jelentős/.

Kivánatos, hogy az egyetem funkciói: az egyre növekvő igényű orvosképzés- továbbképzés, betegellátás és ezeket szolgáló kutatás érdekében, az egyetem egészének és egyes klinikai részlegeinek fejlesztési igényéből minél hamarabb minél több valósuljon meg. Szükséges lenne a megyei területi ellátás és a DOTE terveinek magasabb szempontu és szorosabb egyeztetése.

BESZÁMOLÓ AZ EGYETEM GAZDASÁGI MUNKÁJÁRÓL

HAÁR FERENC
egyetemi gazdasági főigazgató

Az Egyetem egy évi fejlődésének, elért eredményének értékelésében jelentős helyet foglal el a rendelkezésre bocsátott anyagi eszközök célszerű felhasználása, az előirt mutatók teljesítése. Az eredményekben benne van az Egyetem oktatási, betegellátási és kutatási tevékenységének értékelése, melynek eléréséhez szükség van a szervezeti egységek és a központi apparátus együttműködésére, a rendelkezések megtartására.

A felügyeleti szerv előírja a költségvetésben biztosított összegek főbb rendeltetését és a teljesítendő feladatokat. Az Egyetem a hatáskörébe utalt jogkörök gyakorlásával kell biztosítsa a gazdálkodás eredményességét, a feladatok teljesítését. A gazdaságirányítás új rendszerének bevezetése óta e tekintetben évről-évre történik intézkedés a hatáskörök kiszélesítése, a gazdálkodás önállósítása és a beszámoltatás fokozása érdekében.

A jelentésben értékelni kívánjuk a költségvetési előirányzatok teljesítésének főbb mutatóit, a munkaerő és bérhelyzetet, a szervezeti egységek körébe utalt gazdálkodást, a felújítások és beruházások teljesítését.

1. Költségvetési gazdálkodás:

A kiadások költségvetési előirányzata alapokmány szerint 177.408.000 R. Évközben különböző jogcímen; így például az előző évi pénzmaradvány, ovodai férőhely növelés, ápolási nap telteljesítés, szívműtétek anyagigénye, családi pótlék emelkedés, lakbérhozzájárulás, felújítási alapkiegészítés stb.címén a módosított előirányzat 188.791.449 R-ra növekedett. A költségvetés módosított előirányzatát 98,9 %-ban felhasználtuk. A költségvetési előirányzat 3.799.104 R-tal volt magasabb az előző évinél. A teljes költségvetési előirányzathból:

- a bérjellegű előirányzatot 98,8 %-ban,

- a dologi jellegű előirányzatot 99,4 %-ban teljesítettük a felhasználást.

A kutatás központi támogatásából rendelkezésünkre bocsátott 1.400.000 R-ot teljesen felhasználtuk.

A bevételi előirányzatot 102,7 %-ra teljesítettük.

A költségvetés pénzügyi előirányzatainak teljesítése mellett vizsgálni kell az egyes mutatók teljesítését, amely a költségvetés jóváhagyásának, illetőleg teljesítésének függvénye. A mutatókból az alábbi főbb tételeket említjük meg.

Teljesítmény mutató megnevezése	Teljesítmény mutató száma		Telj. %-a.
	Terv	Tény	
Ápolási nap	600.000	617.841	103
Alkalmazottak élelm.napja	594.000	610.281	103
Ambuláns eset	180.000	187.543	104
Művese dialízis /eset/	1.200	997	83
Bölcsőde gond.nap	12.200	13.070	107
Napközi otthoni gond.nap	19.600	26.784	137
Hallgatói létszám	1.180	1.161	98

Kollégiumi férőhely	472	456	97
Nővérotthoni férőhely	70	70	100
Ágykihasználási %	93	95,5	103

A pénzügyi előirányzatok és mutatók teljesítéséből kiemelendő, hogy:

- a./ a betegellátási feladatok tekintetében
- nőtt az ágykihasználás és ennek következtében a tervezett ápolási napokat 103 %-ra teljesítettük,
  - a művese állomás már egész éven át működött, s bár a tervezett eset nem teljesült, a területi betegellátás tekintetében fontos lépést tettünk,
  - a Gyermekklinikán a III.sz. pavilon felújításával 24 ágy kezdte meg működését a légúti megbetegedések ellátására,
  - nagy erőfeszítéseket tettünk és nagy gondot jelentett egész éven át a szivsebészeti decenterum létrehozása. E tekintetben jelentős állásfejlesztést, kiemelt dologi támogatást és központi keret terhére eszközöket biztosított az Egészségügyi Minisztérium,
  - továbbra is jelentős összeget fordítottunk a jatrogén fertőzés elleni küzdelemre, az új és koraszülött osztályok működési feltételének javítására.
- b./ az oktatási feladatok tekintetében
- az oktatási reform elősegítése érdekében a háziyomda utján 6 tárgyból jegyzet és több jegyzetkiegészítés készült,
  - a hallgatók külföldi cserefamulálásához 36.000 R-ot központi támogatásból biztosítottunk,
  - a kulturális és sport tevékenységhez jelentős állami támogatást biztosítottunk,
  - a hallgatói átlaglétszám a tervezett 1.180 fővel szemben 1.161 fő volt.
- c./ a kutatási tevékenység tekintetében
- a távlati tudományos tervek kidolgozása elkezdődött és az Egészségügyi Minisztérium 1.400.000 R központi támogatást nyújtott az egyetemnek, melyet teljesen felhasználtunk,
  - a költségvetésben rendelkezésre álló 5.716.600 R-ot 88,5%-ban használtuk fel. Ha figyelembe vesszük, hogy a keretek megállapítása az egyes kutatási témákhoz elég későn történt meg, a felhasználás jónak mondható,
  - a kutatási feltételek növelését segítette elő az évközben engedélyezett 14 fő létszámemelés, a belföldi tanulmányutakra felhasznált 100.000 R, a külföldi tanulmányutakhoz nyújtott anyagi segítséget,
  - ide sorolható még a Központi Könyvtár jelentős fejlesztése is, amely a könyvtár szakosítását és a régóta óhajtott oktatói klub létrehozását tette lehetővé.

2. Munkaerő és bérhelyzet

a./ Munkaerőgazdálkodás tekintetében meg kell említeni, hogy a szervezett állások száma ez év végén 2.392 fő. Az előző évhez mérten egy év alatt 41 fő létszámnövekedés volt. Az egyetemen belüli munkaerő gazdálkodás és a bérezéssel összefüggő intézkedés sem hozott eredményt a fluktuáció csökkenésében.

1971-ben kilépett 362 fő, belépett 446 fő

1972-ben kilépett 388 fő, belépett 426 fő

Az 1972-ben kilépett dolgozók közül 56 fő középfoku eü. dolgozó,

64 fő takarító, 112 fő egyéb kiegészítő munkakörű. A mozgás okai között szerepel főként a munkahelyi körülmény, a még fellelhető azonos munkakörön belüli béraránytalanság, a más munkahelyen kapható magasabb bér, a munkaidő csökkentés hiánya. A karbantartó műhelyeknél a természetes létszámváltozáson /nyugdíjazás/ kívül fluktuáció nem volt.

A betegség, fizetésnélküli szabadság, szülés, katonai szolgálat stb. miatt kiesett átlaglétszám 238 fő, ebből visszapótolva 125 fő, a vissza nem pótolt állás 113.

A vissza nem pótolt átlaglétszám az utóbbi három évben:

1970-ben 123, 1971-ben 104, 1972-ben 113.

Csökken, illetőleg stagnál három év adatai alapján a gyermekgondozási szabadságot igénybevevők száma:

1970-ben 124 fő, 1971-ben 118 fő, 1972-ben 115 fő.

b./ Bérghazdálkodás vonatkozásában meg kell említeni, hogy rendszeresen megkapja az Egyetem a 3 %-os bérfejlesztési keretet. Igyekeztünk az összeget a legszükségesebb problémák megoldására felhasználni, így az egyes munkakörökben, vagy munkahelyeken fellelhető bérfelesztést enyhíteni. A megnövekedett feladatok miatt egyes helyekre új állást is szerveztünk.

A bérszínvonal bércsoportonkénti alakulása éves szinten az utolsó három évben:

	1970.	1971.	1972.
I. bércsoport	55.083 R/fő	61.767 R/fő	62.993 R/fő
II. "	25.036 "	26.444 "	28.539 "
III. "	21.962 "	24.605 "	25.993 "

Átlag: 28.835 R/fő 31.510 R/fő 32.962 R/fő

Még említésre méltó, hogy helyettesítési díj címen az alábbi összeget használtuk fel, bércsoportonként;

	külső helyettesek munkabére	belső helyettesítési díj és jutalom
I. bércsoport	60.920 R	816.428 R
II. "	1.009.935 "	1.796.993 "
III. "	996.320 "	1.362.386 "
Összesen:	2.067.175 R	3.975.807 R

3. A szervezeti egységek körébe utalt gazdálkodás

A szervezeti egységek feladatainak ellátásához a működéssel kapcsolatos személyi és dologi előirányzatokat, a betegellátáshoz szükséges gyógyszer-vegyszer előirányzatokat, valamint a kutatáshoz személyi és dologi előirányzatokat kapnak. Ezek együttes összege 1972. évben 38.406.000 R-ot tett ki. Az összeggel való gazdálkodásban az önállóság lehetőségét az elmúlt években igyekeztünk növelni. A legtöbb esetben a szervezeti egységek hatáskörébe utaltuk annak eldöntését, hogy a rendelkezésre álló kereteket miként használják fel.

Az Egyetemi Tanács 1972. márciusi ülésén elfogadott javaslat alapján az elmúlt évben 14 klinikán vizsgáltuk az 1971. évi osztott keret felhasználást. A vizsgálat általános megállapítása, hogy:

- önálló gazdálkodásra való áttéréssel a klinikák éves előirány-

zatuk feladatonkénti teljesítésére vonatkozóan /pl. takarítás, szakmai fogyóeszköz és anyagbeszerzés, betegek ellátására szolgáló anyagok stb./ nem készítették tervet. A feladatok ellátását a folyamatosan felmerülő szükségleteknek megfelelően végezték és csak arra törekedtek, hogy a rendelkezésükre bocsátott összereten belül gazdálkodjanak

- a felhasználások nyilvántartásai nem voltak folyamatosan egyeztetve a központi nyilvántartással, vagy ahol az megtörtént, legtöbbször csak formális volt. Így fordulhatott elő, hogy a vizsgálat során eltérő felhasználási értékek kerültek megállapításra
- sok gondot jelentett - és még ma is fennáll - hogy a felhasználásnál -beszerzésnél- nem jelölik meg a forrást. Ebből eredt az az évvégi módosítás és többlet adminisztráció, hogy a források között átvezetést kell végrehajtani, pl. a működés dologi kerete terhére számolják el a kutatáshoz beszerzett eszközt, anyagot
- a feladat ellátásához felhasznált eszközök - anyagok értéke mérőszámra vetítve egyes klinikák között igen eltérő, pl. a takarítási anyagok és eszközök felhasználása légköbméterre vetítve 0,93 R-től 2,14 R-ig terjed, a világítási anyag 0,47 R-től 2,13 R-ig terjed, a kórházkultúra költségei egy ágyra vetítve 21,70 R-től 68,73 R-ig terjed.

A működéssel és kutatással kapcsolatos személyi keretek felhasználása végösszegében egyenletes felhasználást mutat, belsőleg - egyes szervezeti egységnél - azonban jelentős eltérés is tapasztalható.

A működéssel és kutatással kapcsolatos dologi keretek felhasználását az alábbiak szerint lehet értékelni;

- a működéssel kapcsolatos dologi előirányzatok túllépései és megtakarításai egyes szervezeti egységeknél igen magasak és felmerül, hogy a megállapított keretek esetleg aránytalanok
- a kutatás dologi előirányzata konkrét kutatási téma támogatásával van összefüggésben és ezt a szervezeti egységek közötti arányok tekintetében nem indokolt vizsgálni, azonban a nagyobb arányú maradványokra érdemes felfigyelni. Kétségtelen, hogy a múlt évi gazdálkodás tervszerűségét hátráltatta a keretek késői /július/ engedélyezése.

A betegellátás gyógyszer-vegyszer felhasználása az időarányosnál nagyobb volt és ez az év vége felé több intézkedés megtételét tette szükségessé. Mint az adatokból megállapítható a tényleges felhasználások után megtakarítást értünk el, ugyanakkor a klinikák raktárkészlete 227.000 R-al növekedett.

4. Felújítási tervek teljesítése

Az éves módosított felújítási keretünk 17.632.000 R volt, melyből 10.151.000 R a saját alap, 7.387.000 R minisztériumi kiegészítés és 94.000 R a külső megbízásos munkákból eredő felújítási hányad. Az éves keretet 96,2 %-ban használtuk fel. Lemaradás a csatornaépítésnél, meglévő eszközök felújításánál és a járműfelújításon volt.

a./ Az építés jellegű felújítási munkákból;

- a vízmű rekonstrukció és a csatornahálózat felújítása a minisztérium központi támogatásával készül és 1973. évben is folytatódik
- a saját alap terhére végzendő munkákból

BEFEJEZŐDÖTT:

a Tüdőgyógyászati klinika főépületének állandó felújítása - amely négy évig tartott és az utolsó év költségei terhelték az egyetem alapját-, a Kenézy épület emeletén a Könyvtár fejlesztése, a Gyermekklinika III.sz. pavilonjának felújítása

FOLYAMATBAN VAN és áthúzódó felújításnak tekintjük:

az I. Belklinika intenzív osztály létesítést, a Gyermekklinika I.sz. pavilon átalakítását gyermeksebészeti osztállyá a Gyógyszertár sterilizáló helyiségének kialakítását. Ezek a munkák 1973-ban befejeződnek.

- b./ Az egyéb rovatot érintő felújításokból megemlítjük, hogy:
- a meglévő eszközök felújítására 2.780.000 R-ot fordítottunk
  - a selejtpótlásos állóeszközbeszerzésre 4.128.000 R-ot fordítottunk és köztük 11 darab 100.000 R-on felüli eszköz van
  - a gépjárművek felújítására 204.000 R-ot fordítottunk.

Általános probléma elsősorban az épületfelújítás tekintetében, hogy az egyetem épületeiben nagyobb ütemben kellene felújítást, rekonstrukciót végrehajtani, azonban erre megfelelő fedezettel nem rendelkezünk.

5. Beruházási tervek teljesítése

a./ építés jellegű beruházások

Az év folyamán építés jellegű beruházás nem került befejezésre. Jelenleg két beruházási építkezés folyik egyetemünkön.

- az elméleti tömb építkezésére az év végéig kifizettünk összesen 61.065.000 R-ot. Örvedetes esemény, hogy a beruházás módosított engedélykíratát az Egészségügyi Miniszter elvtárs 128 millió forinttal jóváhagyta és ezáltal az építkezés költsége biztosítottnak látszik. Az építkezés év végéig elért műszaki készültségi fokáról megemlítjük, hogy befejezést nyert a 10 emeletes toronyépület összeszerelése, elkészültek a helységek válaszfalai, ajtókat, ablakkereteket elhelyezték, 80-90 %-os készültségi fokon állnak az összes gépészeti munkákkal, a toronyrész télielcsatlakozása a végleges fűtési rendszerben történik. A leány épületrész építési munkái befejeződtek. Elkészült a távfűtőcsatorna és a távfűtési vezeték. Az építkezés befejezése 1973-ban megtörténik,
- az Orthopéd klinika vizkezelő építkezése augusztusban elkezdődött és 1973-ban befejeződik. Az építkezés költségére 2.650.000 R rendelkezésre áll.

b./ beszerzés jellegű beruházásokra 7.215.000 R állt rendelkezésre és abból 6.058.000 R-ot felhasználtunk. A maradvány az áthúzódó tételek fedezetére szolgál. A beszerzési terv teljesítésével kapcsolatban sok nehézség merül fel. Különösen vonatkozik ez a tőkés-relációju beszerzésekre. A beszerzések között van néhány nagyobb /200.000 R feletti/ értékű eszköz is. A minisztérium központi támogatásból 9.448.000 R-ot adott az egyetemnek Elektronmikroszkóp, Autoanalyser és Magnascanner beszerzésére, amely 1973-ban realizálódik.

Az Egyetem 1972.évi gazdálkodását összességében eredményesnek tekinthetjük. Jelentős mértékben nőtt a létszám és eszköz ellátásunk. Folyamatban vannak olyan fejlesztések, felújítások, amelyek nagyban segíthetik az Egyetem hármas funkciójának eredményesebb ellátását. További erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a rendelkezésünkre álló anyagi eszközöket még célszerűbben, az Egyetem érdekeinek megfelelően használjuk fel.

Dr.LENTE ISTVÁN
a KISZ Bizottság titkára

A korábbi évkönyvekben általánosságban már ismertettük az egyetemi KISZ szervezet jogait, lehetőségeit, kötelelességeit, hatásköri listáját, melyet az új Szervezeti és Működési Szabályzat pontosan kodifikált. A KISZ szervezetünk fő feladata az 1972/73 tanév során az adott lehetőségek tartalommal való kitöltése, az egyetemi KISZ képviseleti rendszer hatékonyságának fokozása, felkészülés az új szinkronizált-integrált oktatási rendszerre, illetve az első reformévfolyam folyamatos figyelemmel kísérése, felkészülés a DOTE 1973. évi KISZ küldötttertekezletére, illetve a KISZ VIII. kongresszusa határozatainak folyamatos végrehajtása voltak.

Az 1972/73 tanév egyik leglényegesebb eseménye volt az 1973. március 29-én megtartott KISZ küldötttertekezlet, melyen a leköszönő KISZ Bizottság beszámolt a KISZ VIII. kongresszusa határozatai végrehajtásának helyzetéről, az előző választás óta végzett munkáról. Megállapítást nyert az a tény, hogy a DOTE KISZ szervezete az 1971-es küldötttertekezlet határozatait alapvetően végrehajtotta, a KISZ VIII. Kongresszusa határozatainak valóra váltása folyamatban van, időarányos teljesítésük megfelelő, mert

- az egyetemi párt és KISZ szervezet között a kapcsolat megfelelő, szilárd
- növekedett a KISZ-ben dolgozó párttagok száma,
- alapszervezeteink többsége a párttaggá nevelő és ajánló tevékenységet felelősséggel végezte,
- növekedett a KISZ tagokkal szemben támasztott követelmény
- fejlődött a KISZ belső demokratizmusa, tovább nőtt az alapszervezetek önállósága,
- a KISZ eredményesen képviselte tagjait az egyetem állami életében
- a KISZ tagok széleskörű társadalmi közéleti tevékenységet fejtettek ki.

A KISZ Küldötttertekezlet az elkövetkezendő két év feladatairól a következő határozatot hozta:

"Véleményünk szerint a következő kétéves periodusban a DOTE KISZ szervezetének eddigi alapvető célkitűzésein - melyet a KISZ VIII. Kongresszusa megerősített - nem kell változtatni, de a következőkre különös gondot kell fordítani:

- a KISZ tagokkal szemben támasztott politikai-ideológiai követelmények növelése, a Szervezeti Szabályzat következetes érvényesítése
- az egyetemi KISZ belső demokratizmusának szélesítése során a jogok-kötelesség-felelősség egységének érvényesítése
- az oktatási reform eredményessége érdekében alapvető KISZ feladatnak kell tekinteni a szakma magas színvonalon való elsajátítását, ezt politikai kérdésként kell kezelni."

Az újjáválasztott KISZ Bizottság Intézkedési Tervet készített az írásos beszámolóban és a Küldötttertekezleten felvetett problémák megoldására, illetve a megoldás ütemezésére.

Az 1972/73 tanév szervezeti életére vonatkozó legfontosabb adatok a következők: taglétszám: 1383; ebből 965 hallgató, 418 dol-

gozó KISZ tagunk volt. 19 dolgozó és 14 hallgatói alapszer-
zetben a 39 tagot számláló KISZ Bizottság és a 11 tagú KISZ vég-
rehajtó Bizottság irányítása alatt folytatta munkáját. A fenti
időszakban 75 párttag dolgozott a KISZ szervezetben, ezek közül
37-nek a KISZ volt az egyik ajánlója.

A Tudományos Diákköri Munkát jellemző néhány adat: az inté-
zetek mellett működő tudományos diákkörök össz taglétszáma 217,
a jelzett időben 48 pályamunka készült, 38 előadás volt, ebből
a helyi TDK kongresszuson 23, az országos TDK kongresszuson 15.
Öten a MOTESZ-kongresszuson tartottak előadást, négyen külföldi
TDK Kongresszuson. TDK-s hallgató részvételével 6 közlemény je-
lent meg az egyetemünkön.

Az 1972/73-as tanévben az előző évhez hasonlóan hallgatóink
nyári szakmai gyakorlatra utaztak a kievi, rigai, poznani, plov-
divi, rostocki, kassai orvostudományi egyetemekre.

A fizikai társadalmi munkaakciókban, melyet a KISZ szerve-
zett, 450 hallgató vett részt, 11.700 társadalmi munkaórát végez-
tek. Építőtáborban 49 hallgatónk volt, 1973 nyarán az Elméleti
Tömb berendezésére helyi építőtábor szerveztünk. 230 hallgató
kb. 4.000 óra szakmai vonatkozású társadalmi munkát végzett. To-
vább növekedett az egyetemi Vöröskeresztes tagjaink száma, az
előző évi 220 fős taglétszámhoz viszonyítva ebben az évben 250-
en vettek részt a vöröskereszt egészségnevelési, egészségügyi
felvilágosítási tevékenységében.

Tovább folytattuk a hátrányos helyzetű középiskolások évkö-
zi és nyári felvételi előkészítő tanfolyamait. 12 középiskolában
114 jelöltet patronáltak hallgatóink évközben, rendszeres a köz-
épipiskola székhelyén tartott felvételi előkészítő megszerze-
sével. 40 fő vett részt a nyári egyetemi előkészítő táborunkban,
ebből 39 fizikai dolgozó gyermeke volt. A résztvevők 51 %-a fel-
vételt nyert egyetemünkre.

Kulturális köreink az elmúlt évekhez hasonlóan jól funkció-
náltak, bár az előadói estek száma bizonyos mértékben csökkent.
A lo kulturális körben kb. 350 hallgató tevékenykedett, 12 na-
gyobb rendezvényen kb. 1.000 hallgató vett részt. Kiemelkedő tel-
jesítményt nyújtott néhány kör, mint pl. a DOTE Filmköre. 1973.
április 16-20. között Medikus Képzőművészeti tárlat került me-
rendezésre egyetemünkön. 1973. március 15-én színvonalas ünnep-
sorozatot tartottunk: irodalmi műsor, sportpályaaavtás, egész-
napos sportverseny az új pályán, a DOTE, KLTE, DATE részvételé-
vel.

1973. április 2-4. között került megrendezésre egyetemünkön
a Medikus Kupa, ahol labdarúgó csapatunk első helyezést ért el.
A kollégium egyik legjelentősebb eseménye volt az 1972. március
15-én megtartott Markusovszky Kupa és házi bajnokság.

A Markusovszky Kollégium az elmúlt év folyamán meghívta és
nyilvános beszélgetést folytatott a következő vendégekkel: Dr.
Csaba Béla oktatási rektorhelyettes, Dr. Szabó Gábor egyetemi
tanár, Dr. Schnitzler József egyetemi tanár, Dr. Sugár András a
Magyar Rádió és Televízió munkatársa. A kollégiumi kulturális
élet jelentős részét képezte a Kollégiumi Komolyzenei Kör és a
Disc-jockey klub. Megrendezésre került a hagyományos Mikulás es-
ti klubműsor és első alkalommal a Farsangi bál. Folytatódtak a
népművészeti kiállítások: kalocsai, karcagi Nagykunsági muzeum
kiállítása, szudáni hallgatók népművészeti kiállítása voltak a
legjelentősebbek. Az I. Kollégium Studiója színvonalas, folyama-
tos műsorszerkesztéssel, irodalmi, politikai quiz műsorokkal to-
vább javította a Kollégium kulturális életét.

1972/73-as tanév során a KISZ érdemérmét, aranykoszorus KISZ jelvényt, a KISZ KB Dicsérő Oklevelét egyetemünkről összesen 14 fő kapta meg. A Városi Bizottság által szervezett kongresszusi versenyen KISZ szervezetünk I. helyezést ért el. 1972-ben a DOTE KISZ Bizottsága elnyerte a Megyei KISZ Bizottság Vörös Vándorzászlóját, míg 1973-ban az elmúlt évek KISZ munkájának elismerésül a KISZ Központi Bizottság Vörös Vándorzászlóját nyertük el.

Hasonlóan az előbbi évkönyvekhez ezuttal sem törekedtünk a KISZ teljes tevékenységének bemutatására, de úgy véljük, hogy ezen szemelvények jól ábrázolják a DOTE KISZ szervezet 1972/73-évi tevékenységét.

DR. MÓRIK JÓZSEF

1924-1973.

1973. augusztus 28-án nagy veszteség érte a Debreceni Orvostudományi Egyetemet, mert rövid szenvedés után elhunyt egyik fiatal tehetséges professzora, a Közegészségtani Intézet igazgatója, Dr. Mórik József egyetemi tanár.

Produktív, töretlenül felfelé ívelő életpályájának kiteljesedése kezdetén távozott el közülünk, abból a közösségből, ahol orvosi diplomáját megszerezte, ahol tudományos fejlődéséhez az első irányítást megkapta, s ahova életcélja beteljesüléseként mint tanszékvezető egyetemi tanár visszatért és rövid néhány esztendő alatt intézeti és közéleti tevékenységével osztatlan megbecsülést váltott ki egyetemünk minden dolgozójából, s komoly i-géretet jelentett valamennyiünk számára.

1924-ben Debrecenben született szegény dolgozó munkás szülők gyermekeként. Tanulmányait Debrecenben végezte, s 1950-ben szerezte meg orvosi diplomáját egyetemünkön. Már orvostanhallgató korában bekapcsolódott a Közegészségtani Intézet oktató és tudományos kutató munkájába, s diplomája megszerzése után ez intézetbe nyert kinevezést. 1952-től 1969. július 1-ig az Országos Közegészségügyi Intézetben dolgozott. A levegő-egészségügy terén végzett munkássága uttörő jellegű volt, s kandidátusi fokozatát is e témakörben szerezte meg 1961-ben.

Tudományos munkájában az ország szinte minden új ipari településének levegőjét megvizsgálta s a KÖJÁL-ok segítségével és közreműködésével végzett munkássága eredményeképpen országos méretekben kialakulhatott, a levegő hygiénés helyzetéről készült felmérés, amely egészségügyi alapját képezte az ipartelepítési intézkedéseknek. Vezető szerepet játszott a levegő tisztaságáról hozott kormányrendeletek előkészítésében, országos és nemzetközi szakértője e területnek. Tagja volt az Egészségügyi Világszervezet- és a KGST Környezetvédelmi Bizottságának. E megbízások munkájának nemzetközi megbecsülését is jelzik.

Már egyetemi éveit alatt bekapcsolódott a politikai munkába. 1952 elején az MDP tagjelöltje, egy évvel később tagja lett. Ahhoz a fiatal oktató réteghez tartozott, amely önzetlenül, erejét nem kimélve törekedett a szocialista közegészségügy és társadalom kialakításának elősegítésére és ezeken a területeken mindenkor példamutatóan élen járó munkát végzett.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Közegészségtani Intézeté-
be tanszékvezetői professzorrá 1969-ben nevezték ki, s alig egy
év múlva egyetemi tudományos rektorhelyettesként már részt vállalt
az egyetem legfelsőbb vezetésében is.

Szerény egyénisége, minden törtetéstől mentes munkavégzése,
embersége, megértése, a jobb, tisztább szocialista emberi célok
felé való törekvése méltán példa volt egyetemünk valamennyi dol-
gozója és hallgatója számára.

Alkotó munkásságának teljes kibontakozása elején távozott el,
s a mélységes fájdalom mellett hátrahagyta számunkra az igazi é-
pítő ember soha el nem homályosuló emlékét.

Dr. Váczi Lajos
egyetemi tanár

DR. DÁN SÁNDOR

1911-1973

1973. október 28-án távozott el közülünk Dr. Dán Sándor egyetemi tanár, a II.sz. Belklinika igazgatója. Vele az egyetemi oktatást lelkesen fejlesztő tanítót, elmélyülten dolgozó kutatót és a betegellátás ügyét mindenkor lelkiismeretesen szem előtt tartó orvost veszített az Egyetem és a Város. Halálát gyászolja a Párt, amely személyében a közügyekkel aktívan foglalkozó, a párt célkitűzéseit magáénak tekintő, a pártmunkát örömmel vállaló elvtárrsal lett szegényebb.

Felsőfőzsán született, iskoláit Debrecenben végezte. Az egyetem bölcsészeti karán négy semestert hallgatott a kémia-fizika tagozaton, majd átiratkozott az orvosi facultásra és 1936-ban szerzett orvosi diplomát. 1945-ben belgyógyász szakvizsgát tett. 1949-ben habilitálták magántanárrá. 1957-ben benyújtott disszertációja alapján az orvostudományok kandidátusa tudományos fokozatot nyerte el. 1952-ben "Kiváló orvos" kitüntetést kapott.

Tudományos pályáját az Orvosi Vegytani Intézetben kezdte. Innen került a Belgyógyászati Klinikára. Szépén induló munkásságát a katonai behívók, a gyakoribbá váló munkaszolgálatok és a zsidótörvények miatt évekre meg kellett szakítania. A felszabadulás után a Belgyógyászati Klinikára tér vissza. Két évet töltött a Kórélettani Intézetben, majd ismét a Belklinikán folytatja tevékenységét. 1968-ban nevezték ki egyetemi tanárrá és a II. Belklinika igazgatójává.

A kémia iránti szeretet Ariadné fonalként húzódik végig munkásságán. Mindenkor analitikai precizításra törekedett, súlyt fektetett a részletek feltárására. Célul tűzte ki a jelenségek biochemiai alapjainak megismerését.

A pathomechanizmus kutatásában a subcellularis szintig igyekezett lehetolni, hogy a diagnózis kémiai alapjainak ismeretében térhessen vissza a betegágy mellé és adhassa tudását tiszta szívvel a betegeknek.

Munkájában nem ismerte a fáradtságot, éjjel-nappal készenlétben állt az olyan ember alázatával, aki előtt mindig a feladat felelőssége, a beteg, az élet tisztelete volt az első. Igényes volt önmagával szemben és erre nevelte munkatársait és hallgatóit is. Mindent egy cél érdekébe állított és így mutatott példát hivatástudatból a betegellátásban résztvevő valamennyi dolgozónak.

Nem kedvelte a sallangokat és üres formaságokat. Ajtaja mindig nyitva állt a klinika minden tagja előtt. Személyes ügyeiket nemcsak meghallgatta, de szívesen segített ahol csak tudott.

Igazi szívügyének tekintette az oktatást. Foglalkozott didaktikai kérdésekkel, a gyakorlati oktatás korszerűsítésének lehetőségeivel és a medicusok oktatása mellett nagy ambícióval szervezte a körzeti orvosok továbbképzését is. E területtel való kapcsolatot elmélyítésére törekedett. E munkásságának jelentős állomása volt a Keletmagyarországi Belgyógyász Szakcsoport megszervezése 1951-ben, amelynek munkájában haláláig résztvett.

Energiáját akkor sem kímélte, amikor a tapasztalt orvos tudásával korlátoznia kellett volna munkáját a betegség szabta lehetőség határai közé. Sarkallta a tettegység és a tudat, hogy mennyi cél, mennyi feladat van, amelynek még nem tett eleget. Nem tudta követni azt a tanácsot, amelyet ő maga számtalan betegének adott.

Orvosi hivatás, a tudomány és a nevelés ügye iránt érzett tiszteletével iskolát teremtett. Szellemében kívánjuk fejleszteni a klinika munkáját. Kegyelettel gondolunk néhai professzorunkra, akinek emléke él mindazokban, akik őt mint Debrecen áldozatos életű orvosát ismerték.

Dr. Kulcsár András

BOLODÁR ALAJOS
a Rektori Hivatal Vezetője

Ünnepélyes keretek között került megnyitásra szeptember 4-én az 1972-73-as tanév a Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában. A tanévnyitó ünnepségen megjelentek: Sikula György és Gál István, az MSZMP Hajdu-Bihar megyei Bizottságának titkárai, dr. Gyarmati József, az MSZMP Debrecen városi Bizottságának titkára, Kiss Imre a Hajdu-Bihar megyei Tanács elnökhelyettese, dr. Ács István, a Debrecen városi Tanács elnöke.

Az egészségügyi miniszter képviselőjében jelen volt az ünnepségen Nögrádi Lászlóné, az Egészségügyi Minisztérium osztályvezető helyettese, valamint a társegyetemek képviselői.

Megjelenteket Dr. Kesztyüs Lóránd egyetemi tanár, rektor köszöntötte, majd tanévnyitó ünnepi beszédében ismertette az egyetem előző évben végzett munkájából a legfontosabb eseményeket és a jövő munkájára vonatkozó terveket. Beszámolt az Egyetemi Tanács munkájáról, közzismert egyetemi tanárok nyugdíjba vonulásáról, ki-nevezésekről. Felvázolta az orvostudomány fejlődését századunkban - melynek fő tendenciája a szakosodás - s ennek hatását az orvosképzésre, a reformtörekvések megvalósítására. A megelőző-gyógyító munka eredményeit, a klinikák műszerekkel való ellátásának fejlesztését.

Beszéde végén az elsőéves hallgatókhoz szólt, szorgalmas munkára buzdítva őket, hogy megállják helyüket mind a társadalomban, mind az egészségügy szolgálatában.

Erre a tanévre 215 elsőéves hallgató nyert felvételt a Debreceni Orvostudományi Egyetemre, közülük 21-en külföldi állampolgárok.

Az ünnepi beszéd befejezése után az elsőéves hallgatók közül a magyar állampolgárok esküt, a külföldi állampolgárok fogadalmat tettek, akiket az eskütétel után Nagy Zsuzsa, a DOTE KISZ Végrehajtó Bizottságának tagja üdvözölt.

Ezt követően dr. Kesztyüs Lóránd átadta az 1968-ban alapított - s minden évben fiatal orvosnak odaítélt Weszprémi Emlékérmet, - dr. Hernádi Zoltán ez évben végzett orvosnak, kiemelkedő tudományos munkásságáért.

Dr. Csaba Béla egyetemi tanár, oktatási rektorhelyettes ismertette a népköztársasági ösztöndíjban részesülő hallgatók és tudományos diákköri dolgozatukkal pályadíjat nyert hallgatók névsorát.

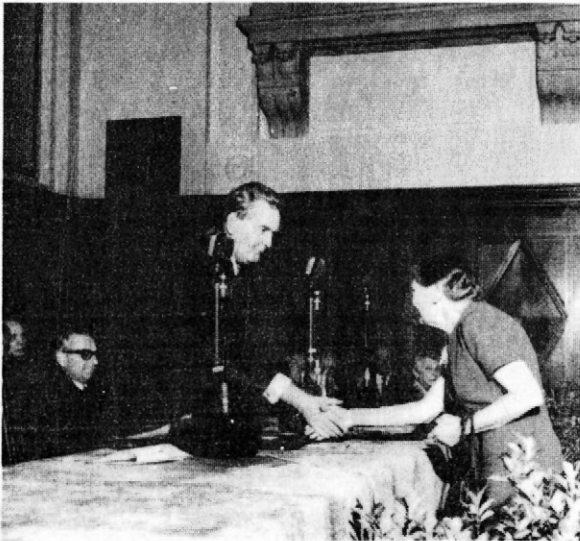
Kedves színfoltja volt az ünnepségnek, amikor dr. Kesztyüs Lóránd átadta az aranydiplomát Metz Gyuláné dr. Ujj Gabriella, dr. Aszalós Imre és dr. Szily Tibor orvosoknak. Egyetemünk történetében első ízben adott át aranydiplomát azoknak az orvosoknak akik 50 évvel ezelőtt 1922-ben elsőként kapták meg orvosdoktori diplomájukat.

Az Alma Mater nevében az egyetem rektora meleg szavakkal köszöntötte a munkában becsülettel, hittel helytálló félévszázados jubilánsokat. Az új tanév I. éves hallgatói is szeretettel és tisztelettel üdvözölték az ünnepelt aranydiplomásokat.

Az aranydiplomások nevében dr. Szily Tibor meghatott szavakkal mondott köszönetet. Az ünnepség a Szózat hangjaival ért véget.

Az egyetem első aranydiplomásai

Egyetemünk első orvostanhallgatónője
átveszi az aranydiplomát

Az Idegklinikai tantermében szeptember 5-én - a Magyar Ideg- és Elmeorvosok Társaságának Budapesten megrendezett Nagygyűlésére érkezett külföldi résztvevők közül - előadást tartott Prof. Dr. E. Betz, a Tübingeni Egyetem Élettani Intézetének igazgatója, továbbá Prof. Dr. P. Laget, a Sorbonne Psychophisiológiai Tanszékének vezetője és Dr. I. Seylaz, a Lariboisiere Kórház /Paris/ Pathophisiológiai Laboratóriumának a vezetője.

. . .

Az Egészségügyi Minisztérium, az Orvosegészségügyi Dolgozók Szakszervezete Központja közreműködésével és támogatásával a Megyei Tanács Kórháza szeptember 7-8-án rendezte meg az Egészségügyi Szakdolgozók III. Tudományos Értekezletét a KLTE Természet-tudományi Karának új épületében. Az értekezleten egyetemünk egészségügyi szakdolgozói közül 1 fő üléselnöki teendőket látott el, 6 fő pedig előadással szerepelt. Az értekezlet megnyitó ünnepségén az Egészségügyi Minisztérium képviselőjében megjelent Dr. KOVACSICS JÁNOS főosztályvezető elvtárs.

. . .

A Magyar Ideg- és Elmeorvosok Társasága szeptember 7-9 között Budapesten tartotta meg nagygyűlését, melyen Idegklinikánk oktatói 7 előadással és 1 referátummal szerepeltek.

. . .

Szeptember 9-én délelőtt a Kossuth Lajos Tudományegyetem diszudvarán egyetemünk nyilvános ünnepi doktorrá avató tanácsulést tartott. Az ünnepséget dr. Kesztyüs Lóránd, a DOTE rektora nyitotta meg. Üdvözölte az egyetemi tanács tagjait, az egyetem oktatóit, dolgozóit, hallgatóit, a vendégeket, a doktorjelölteket. Külön üdvözölte dr. Károlyi György megyei főorvost, a Hajdu-Bihar megyei Tanács képviselőjében, dr. Rapcsák András, a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektorát, Kovács Imrét a Hazafias Népfront Debrecen Városi Bizottsága titkárát, Tamus Antalné, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Hajdu-Bihar megyei Bizottságának titkárát, Herczku Józsefné, a megyei Vöröskereszt titkárát. Dr. Csaba Béla, a DOTE oktatási rektorhelyettese jelentette, hogy a jelöltek eleget tettek az orvosdoktori cím elnyerése feltételeinek, s hogy Hajdu László és Szücs Géza jelölt Sub auspiciis rei publicae popularis avatását kéri. Összesen 105 jelölt tett eleget az előírt követelményeknek. Ezután a jelöltek esküt tettek, majd az Egyetemi Tanács nevében az egyetem rektora és rektorhelyettesei az avatandókat doktorrá fogadták.

Dr. Kesztyüs Lóránd az új orvosokhoz intézett beszédében hangsúlyozta, hogy az emberi társadalom rohamos fejlődésével kapcsolatban az orvosi tevékenység közvetlen feladatai is gyorsan változnak, átalakulnak. Mai társadalmunk legfontosabb egészségügyi problémái a tegnapi orvosi számára ritka kivételek, vagy teljesen ismeretlenek voltak. A fiatal orvosoknak a diploma megszerzése után folytatniuk kell az ismeretek gyűjtését és feldolgozását, most már az élet gyakorlatában. Abban a reményben búcsúzott 105 új orvostól, hogy orvosi és emberi kötelességeiket maradéktalanul fogják teljesíteni.

Az egyetem szakszervezeti bizottsága nevében dr. Varga Emil szb-elnök köszöntötte a felavatott új orvosokat.

. . .

Doktori fogadalom

zottság elnöki tisztségét Dr. MÓRIK JÓZSEF egyetemi tanár, tudományos rektorhelyettes látta el. A rendezvényen előadást tartott egyetemünk két oktatója: Dr. SZOBOSZLAY SÁNDOR adjunktus és Dr. MISZ MÁRIA tanársegéd.

A Német Neuropathológusok szeptember 27-29 között Berlinben rendezett Kongresszusán referáló előadást tartott Dr. MOLNÁR LÁSZLÓ egyetemi tanár, az Ideg- és Elmegyógyászati Klinika igazgatója.

Dr. CSABA BÉLA egyetemi tanár, oktatási rektorhelyettes szeptember 30- okt. 5. között a WHO szaktanácsadójaként vett részt Koppenhágában az orvosképzéssel foglalkozó konferencián.

Az október 3-7. között Budapesten megrendezett Nemzetközi Audiológiai Kongresszuson üléselnöki tisztséget látott el Dr. Jakabfi Imre egyetemi tanár. Az ülésitkári teendőknek Dr. Lampé István egyetemi adjunktus tett eleget.

Debrecenben, október 5-7. között nemzetközi részvétellel tartotta meg III. Naggyűlését a Magyar Igazságügyi Orvosok Társasága. A Társaság a következő kétéves periódusra elnökévé Dr. NAGY JÁNOS egyetemi tanárt, a számvizsgáló bizottság tagjává pedig Dr. SZABÓ IMRE egyetemi adjunktust választotta meg. A kongresszus meghívott vendégei részére a Rectori Hivatalban fogadást adott Dr. KESZTYÜS LÓRÁND rektor.

A Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Osztályának Tihanyban, szeptember 12-16. között megtartott ülészakán Dr. KROMPECHER ISTVÁN, egyetemi tanár látta el az elnöki tisztséget.

. . .

A Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesülete Észak- Alföldi Területi Szervezete szeptember 15-17. között rendezte meg az I. Észak- Alföldi Általános Orvosnapokat. A rendezvényen üléselnöki teendőket láttak el: Dr. MÓRIK JÓZSEF, Dr. PETRÁNYI GYULA, Dr. ÁRVAY SÁNDOR, Dr. MOLNÁR LÁSZLÓ, Dr. DÁN SÁNDOR, Dr. LEŐVEY ANDRÁS professzorok.

A rendezvény alkalmával benyújtott tudományos pályázatok elbírálására felkért bíráló bi-

A Magyar Fogorvosok Egyesülete október 5-7. között Budapesten tartotta kongresszusát, melyen a Stomatológiai Klinikánk oktatói 3 előadással vettek részt. Ezenkívül az Egyesület kecskeméti decentrumülésén Dr. ADLER PÉTER egyetemi tanár, a Stomatológiai Klinika igazgatója, a nyíregyházi decentrum ülésén pedig Dr. GERGELY LAJOS egyetemi docens tartott bevezető előadást.

. . .

Október 7-8-án került sor Szegeden a Magyar Anatómusok, Hisztológusok és Embryológusok Társaságának közgyűlésére. A rendezvényen egyetemünk Anatómiai Intézete 20 fővel képviseltette magát. A közgyűlés alkalmával kiosztásra került az 1971. évben kiírt Lenhossék országos pályadíj, melyet /plakett, emléklap és pénzjutalom/ Dr. MÓDIS LÁSZLÓ egyetemi tanársegéd nyert el.

A SEGNER JÁNOS ANDRÁS - a világhírűvé vált orvos - fizikus, volt debreceni diák és városi orvos - emlékére rendezett ünnepségen október 10-én emlékbeszédet tartott és részt vett a róla elnevezett Segner-tér és az ott elhelyezett Segner-emléktábla átadásán, ill. leleplezésén Dr. KESZTYÜS LÓRÁND rektor.

. . .

Az október 12-14 között Budapesten tartott VI. jubileumi Magyar Radiológus Kongresszuson egyetemünk Radiológiai Klinikájának oktatói 6 előadással szerepeltek.

Az Egészségügyi Minisztérium kiküldetésében - delegáció tagjaként - október 16-22 között a természetvédelem hygiénes aspektusaival foglalkozó KGST értekezleten vett részt Prágában Dr. MÓRIK JÓZSEF egyetemi tanár, tudományos rektorhelyettes.

. . .

Október 19-én Hatvanban tartotta meg 15. Tudományos Ülését a Magyar Egészségügyi Szervezők Tudományos Egyesülete. Az ülés tárgya: A daganatos betegségek epidemiológiája volt. Az ülés megnyitóját Dr. KÁROLYI GYÖRGY egyetemi adjunktus tartotta és megemlékezett egyetemünk Egészségügyi Szervezési Intézete megalakulásának 10. évfordulójáról. Az ülésen Dr. VARGHA GYULA egyetemi tanár, a Radiológiai Klinika professzora és 3 oktatója előadást tartott.

Egyetemünk oktatói régi óhajának valóra váltásaként a Kenézy Könyvtár I. emeletén október 19-én avattuk fel az ott kialakított folyóirat-olvasót és oktatói klubot. Az avatáson jelen volt Dr. MEDVE LÁSZLÓ az MSZMP KB Tudományos Közoktatási és Művelődési Osztályának alosztályvezetője, Dr. LUKÁTS JENŐ és Dr. KOVACSICS JÁNOS az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetői, Dr. KOVÁCS BÉLA a Megyei PB osztályvezetője, valamint az Egyetemi Tanács Elnöksége és Párt VB tagjai.

A vendégeket Dr. LAMPÉ ISTVÁN egyetemi adjunktus, az egyetemi pártbizottság titkára üdvözölte, majd az avatóbeszéd megtartása után az új létesítményeket Dr. KESZTYÜS LÓRÁND rektor átadta JABLONKAY ANDRÁS könyvtárigazgatónak.

November 4-7 között Dr. KESZTYÜS LÓRÁND rektor az egyetemünkkel tudományos és kulturális szerződéses kapcsolatban álló Rostocki Egyetemen tett látogatást, hivatalos delegáció vezetőjeként.

A delegáció másik tagja Dr. SZILÁGYI TIBOR egyetemi tanár volt. A látogatás során a Rostocki Egyetem vezetőivel értékelték a kapcsolat eddigi eredményeit, tapasztalatait, s egyeztették jövőbeni tudományos terveinket.

A KISZ Hajdu-Bihar megyei Bizottsága vendégeként november 12-én egyetemünkön tett látogatást a Debrecenben tartózkodó Kubai Ifjusági Küldöttség, amelynek vezetője Martinez Gerrero volt, a Kubai Kommunista Ifjusági Szövetség Központi Bizottságának titkára, A küldöttség tagja volt José Castillo, az Egyetemi Szövetség vezetőségi tagja és Lopez Ronei, az Ifjusági Szövetség Oriente tartományi iskolai titkára. A vendégeket Dr.CSABA BÉLA egyetemi tanár, oktatási rektorhelyettes és Dr.BOJÁN FERENC a DOTE KISZ VB. titkára fogadta. A küldöttség látogatást tett az Anatómiai és az Élettani Intézetben, este pedig a II.Kollégiumban találkozott egyetemünk ifjuságával. A kubai vendégeket elkísérte látogatásukon Dr.Alberth Béláné, a KISZ Hajdu-Bihar megyei Bizottságának Uttörő titkára is.

A Gesellschaft für Kinderstomatologie, az Orthopädische Stomatologie és a Konzervierende Stomatologie Rostockban november 11-13. között rendezett közös tudományos rendezvényén előadást tartott Dr.ADLER PÉTER egyetemi tanár, a Stomatológiai klinika igazgatója.

Egyetemünk MSZMP Végrehajtó Bizottsága október 20-án a Szülészeti Klinika tantermében nyilvános pártnapot rendezett, melyen előadást tartott Dr.MEDVE LÁSZLÓ, az MSZMP KB alosztályvezetője "Időszerű egészségpolitikai kérdések" címmel. Az előadáson egyetemünk oktatói, dolgozói és hallgatói igen nagy számban jelentek meg.

...

A Méréstechnikai és Automatizálási Tudományos Egyesület Orvostechnikai Szakosztály Debreceni Csoportja október 31-én Debrecenben a MTESZ Székházában az "Egyszer használatos eszközök jelentősége az iatrogén fertőzések megelőzésében" címmel előadást tartott rendezett. A rendezvényen az egyik előadást Dr.VÁCZI LAJOS egyetemi tanár a Mikrobiológiai Intézet igazgatója tartotta.

November 1-3 között Dr.KESZTYÚS LÓRÁND egyetemi rektor részt vett és előadást tartott az NDK Allergológiai és Immunológiai Társaságának Binz-ben rendezett kongresszusán. Rajta kívül részt vett és előadást tartott a kongresszuson Dr.SZILÁGYI TIBOR egyetemi tanár is.

...

A NOSZF 55. évfordulója alkalmából november 3-án a DOTE művelődési termében Nyilvános Rendkívüli Ünnepi Tanácsülést tartottunk.

Ünnepi beszédet mondott dr.KARMAZSIN LÁSZLÓ egyetemi tanár.

A Magyar Immunológiai Társaság november 20-21-én Budapesten tartott vándorgyűlésén a Kórélettani Intézet oktatói több előadással szerepeltek.

December 2-án került megrendezésre a Kórélettani Intézet és az I.Belklinika tantermében 2 szekcióban a helyi Tudományos Diákköri Konferencia. A 37 előadásra került téma közül 2 külföldi volt, melyeket a rostocki Egyetem Orvostudományi Kara tudományos diákkörének képviselői adtak elő.

A helyi konferencián a legtöbb előadással az Élettani /8/, a Kísérletes Sebészeti Intézet /5/ szerepelt. A konferencián került kiválasztásra az a 15 előadás, amellyel a TDK-s hallgatóink az ez év április 12-14-én Szegeden megrendezésre kerülő Országos Tudományos Diákköri Konferencián egyetemünket képviselni fogják.

A konferencia alkalmával a TDK-s pályamunkák díjazására 21.150.- R. került kifizetésre. A benyújtott pályamunkák száma 24, ebből kiemelt 6 volt.

A Magyar Sebész Társaság Tiszántuli csoportja és az I.sz. Sebészeti Klinika rendezésében december 2-án került sor az I.sz. Sebészeti Klinika fennállásának 50 éves évfordulója alkalmából megtartott ünnepi tudományos ülés lebonyolítására. Dr. Kesztyüs Lőránd rektor megnyitója után az ünnepi beszédet Dr. Szeleczy Gyula egyetemi tanár, a klinika igazgatója tartotta. Az ülésen, a tudományos program keretében - mint a klinika egykori tagjai - Dr. Ladányi Józsa, Dr. Noszkay Aurél, Dr. Pap Károly, Dr. Póka László és Dr. Forgon Mihály egyetemi tanárok tartottak előadást.

A jubileumi ülés hallgatói

A Rostocki Egyetem orvosi karán december 5-6-án megrendezett TDK konferencián egyetemünket 4 hallgató képviselte, két német nyelvű előadással.

Egyetemünk és az Agrártudományi Egyetem MSZBT tagcsoportja a Szovjetunió megalakulásának 50 éves évfordulója alkalmából december 13-án ünnepséget tartott. Az ünnepségen részt vett Dr. KROMPECHER ISTVÁN egyetemi tanár, egyetemünk MSZBT szakcsoportjának elnöke, valamint egyetemünk oktatóinak képviselői. Részt vett az ünnepségen a budapesti központi ünnepségre hazánkba érkezett szovjet delegáció két tagja: Kjöörna A.A. az ÉszT Tudományos Akadémia levelező tagja, valamint AbruKov Sz.A. a Csúvas Állami Egyetem rektorhelyettese is.

. . .

Egyetemünk Tudományos üléseinek keretében december 14-én a "Fehérje szintézist követő szerkezetváltozások jelentősége a szabályozásban" címmel előadást tartott prof. Dr. ANTONI FERENC, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Orvosi Vegytani Intézetének igazgatója.

Egyetemünk Vöröskereszt Csucsszervezete december 18-án vezetősgválasztó taggyűlést tartott, melyen elnökké Dr. TOMPA GYULA egyetemi docent, titkárrá pedig CSELEDI JÓZSEFNÉ anaesthesiológus asszisztentst választották.

Petőfi évforduló alkalmából ünne

A megyei Vöröskereszt vezetőségválasztó küldöttértekezletén, február 8-án a megyei vezetőség tagjává választották Dr. KELENHEGYI MÁRTON mb. tanszékvezető docenst.

Lankadatlan szorgalommal és érdeklődéssel vett részt naponta 10-10 V. éves orvostanhallgató február 12-21-ig a mikepércsi ernyőfénykép szűrőssel kombinált nem tbc-s tüdőbetegek felkutatásában. A hallgatók a szerzett tapasztalatokat a TDK munkában is felhasználták és hasznosították.

EGYETEMÜNK Endokrinológiai Munkacsoportja február 22-én az Oktatói Klub helyiségében megbeszélést tartott, melyen a pajzsmirigy témakörön belül a calcitonin kutatásokról külföldi élménybeszámoló és kongresszusi tájékoztató hangzott el.

A Hazafias Népfront rendezésében március 12-én a Szülészeti Klinika tantermében megtartott tanácsstagjelölő gyűlésen Dr. ALBERTH BÉLA egyetemi tanárt városi tanácsstaggá jelölték, majd megválasztották a városi és megyei tanács tagjává.

Egyetemünk Kollégiumi Bizottsága március 14-én a II. Kollégium klubtermében a Petőfi évforduló alkalmából ünnepi irodalmi műsort rendezett.

Március 14-én egyetemünk Tömegsport és KISZ Bizottsága világhíres pályáavatót tartott a II. Kollégium melletti sportpályán.

A Vöröskereszt Hajdu-Bihar megyei Szervezete március 19-20-án egyetemünkön véréadó napot tartott. Egyetemünk dolgozói és hallgatói közül 237 fő jelentkezett véradásra, a tényleges véradók száma 203 fő volt, a leadott vérmennyiség 63,67 litert tett ki.

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Hajdu-Bihar megyei Bizottsága március 21-e alkalmából az ifjúsági mozgalomban, az ifjúsági mozgalomért eredményesen dolgozó KISZ-aktivisták részére kitüntetés és jutalomátadási ünnepséget rendezett. Az ünnepségen Bartha István, a megyei Bizottság első titkára több éves eredményes tevékenysége elismeréseképpen többek között Dr. BOJÁN FERENC-nek adományozott KISZ Érdemérmeket.

A Medicina Könyvkiadó egyetemünkkel karöltve március 23-án a Szülészeti Klinika tantermében ankétot rendezett. A kiadó rövid beszámólót tartott az orvosi könyvkiadásról, majd válaszolt az érdeklődők kérdéseire. Az ankéton a Medicina Szerkesztőségi Tanácsa, az orvostudományi egyetemek, a debreceni egészségügyi intézmények, valamint a megyei és városi tanácsok képviselői vettek részt.

/Ezt követően március 24-én a Kenézy Könyvtár olvasótermében szerkesztőségi ülésre került sor/.

A MOTESZ Korányi Frigyes TBC és Tüdőgyógyász Társaság Kelet-magyarországi Csoportja március 24-én a Tüdőgyógyászati Klinika előadótermében tudományos ülést rendezett.

. . .

Egyetemünk Markuszovszky Kollégiuma és a Karcagi Györfly István Nagykun Múzeum március 26-án a II. Kollégium klubtermében a "Nagykunság népművészete" címmel kiállítást rendezett.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem KISZ szervezete 1973. március 29-én tartotta meg küldöttértekezletét a Szülészeti Klinika tantermében, amelyen beszámoló hangzott el a KISZ VIII. Kongresszusa határozatai végrehajtásának helyzetéről, az előző választás óta végzett munkáról, Napirendi pontként szerepelt a KISZ Bizottság, valamint a városi KISZ értekezleten résztvevő küldöttek megválasztása is.

Hazánk felszabadulásának évfordulójáról március 30-án, az e-

gyetem Művelődési Termében megtartott, nyilvános Egyetemi Tanács-
ülésen emlékeztünk meg, melyen ünnepi beszédet tartott Dr.Kesz-
tyüs Lóránd egyetemi tanár, egyetemi rektor.

Április 10-én került sor Csernus Mariann előadóművész előa-
dóestjére a II.Kollégium klubtermében, melyen Weöres Sándor
Psyche című monodrámája hangzott el.

. . .

Április 12-13-án a II.Belklinikán tantermi előadást tartott
a coronaria betegségek modern rehabilitációjáról egyetemünk IV-
V. éves hallgatói részére Dr.Debrőczy Tibor a Balatonfüredi Szív-
kórház igazgatója.

. . .

Az Egyetemi Tanács Elnöksége április 26-án ünnepi ülést tar-
tott. Az ünnepi ülésen Dr.FARÁDI LÁSZLÓ elvtárs, az egészségügyi
miniszter első helyettese a nyugállományba vonuló Dr.ÁRVAY SÁNDOR
egyetemi tanárnak, a Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinika igaz-
gatójának átnyújtotta a Népköztársaság Elnöki Tanács által adomá-
nyozott "Munka Érdemrend" arany fokozata kitüntetést és köszön-
tötte a nyugállományba vonuló professzort.
Az ülésen Farádi elvtárs köszöntötte Dr.KESZTYÜS LÓRÁND rektort
egyetemi tanári kinevezése 25 éves évfordulója alkalmából és át-
adta az Egészségügyi Minisztérium ajándékát.

Kesztyüs prof.jubileumi köszöntése

Árvay professzor kitüntetése

Egyetemünk Pártbizottsága április 27-én a Szülészeti Klinika tantermében nyilvános pártnapot rendezett, melyen Dr.KORNIDESZ MIHÁLY elvtárs, az MSZMP KB Tudományos, Közoktatási és Kulturális Osztályának helyettes vezetője "Az MSZMP KB oktatáspolitikai határozata végrehajtásának eddigi tapasztalatai" címmel nagyszerű előadást tartott.

Dr.MÓRIK JÓZSEF egyetemi tanár, tudományos rektorhelyettes a május 2-4. között tartott Balatoni Közegészségügyi Napokon üléselnöki teendőket látott el és előadást tartott.

. . .

Egyetemünk MSZBT szakcsoportja május 3-án a II.Kollégiumban korszerű szovjet anyagból fénykép kiállítás rendezett, melyet Dr.KROMPECHER ISTVÁN egyetemi tanár, egyetemünk MSZBT szakcsoportjának ügyvezető elnöke nyitott meg.

A Magyar Fogorvosok Egyesülete Északkelet-Magyarországi Decentruma rendezésében május 12-én a Szemklinika tantermében tudományos továbbképző ülés megtartására került sor.

. . .

Egyetemünk Kulturális Bizottsága rendezésében május 14-én került sor Jobbá Gabi, a 25.Színház tagja előadóestjének megtartására.

. . .

Egyetemünk Tudományos Bizottsága - Dr.KESZTYÜS LÓRÁND rektor, egyetemi tanári kinevezésének 25 éves évfordulója alkalmából - május 18-án ünnepi tudományos ülést rendezett. Az ülésen Dr.SZILÁGYI TIBOR egyetemi tanár "Bioregulációs folyamatok összehasonlító vizsgálata", Dr.DAMJANOVICH SÁNDOR egyetemi tanár pedig "Fehérje konformáció változások szerepe a biológiai szabályozásban" címmel tartott előadást.

. . .

A Magyar Sebész Társaság Mellkasssebész Szakosztálya és Tiszántúli Csoportja május 26-án az I.Sebészeti Klinika tantermében a mellkasi rosszindulatú daganatok és az emlőrák műthetőségének kérdéseiről kerekasztal-konferenciát rendezett.

. . .

A Magyar Gyermekorvos Társaság Északkelet-Magyarországi Tagozata május 31. és június 2.között tudományos ülésorozatot rendezett, melyen a Gyermekklinika 13 előadással szerepelt. A Tagozat Dr.KULIN LÁSZLÓ ny.egyetemi tanárt egyhangulag a Társaság díszelnökévé választotta.

A tudományos ülések keretében június 1-én került sor a Radiológiai Klinika oktatótermében az Elischer Gyula Emlékülés megtartására. Az ülésen a Radiológiai Klinika és más klinikáink oktatói 21 előadással szerepeltek.

. . .

Dr.KARMAZSIN LÁSZLÓ egyetemi tanár, mb.tudományos rektorhelyettes a Miskolci Kórházak főorvosi karának június 6-án előadást tartott az oktatási reformról, az eredményekről és a további feladatokról. E sikeres előadás után főleg a gyakorlati oktatás /famulálás, szigorló év/ kérdéseiről folytatott diszkurzust.

Dr.SZABÓ ZOLTÁN egészségügyi miniszter jelenlétében tartotta meg a Rendkívüli ülését az Egyetemi Tanács június 8-án.

Az ülésen az egyetem állami vezetésének ügyei szerepeltek; A rektori tisztség betöltésével Dr.SZABÓ GÁBOR egyetemi tanárt bízták meg, Dr.MÓRIK JÓZSEF egyetemi tanár, tudományos rektorhelyettesi megbízását pedig meghosszabbították.

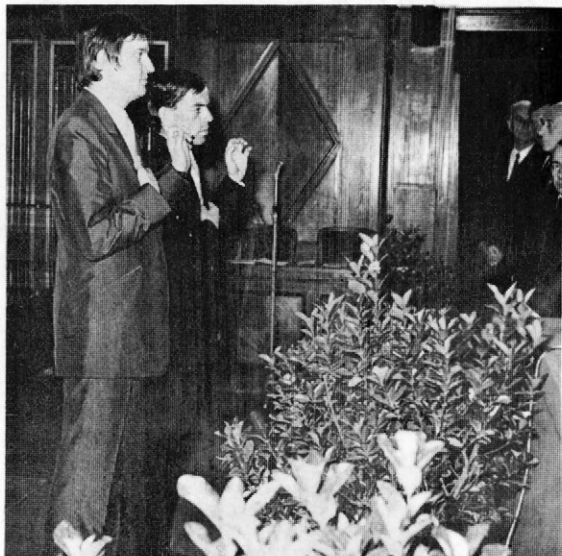
Az Egészségügyi Minisztérium II.Főosztálya szervezésében június 12-én a Szülészeti Klinika könyvtárában egyetemi tanári értekezlet megtartására került sor. Az értekezleten jelen volt Dr. Farádi László elvtárs, az egészségügyi miniszter első helyettese, és Dr.Lukáts Jenő elvtárs, az Eü.Min.II.Főosztályának a vezetője.

A tanszékvezetői megbízásoknak az aláírása ill. kiadása kapcsán az értekezleten Farádi elvtárs előadást tartott, melyben vázolta a vezetőkkel szemben támasztott követelményeket, felhívta a figyelmet a tanszékvezetők jogaira és kötelességeire. Ezt követően Farádi elvtárs az oktató-nevelő munkáról, ezzel kapcsolatban a bevezetett integrált oktatásról, a klinikai ágyakkal való gazdálkodásról, a gyógyszerelés problémáiról, a külföldi tanulmányutakról, az Egészségügyi Törvény végrehajtásáról, végül a káderutánpótlási problémákról beszélt.

Dr.KESZTYÜS LÓRÁND egyetemi tanár, rektor június 13-án részt vett a Szabolcs-Szatmár Megye Tanács Kórháza rendezésében Nyiregyházán megtartott GERLEI FERENC TUDOMÁNYOS EMLÉKÜLÉSEN.

. . .

Egyetemünk tudományos üléseinek keretében június 14-én a Kenézy Könyvtár olvasótermében Prof.Dr.OKTAVIO BARNABEI /Istituto di Fisiologia Comparata, Università di Bologna, Italia/ "Hormonal Control in vitro of plasma membrane bound Na^+ - K^+ - ATPase" címmel előadást tartott.

A kitüntetéssel avatott orvosok eskütétele

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsa június 19-én a Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában ünnepélyes doktoravató tanácsülést tartott, amelyen Hajdu László és Szücs Géza orvosokat "Sub auspiciis rei publicae popularis" kitüntetéssel doktorrá avatta.

A tanácsülést dr. Kesztyüs Lóránd egyetemi tanár, a Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora nyitotta meg. Üdvözölte a megjelent vendégeket, közöttük Karakas Lászlót, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, az MSZMP Hajdu-Bihar megyei bizottságának első titkárát, Dr.Schultheisz Emil egészségügyi mi-

niszterhelyettest, Dr. Szilágyi Gábort az MSZMP Debreceni Városi Bizottságának első titkárát, Dr. Ambrus Istvánt, a megyei, és Dr. Ács Istvánt, a Debrecen Városi Tanács elnökét. A köszöntő szavak után a rektor jelentette az egyetemi tanácsnak, hogy Hajdu László és Szücs Géza orvosok kitüntetéses doktorra avatásukat kérték, és hogy a Népköztársaság Elnöki Tanácsa 13/1973. számú határozatával engedélyezte a nevezettek kitüntetéses doktorra avatását. Ugyanakkor közölte, hogy Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács elnökhelyettese személyes megjelenésével tisztelte meg a tanácsulést.

Miután Kisházi Ödön elfoglalta helyét a teremben, külön köszöntötte őt Dr. Keszttyüs Lóránd. Hangsúlyozta, hogy Kisházi Ödön személyes megjelenése a tanácsülésen nemcsak a két kiváló jelöltnek, hanem az egyetemnek is nagy megtiszteltetés.

A jelöltek ezt követően előterjesztették kérelmüket, ismertették a doktori értekezésük téziseit, majd köszönetet mondtak a kitüntetésért. A doktori eskü letétele következtét, majd a rektor és a két rektorhelyettes kézfogásukkal dokortársukká fogadták Hajdu Lászlót és Szücs Gézát. A Népköztársaság címerével ékesített

aranygyűrűt a doktorra avatás aktusa után Kisházi Ödön nyújtotta át, majd a felavatottakhoz intézett beszédében rámutatott arra, hogy mit eredményezhet, ha a képesség a tennivágyással párosul.

Lelkiismeretes munkájuk nagyszerűen példázza, mit tudnak felmutatni azok, akik nem elégednek meg az előirt követelményekkel, hanem magasabb célokat tűznek maguk elé. Az aranygyűrű jelképezi eddigi kiváló szakmai és politikai teljesítményüket és azt a megemelt követelményt, amelyet társadalmunk támaszt az aranygyűrűvel kitüntetett ifju doktorokkal szemben - mondotta /többek között/ majd sok szerencsét és jó egészséget kívánt az ifju doktoroknak.

Kisházi Ödön az Elnöki Tanács elnökhelyettese ünnepi beszédét tartja.

Dr. Keszttyüs Lórándtól vették át ezután a kitüntetéses doktorok a diplomájukat.

A rektor köszöntő szavaiban kiemelte, hogy mindkét fiatal az orvostudomány jelentős területét választotta élethivatásul, és hogy további munkájuk során lehetőségük lesz arra, hogy egyetemi hallgatókat tanítsanak, hogy kollégáiknak, betegeknek, barátaiknak gondolkodását meggyőződésüket formálják és fejlesszék.

- Végezzék a szocialista orvosnak ezt a munkáját is olyan kitűnő eredménnyel, mint amiről eddig tettek tanulságot - mondotta végezetül.

Az új doktorok köszönő szavai után Dr. Kesztyüs Lóránd bezárta a tanácsülést, majd felhangoztak a Szózat dallamai.

A Magyar Dermatológiai Társulat Tiszántuli Szakcsoportja június 23-24-én a Bőrklinika tantermében tudományos ülést rendezett.

A tudományos ülésen a Bőrklinika oktatói 5 előadást tartottak.

Június 25-én, az egyetem szervezeti egységeiben megtartott törzsgárda ünnepségek után, Dr. KESZTYÜS LÓRÁND rektor az egyetem 30, 35 és 40 éves törzsgárda tagjai részére a Rectori Hivatalban fogadás keretében adta át a kitüntető jelvényeket és pénzjutalmakat.

Az új Elméleti Tömb

Dr. Szabó Zoltán beszédében utalt arra, hogy három évvel ezelőtt helyezték el az elméleti tömb alapköveit, azzal a bizakodással, hogy nem lesz túl távoli az a nap, amikor magát az épületet avathatják. Kitért azokra az erőfeszítésekre, melyeket a párt és a kormány, valamint az Egészségügyi Minisztérium az utóbbi években a lakosság egészségéért tett, foglalkozott az ország négy orvostudományi egyetemének oktató, nevelő munkájával, s az egyetemekre háruló megnövekedett feladatokkal.

Dr. Szabó Zoltán egészségügyi minisztertől Dr. Kesztyüs Lóránd vette át jelképesen az új létesítményt.

Dr. Kesztyüs Lóránd rektor méltán adott kifejezést avatóbeszédében annak a reményének, hogy az új elméleti tömb nemcsak a Debreceni Orvostudományi Egyetemnek, hanem a magyar elméleti orvosképzésnek, és az ezzel elválaszthatatlanul összekapcsolódó teoretikus kutatásoknak is új lendületet fog adni.

Az orvostudományi egyetemnek elodázhatatlanul szüksége volt az új objektumra.

Augusztus 21-én ünnepelt egyetemünk. Ezen a napon került avatásra az új elméleti tömb. Az avatáson megjelent Dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, Gurbán György a megyei pártbizottság titkára, dr. Medve László az MSZMP Központi Bizottságának alosztályvezetője, Dr. Gyarmati József az MSZMP Debrecen Városi Bizottságának titkára, Dr. Ács István a Debrecen Városi Tanács elnöke, továbbá a megyei és Debrecen városi tömegszervezetek, a társegyetemek képviselői. Dr. Kesztyüs Lóránd rektor köszöntötte a vendégeket, s nyitotta meg az ünnepséget. Felkérte Dr. Szabó Zoltán egészségügyi minisztert avatási ünnepi beszédének megtartására.

Dr.Szabó Zoltán egészségügyi miniszter ünnepi beszédét tartja.

Dr.Szabó Zoltán egészségügyi miniszter átadja az új létesítményt.

A háborút megelőző években az orvosképzés a Debreceni Tudományegyetemen kari szinten folyt, s 9 elméleti intézet állt a képzés szolgálatában. Az évek során azonban mind több orvosra volt szükség, s az orvosi tudományok is rohamosan fejlődtek. Ennek következtében új intézetek szerveződtek.

Az alapkövet november 3-án helyezte el Dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter. Az építkezést sajnos az 1970. évi felsőtiszai árvíz késleltette.

Az új épületet a Debreceni Tervező Vállalat tervezte Maron Lajos igazgató, Mikolás Tibor műszaki igazgatóhelyettes és kollektívájának közreműködésével. Az épület két fő részre tagolódik. A nagy alapterületű, kétszintes lepényépületben a hallgatóság létszámának megfelelő előadóterem, ruhatár, szeminárium helyiségek, gyakorlati laboratóriumok, tanszéki műhelyek, melegítő konyha, étterem, gépészeti és mellékhelyiségek, továbbá a központi kutató laboratórium /izotóplaboratóriummal/ található. A lo szintes toronyépületben Biokémiai Intézet, Biofizikai Intézet, a Biológiai Intézet, Egészségügyi Szervezéstan Intézet, a Marxizmus-Leninizmus Intézet foglal helyet.

Az elméleti tömb mintegy 130 millió forintba került. A beruházást az egyetem megbízásából a Művelődésügyi Beruházási Vállalat végezte, a kivitelezés a Hajdu megyei Állami Építőipari Vállalat munkája. Az épületkolosszus egész alapterülete 15 ezer négyzetméter, a hasznos alapterület csaknem 13 ezer négyzetméter.

A hatalmas területi fejlődés magával hozta azt a nagy és nehéz kötelességet, hogy az új épülettömb oktató, nevelő, kutató és munkahelyeit korszerűen be kell rendezni. E tekintetben a következő évekre is maradnak megoldandó feladatok.

A területileg szorosan összekapcsolt intézeteknek az oktatásban és a kutatásban olyan együttműködési lehetőségük nyílik, amely mintául szolgálhat az egész magyar orvosképzésnek. Az intézeteket részben az orvostanhallgatók kötik össze az egyetemen bevezetett integrált - szinkronizált képzés értelmében, a tárgyak szoros tartalmi kapcsolódása révén. Másrészt a Központi Kutató Laboratórium, amely a nagy műszereket koncentrálja. Az egyetem tanácsa az együttműködést szervezettel is segíteni kívánja azáltal, hogy egy - egy intézet professzorát meghatározott időre megbizsa az elméleti tömb igazgatói teendőinek ellátásával. Az első igazgató Dr. Szabó Gábor professzor lett. Az általa 1974-80-ra kidolgozott kutatási terv távlati feladatának a sejtműködés szabályozásának problémakörében a sejtek differenciálódásának kutatását tűzi ki közös célul. Természetesen az egyes intézetekben a közös kutatástól függetlenül is folynak kísérletek. A közös kutatást vertikálisan szervezett kutatócsoportban fogják végezni, amelybe minden intézet delegálja a maga kutatóit.

Az elméleti tömb jelentőségét legalább olyan jól érzik azok az intézetek, amelyek a kiköltözések révén komoly területekhez jutottak saját épületükben. Az egyetem illetve jogelődje fennállása óta az elméleti tömb volt a legnagyobb fejlesztés, beruházás a debreceni orvosképzés történetében. Az új elméleti tömb rengeteg korábbi problémát, gondot old meg, de nem mindent. Remélhetőleg, a következő évtizedben a további jogos és szükséges igények is kielégíthetővé válnak az Egészségügyi Minisztérium gondoskodása révén.

A Magyar Tudományos Akadémia 1973. május 7-16. között tartotta meg CXXXIII. közgyűlését, amelyen a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választották

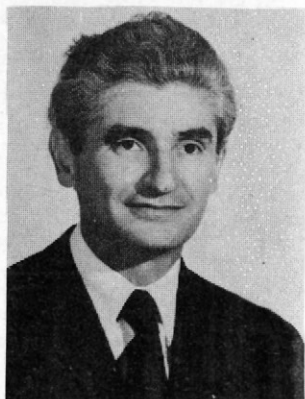
DR.KROMPECHER ISTVÁN egyetemi tanárt, az Anatómiai-Szövet és Fejlődéstani Intézet igazgatóját.

A közgyűlés a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta;

DR.PETRÁNYI GYULA egyetemi tanárt, az I.sz. Belklinika igazgatóját és

DR.SZABÓ GÁBOR egyetemi tanárt, a Biológiai Intézet igazgatóját.

Uj akadémikusainknak szivből gratulálunk, s további munkájukhoz sok sikert és kitűnő egészséget kívánunk.

Kettesy emlékérem

DR. KETTESY ALADÁR PROFESSZOR 80 ÉVES

Egyetemünk történetének szemtanuja, Dr. Kettesy Aladár professzor 1973 október 10-én töltötte be 80. életévét. Immár 53 éve, 1921-től dolgozik Egyetemünkön. Csakis így, jelen időben irhatunk erről, mert bár 43 évi tanszékvezetői működése után 1969-ben nyugdíja vonult, számára ez csak több időt jelent a tudományos munkára. Orvos és szemész nemzedékeket nevelt. Tanítványai közül 22 osztályos szemész főorvos került ki, s hazánk 17 kórházi osztályán ma is az ő tanításai szerint gyógyítanak, operálnak.

A "Szem fénytörése" c. 1922-ben megjelent könyve ma is nélkülözhetetlen, s a még meglévő néhány példány kézről-kézre jár a szakvizsgára készülők között. Német nyelvű, 4 kiadást megért műtétana, ma is vezető tankönyv a német nyelvterületen, s ugyanilyen szerepet töltött be az első kiadás spanyol fordítása a spanyolul beszélő világban. Könyvei mellett 100-nál több tudományos közleménye jelent meg, számos új műtéti megoldást vagy módosítást közölt. E gazdag életmű elismerését fémjelzi az 1952-ben megkapott orvostudományok doktora cím, a kétszer is megkapott Munka Érdemrend arany fokozata, és hogy 1966-ban a "Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina" rendes tagjává választotta.

A fáradhatatlanul végzett klinikai és tudományos munka mellett részt vett egyetemünk vezetésében is. Az 1938-39-es tanévben az Orvostudományi Kar dékánja, 1948-49-ben pedig Egyetemünk rektora volt.

Helyes szemléletet adó, iskolateremtő munkáját mint aktív professzor befejezte. Tanszékvezetői működésének több mint 4 évtizedére nyugodtan tekinthetne vissza mint valóban nagy alkotásra, ehelyett azonban most is előre nézve, fáradhatatlanul dolgozik, ma is példát mutatva tanítványainak.

KITÜNTETÉSBEN RÉSZESÜLTEK A TANÉV FOLYAMÁN

Munka Érdemrend arany fokozata:

Dr.Kesztyüs Lóránd

egyetemi tanár,
e.i. rektor
egyetemi tanár

Dr.Árvay Sándor

Munka Érdemrend ezüst fokozata:

Dr.Székely Katalin

egyetemi docens
egyetemi docens
személyzeti osztályvezető

Dr.Lampé István

Tóth Imre

Érdemes orvos:

Dr.Uray Éva

egyetemi adjunktus

Oktatásügy Kiváló Dolgozója:

Dr.Vachter János

egyetemi adjunktus
Rektori Hivatal vezető

Bolodár Alajos

Egészségügy Kiváló Dolgozója:

Dr.Gyarmati Jánosné

csoportvezető
asszisztens
klinikai orvos
asszisztens
gazdasági főigazgató
főmérnök
egyetemi adjunktus
főműtős asszisztens

Sőreghy Jánosné

Dr.Molnár Klára

Takács Zsuzsa

Háár Ferenc

Szitha András

Dr.Buris László

Dobi János

Igazságügy Kiváló Dolgozója:

Dr.Rusz Sándor

egyetemi docens

Miniszteri Dicséret:

Dr.Szabó Gábor

egyetemi tanár
egyetemi tanár

Dr.Damjanovich Sándor

Kiváló Ujító: arany fokozat:

Dr.Vargha Gyula

egyetemi tanár

TIT Aranykoszorus Jelvény:

Dr.Szodoray Lajos

egyetemi tanár

Vöröskereszt Munkáért arany fokozat:

Dr.Dán Sándor

egyetemi tanár

MSZBT Aranykoszorus Jelvény és Oklevél:

Dr.Rédai Imréné
/Dr.Juszupova Szaodat/

egyetemi adjunktus

Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozat:

Dr.Megyeri László

egyetemi adjunktus

Rektori Dicséret:

Csaba András

Elméleti Tömb gondnoka

Felsőoktatási Tanulmányi Érdemérem:

Dr.Hajdu László
Dr.Lente István
Dr.Szücs Géza

központi orvosgyakornok
központi orvosgyakornok
központi orvosgyakornok

KISZ KB Dicsérő Oklevél:

Maczi Róza
III.Üzemi KISZ Szervezet
Nagy Zsuzsa

asszisztens
Debreceni Orvostudományi
Egyetem
V.éves oh.

KISZ Érdemérem:

Dr.Boján Ferenc

egyetemi tanársegéd

Aranykoszorus KISZ Jelvény:

Mikita János
Lukács Katalin

VI. éves oh.
III.éves oh.

Weészprémi Emlékérem:

Dr.Hernádi Zoltán

orvos

Vöröskeresztes munkáért Rektori Dicséret:

Kecse Erika
Tóth Katalin
Gallé Tibor
Beregvári Zoltán
Pece Károly
Czeplédi Mária
Szilágyi Mária
Kalydi Antónia
Adorján Erzsébet

III. éves oh.

IV. éves oh.

Fazekas László
Szabó Sándor
Tóth Csaba
Kovács Judith
Fazekas Ferenc
Szabó Viktória
Vámosi Etelka
Kiss Miklós
Nagy Lajos
Lészkó Csilla

V.éves oh.

Népköztársasági tanulmányi osztöndij:

Fehér Zsigmond	VI.éves oh.
Mikita János	"
Csizy István	"
Harmati Sándor	V.éves oh.
Cseri Julia	VI.éves oh.
Tóth Ágnes	"
Lajos Árpád	"
Vekerdy Zsuzsanna	"
Matesz Klára	"
Kiss Antal	V.éves oh.
Szabó Erzsébet	"
Fábián Katalin	VI.éves oh.
Tóth Judit	"
Diószeghy Péter	"
Sándor József	V.éves oh.

KÜLPÖLDI LÁTOGATÓK EGYETEMÜNKÖN

Dr. STANISLAV HAVELKA	Csehszlovákia
Prof. JAN ZARZICKI	Lengyelország
Dr. CHARLES KOLA	Afrika
az Anatómia Szövet- és Fejlődéstan Intézetben	

Dr. A.M. DANCEWICZ	Lengyelország
Dr. J. SABLINSKI	Lengyelország
Dr. M.A. SZMOTRJAJEVA	Moszkva
Biofizikai Intézetben	

Dr. TENDERDY	USA
Prof. R.D. HOTCHKISS	New York
Dr. H.M. GRAFE	Jéna
Dr. H. BECKER	Jéna
Dr. WERNER ROOS és munkatársa	Halle
Prof. Dr. PERLMAN	USA
a Biológiai Intézetben	

Prof. SCHELER	a Berlieni Molekulár
Prof. JUNG	

Prof.SCHREIBER Dr.CERMAK Frau Dr.MOHR a Kórélettni Intézetben és a Biológiai Intézetben	Központ Delegációja NDK	
Dr.HÜTTNER és Dr.SIEBER Dr.D.FLAHAULT az Egészségügyi Szervezési Intézetben	Berlin WHO oszt.vez.	
Dr.IVAN KOLEV Dr.ZELCK az Élettani Intézetben	Plovdiv Rostock	
Prof.Dr.TROUNK a Bőrkinikán és az Élettani Intézetben	Vietnam	
Dr.BEKEMEIER Dr.GORDON H.M.D. a Gyógyszertani Intézetben	Halle USA	
Dr.EMŐKE SOLTÉSZ Dr.HARDRODT Prof.MILIS Prof.ROSS a Kórbonctani Intézet	Franciaország Berlin Cambridge London	
Prof.Dr.SCHELER Prof.Dr.JUNG Prof.Dr.SCHREIBER Dr.CERMAK Frau Dr.MOHR Frau Dr.HADGE Dr.L.M.KOROBOCSKIN Dr.Éva MARIA FRENZEL Dr.STANWORT a Kórélettni Intézetben	NDK NDK NDK NDK NDK Lipcse Moszkva NDK Anglia	
Dr.SIBYLLE BANKE Dr.ROSEMARIE KRESZ a Közegészségtani Intézetben	NSZK NSZK	
Prof.PAVO SZAVONEN a Közegészségtani Intézetben és az I.sz.Belklinikán, valamint a Rektori Hivatalban.	Finnország	
Prof.Dr.OTTAVIO BARNABEI N.M.GERASZIMOVA J.VETRÁK a Mikrobiológiai Intézetben	Bologna Szovjetunió Bratislava	
Prof.Dr.KALITZIN DOBRINA az Orvosi Vegytani Intézetben	Várna	
Dr.BOMBOR Dr.KÖRSTEN Dr.PETER WERNER Dr.LAMPART	Rostock Rostock Rostock Basel	szovjet orvos- csoport Novoszibirszkából

Dr.PHAM GIA KHAI és Dr.PHAM KHUE Dr.OLBERTH az I.sz.Belklinikán	Vietnam Rostock
Dr.JIRI SAMOHYL Dr.JOHN EVERAL a Bőrklinikán	Brno Chesterbet
Prof.Dr.E.BETZ Prof.Dr.P.LAGET Dr.J.SEYLAZ Dr.TROZNER ILONA Dr.GRECSIN VALENTIN BORISZOVICS Prof.W.GREY WALTER az Idegklinikán	Tübingen Párizs Párizs Marosvásárhely Leningrád Bristol
Dr.GERTRUD GELLERT Dr.WELLNITZ GÜNTER Dr.STANISLAV HAVELKA Dr.FREUDE Dr.GREDERIK W.CLOSE M.D.A.A.O.S. az Orthopaed Klinikán	Rostock Rostock Csehszlovákia Rostock Michigan állam
Dr.DIETER HAMANN Dr.ANDREAS KÜLLMER Prof.Dr.ESKO TAHTI Prof.Dr.MAURI WILJASALO a Radiológiai Klinikán	Rostock Rostock Finnország Finnország
Dr.K.L.PETER Dr.GERO RADTKE Dr.KLAUS PETER LANGE a Stomatológiai Klinikán	London Rostock Rostock
Dr.E.RICHTER a II.sz.Sebészeti Klinikán	Rostock
Dr.ANGELOV Dr.SONJA JURKOVIC Dr.F.HANNEY a Szemklinikán	Szófia Szófia Ny.Berlin
Dr.DIETER HERRE Dr.DIETRICH KÜHNE Miss.A.ANDERSON Dr.SHARANJ MULYE Dr.R.BERNARD a Szülészeti Klinikán	Rostock Rostock Anglia India Svájc
Dr.KURT WITZER Dr.E.MÜLLER Dr.SPENDIARIAN SIMON Dr.WALTER SCHILLING a Tüdőgyógyászati Klinikán	Lostau Zürich USA Lostau

Dr.TIEM MÜLLER	Rostock
Dr.WERNER KLAER	Rostock
Dr.GERDA GRANDORF	Rostock
Dr.HRISZTO DIMITROV és	
Dr.IVAN KOLEV	Plovdiv
Dr.TROUNG VAN HOI	Vietnam
Prof.Dr.med.habil	
ALESANDER BIENENGRABER	Rostock
a Rektori Hivatalban és egyetemünk néhány intézetében tettek látogatást	

Összeállította:
Dr. PONGOR GYULÁNÉ

Egyetemünk több tanszékének közös közleményei az első szerző munkahelyén szerepelnek számozottan, a többi munkahelyen pedig számozás nélkül kollaborációs közleményként.

Publications involving more than one department are included in the numbered list at the senior author's department and as unnumbered collaborative papers with the others.

Gemeinsame Publikationen mehrerer Lehrstühle scheinen bei der Arbeitsstätte des ertsgennanten Verfassers numeriert auf bei den andern Autoren ohne Numerierung als Kollaborations-Arbeiten.

I.

ANATÓMIA, SZÖVET- ÉS FEJLŐDÉSTANI INTÉZET

1. Földes, I., Kern, M.: Study of metastatic calcification due to vitamin D.
Folia Morphol. 21. 169-171. 1973.
2. Földes, I., Petkó, M., Cs. Tóth, M.: Histochemical investigation of lipids in the epiphyseal and articular cartilages of rats of different ages.
Acta Morphol. Acad. Sci. Hung. 21. 123-135. 1973.
3. Hadházy, Cs., Glant, T., Mándi, B., Miltényi, L.: On the antigenicity of cartilage tissue.
Acta Biol. Acad. Sci. Hung. 23. 277-288. 1972.
4. Hadházy, Cs., Glant, T., Mándi, B., Tóth, Z., Vereckei, L.: Studies on cartilage formation XV. Enzyme histochemical investigation on Krebs cycle, terminal oxidation and hexose monophosphate shunt.
Acta Morphol. Acad. Sci. Hung. 21. 13-25. 1973.
5. Kiss, F. A., Mester, E., Krompecher, St., Tota, J. G., Kalabay, L.: Laser-Strahlen und Vaskularisation.
Radiobiol. Radiother. 13. 123-132. 1972.
6. Krompecher-Kiss, É., Krompecher, T.: Histochemische Untersuchungen über die Aktivität einiger Phosphatasen und der Fruktose-1,6-Diphosphat-Aldolase im juxtaglomerulären Apparat der Rattenniere.
Verhandl. Anat. Gesell. 130. 435-439. 1972.
7. Krompecher-Kiss, É., Krompecher, T.: Tagesrhythmische Veränderungen im Granulationsindex der juxtaglomerulären Zellen der Rattenniere.
Z. Zellforsch. 137. 141-143. 1973.
8. Lévai, G., László, M. B.: Effect of hyper- and hypothyreosis on cytochrome oxidase and succinic dehydrogenase activities of the rat kidney.
Acta Biol. Acad. Sci. Hung. 23. 115-121. 1972.
9. Mándi, B., Hadházy, Cs., Soltész, K., Balázs, G.: Über die Hei-

- lung von Knochenwunden bei experimentellem Lathyrismus.
Acta Chirur.Acad.Sci.Hung. 13. 357-366. 1972.
10. Mándi, B., Gyarmati, J., Hadházy, Cs., Laczkó, J.: Effect of postnatal thymectomy on the submicroscopic structure of the epiphyseal cartilage in the rat.
Acta Morph.Acad.Sci.Hung. 21. 39-48. 1973.
  11. Módis, L., Módis-Süveges, I., Conti, G.: Quantitative polarisationsoptische Untersuchungen an Mukopolysacchariden.
Acta Histochem.Suppl. XII. 169-176. 1972.
  12. Módis, L., Spreca, A., Süveges-Módis, I., Conti, G.: Recherches histochimiques et biochimiques sur des rats en hyper- et hypovitaminose A¹.
Acta Anat. 83. 481-504. 1972.
  13. Módis, L., Kern, M.: Topo-optical studies on ontogenetic changes of ground substance in the epiphyseal cartilage of the chick.
Folia Morphologica. 21. 205-208. 1973.
  14. Oláh, É.H., Kostenszky, K.S.: Effect of altered functional demand on the glycosaminoglycan content of the articular cartilage of dogs.
Acta Biol.Acad.Sci.Hung. 23. 195-200. 1972.
  15. Tarsoly, E., Bucher, O., Kaissling, B.: Über die Wirkung maternal Verabreichten Calcitonins auf die Knochenentwicklung.
Acta Morph.Acad.Sci.Hung. 20. 217-229. 1972.
  16. Tarsoly, E., Bucher, O.: Histologische und enzymhistochemische Untersuchung des Epiphysenknorpels von Ratten nach lang dauernder Calcitoninverabreichung.
Acta Histochem. 45. 10-20. 1973.
  17. Tarsoly, E., Mateescu, P.: Histologische und enzymhistochemische Untersuchungen über die Veränderungen des Gelenkknorpels unter lang dauernder Testosteronverabreichung bei Ratten.
Acta Histochem. 43. 293-301. 1972.
  18. Tarsoly, E., Mateescu, P.: Histologische und enzymhistochemische Untersuchungen über die Wirkung langdauernder Testosteronverabreichung auf den Epiphysenknorpel bei Ratten.
Acta Chirurgica Acad.Sci.Hung. 13. 403-411. 1972.
-

Kollaborációs közlemények

- Gotzos, V., Módis, L., Cappelli-Gotzos, B., Conti, G.: Effets de O- β -Hydroxyaethyl-/Rutosidea /HR/ sur les fibroblastes d'embryon de Poulet cultivés in vitro en différentes concentrations d'oxygène. III. Etudes histochimiques topo-optiques au microscope polarisant.
Histochemie. 33. 129-138. 1973.
- Krstic, R., Tarsoly, E.: Enzymhistochemische Untersuchungen der Calcitonineinwirkung auf das Corpus pineale bei der Ratte.
Experientia. 28. 1234-1235. 1972.
- Mühlbach, R., Tarsoly, E., Trzenschik, K., Hirthe, D.: Zur Beeinflussung des Skelettstoffwechsels und der Knochenbruchheilung durch Wachstumshormon.
Acta Chirur.Acad.Sci.Hung. 13. 51-63. 1972.
- Mühlbach, R., Lindenhayn, K., László, M.B.: Zur Veränderung von Enzymaktivitäten in der subepiphysären Tibiaspongiosa von Ratten unter Parathormon-Wirkung.
Beitr.Orthop. 19. 78-81. 1972.

- Puskás, F., Módis, L., Jakabfi, I., Histologische und histochemische Untersuchung hypertrophischer und chronisch entzündeter Ton-sillen.
Arch.Ohr.Nas.-Kehlk.Heilk.204. 57-61. 1973.
- Spreca, A., László, M., Musy, J.P.: Etude biochimique de quelques composants des mucopolysaccharides et des glycoprotéines du sérum et de certains organes des rats traités au perchlorate de potassium.
Pharma.Acta Helv. 48. 297-306. 1973.
- Süveges, I.M., Lévai, G., Alberth, B.: Pathology of terrien's disease. Histochemical and electron microscopic study.
Amer.J.Ophthal. 74. 1191-1200. 1972.
- Süveges-Módis, I., Módis, L., Conti, G.: Sur le tissu conjonctif de la cornée de rats en hyper- et hypovitaminose A.
Acta Anat. 85. 1-9. 1973.
- Szilágyi, T., Károlyi, G., Lévai, G.: Ultrasonic provocation of local Shwartzman-reaktion.
Acta Med.Acad.Sci.Hung. 29. 271-277. 1972.
- Szilágyi, T., Imre, S., Went, M., Laczkó, J.: Further data to anaphylaxis in the cat.
Z.Immun-Forsch. 145. 201-208. 1973.
- Szilágyi, T., Imre S., Went, M., Laczkó J.: Adatok a macska anaphylaxiás shockjához.
Kisérl.Orvostud. 24. 115-120. 1973.
- Tóth, S., Szilágyi, T., Went, M., Lévai, G.: Preparation of local Shwartzman reaction by means of platelet rich plasma.
Acta Physiol.Acad.Sci.Hung. 42. 163-168. 1972.

II.

I.sz. BELKLINIKA

- Demény P.: Cytostaticum kezelést kísérő hyperuricaemia Milurit kezelése.
Orv.Hetil. 114. 384-386. 1973.
- Demény P., Szegedi J., Nagy Gy.: Hugysavszint alakulása különböző cytostaticumokkal kezelt polycythaemiás betegekben.
Magy.Onkol. 17. 31-35. 1973.
- Fekete, B., Pálóczi, K., Szegedi, Gy., Gergely, P., Szabolcsi, M., Szabó, G.: Absence of cooperating antibodies in pemphigus vulgaris.
Lancet. I. 1133. 1973.
- Fekete B., Szegedi Gy., Szabó G., Petrányi Gy., Bauer N., Gát L.: Az uveitis corticosteroid és cytostaticus-immunosuppressiv kezelése.
Orv.Hetil. 113. 2036-2041. 1972.
- Fekete, B., Szegedi, Gy., Gasztonyi, G., Szabó, G., Petrányi, Gy.: Protective effect of anti-mouse-skin-epithelium rabbit-IgG on survival of mouse-skin homografts.
Acta Med.Acad.Sci.Hung. 29. 279-284. 1972.
- Fekete, B., Szegedi, Gy., Gergely, P., Szabó, G., Petrányi, Gy.: Inhibition of immunospecific rosette formation for the study of two prednisolone derivatives.
Acta Med.Acad.Sci.Hung. 29. 327-330. 1972.
- Fekete B., Szegedi Gy., Gergely P., Szabó G., Petrányi Gy.: Az immunospecificus rosettaképzés gátlásának felhasználása két prednisolon származék összehasonlító vizsgálatára.
Orv.Hetil. 114. 310-311. 1973.

8. Fekete B., Szegedi Gy., Gasztonyi G., Szabó G., Petrányi Gy.:
Az egér bőr-epithel ellenes nyul-IgG védő hatása egér
bőr-grafta.
Kísérl.Orvostud. 25.60-65. 1973.
9. Gergely P., Nagy Gy., Szabó G., Léhi M.: In vitro cytostati-
kum érzékenység vizsgálata polycythaemia verában.
Magy.Onkol. 16.205-208. 1972.
10. Gergely,P., Szabó,G., Szegedi,Gy., Fekete,B., Petrányi,Gy.:
In-vitro sensitivity to cytostatics in chronic myeloid
leukemia.
Acta Med.Acad.Sci.Hung.29.285-289. 1972.
11. Gergely,P., Szegedi,Gy., Fekete,B., Szabó,G., Petrányi,Gy.:
Rosette formation and T cells.
Lancet. I. 883. 1973.
12. Gergely,P., Szabó G., Szegedi Gy.,Fekete B., Petrányi Gy.:
Cytostaticumok hatása human amnionsejtek letapadására.
Módszer a cytostaticumok antitumor hatásának in vitro
becslésére.
Kísérl.Orvostud.25.228-231. 1973.
13. Gergely,P., Szegedi,Gy., Fekete,B., Szabó,G., Petrányi,Gy.:
Lymphocyte surface immunoglobulins in autoimmune disea-
ses.
Lancet. I. 482. 1973.
14. Gergely,P., Szegedi,Gy., Berényi,E., Petrányi,Gy.: Lymphocy-
te surface immunoglobulins in Hodgkin's disease.
New Engl.J.Med. 289. 220. 1973.
15. Leővey A., Alberth B., Balázs Cs., Tóth-Bagi,Z.: Az immun-
supressio és az anticornealis antitest szerepe keratoplas-
ticában. Szemészet. 109. 259-263. 1972.
16. Nagy Gy., Kondor L., Szegedi J., Léhi M.: A polycythaemia
rubra vera /PRV/ gyakorisága, nem és korcsoportok szerin-
ti megoszlása, szövödmények előfordulásának gyakorisága
klinikánk beteganyagának elemzése alapján.
Magy.Belorv.Arch. 25. 209-216. 1972.
17. Nagy,Gy., Szegedi,J., Petrányi,Gy.: Erfahrungen mit 5-Hyd-
roxyurea bei der Behandlung der Polycythaemia rubra vera.
Ther.Hung.20. 1-4. 1972.
18. Nagy,Gy., Balázs,Cs., Petrányi,Gy.: Behandlung der Polycytha-
emia rubra vera unter Anwendung neuer Ungarischer Zytosta-
tika. Ther.Hung. 20. 1-5. 1972.
19. Nagy,Gy., Rusz,S., Nagy,K., Léhi,M.: A polycythaemia rubra ve-
ra /PRV/ acutan manifestálódó irreversibilis idegrendsze-
ri szövödményei. Orv.Hetil.114. 193-195. 1973.
20. Nagy,Gy., Krasznai,G., Léhi,M., Szegedi,J.: The differential
diagnostic significance of bone-marrow biopsy in haemo-
blastoses.
Acta Morphol.Acad.Sci.Hung. 21. 79-88. 1973.
21. Petrányi,Gy.: A comparative essay of drugs in the treatment
of chronic Myeloid Leukaemia.
Haematologica. 57. 717-721. 1972.
22. Siró,B.: Kísérlet a körzeti orvosi munkára való felkészítés-
re az egyetemi oktatásban.
Med.Univ. 6. 29-31. 1973.
23. Szabó,G., Gosztonyi,G., Szegedi,Gy., Fekete,B., Petrányi,Gy.:
Human vér lymphocytáinak sejtkárosító hatása homológ szö-
vettenyészetben.
Orv.Hetil. 113. 2941-2944. 1972.

24. Szegedi, Gy., Krasznai, G.: Side effects of chronic mephenytoin treatment in the rat.
Acta Med. Acad. Sci. Hung. 29. 249-260. 1972.
  25. Szegedi Gy., Karsai T.; Sacerno /3-methyl-5-phenyl-aethyl-hydantoin/ terhelés utáni hydantoin szint meghatározások patkányok nyirokcsomóiban.
Kisér. Orvostud. 25. 21-24. 1973.
  26. Szegedi, Gy., Krasznai, G., Petrányi, Gy.: Malignant lymphoid tumors associated with Systemic Lupus Erythematosus.
Acta Morph. Acad. Sci. Hung. Suppl. 14. 98. 1973.
  27. Szegedi, Gy., Petrányi, Gy.: Systemic lupus erythematosus caused by hydantoin preparations.
Ann. Immun. Hung. 16. 433. 1972.
-

Kollaborációs közlemények

- Beregszászi Gy., Kövér B., Fazekas L., Vidovszky M., Sári B.-né, Kovács I.: A bronchitis spastica és néhány meteorológiai tényező összefüggése.
Gyermekgyógyászat. 23. 454-461. 1972.
- Gergely, L., Czeglédi, J., Váczi, L., Gönczöl, É., Szegedi, Gy., Berényi, E.: E.B.V. Antibodies in systemic lupus erythematosus.
Lancet I. 325. 1973.
- Krasznai, G., Szegedi, Gy., Lustyik, Gy.: Light and electronmicroscopic characteristics of acute and chronic lymphadenopathy induced by diphenylhydantoin.
Acta Morph. Acad. Sci. Hung. Suppl. 14. 95. 1973.
- Nagy, E., Tamási, P., Demény, P.: Durch Rheosolon verursachte Purpura an der Haut.
Z. Haut-Geschl. Kr. 48. 233-236. 1973.

III.

II. BELKLINIKA

1. Dalmi, L., Prékopa, Á., Boján, F., Zayzon, R., Brátovits, I., Várhelyi, I., Kiss, B.: Immunglobulin-Untersuchungen bei Verschlusssikerterus.
Zbl. Chir. 98. 632-635. 1973.
2. Dán, S., Brátovics I., Dalmi L., Szabó, A., Boján, F.: Adatok a heveny hepatitis utókövetkezményeinek kérdéseire.
I. Immunglobulin és enzimológiai vizsgálatok.
Orv. Hetil. 114. 2096-2100. 1973.
3. Kiss A., Sári B., Jakó J., Zayzon R., Dán S.: Thrombocyta-enzym vizsgálatok /LDH, G-6-PDH/ chronikus hepatitisben és máj-cirrhosisban.
Kisér. Orvostud. 25. 13-20. 1973.
4. Kiss, A., Sári, B.: Jakó, J., Zayzon, R., Dán, S.: Das Verhalten einiger Thrombozytenenzyme /LDH, G-6-PDH/ bei chronischer Hepatitis und Leberzirrhose.
Folia Haematol. 99. 180-190. 1973.
5. Kulcsár A., Gergely J.: Szexuáliszteroidok hatása a hexobarbitál-narkózisra.
Acta pharm. hung. 43. 14-17. 1973.
6. Mész M., Juhász B., Dán S., Boldogh I., Boján M.: Maripen kezeléssel szerzett tapasztalatok körzeti és klinikai beteganyagban.
Medicus Universalis. 5. 228-230. 1972.

7. Misz, M., Bálint, J., Boján, M.: Opút lecsényia maripenom szta-
cionarnüh i ambulatornüh bolnüh.
Ter.Arshiv. 45. 97-99. 1973.
8. Misz, M., Soltész, I., Nagy, P., Mándi, I.: Zur Bedeutung der
fibrinolyschen Aktivitätsbestimmung vor Prostataektomien.
Münch.med.Wschr. 115. 1971-1973. 1973.
9. Misz, M., Vecsey, T., Prékopa, Á., Dalmi, L., Takács, I.: Máj-
functio vizsgálatok Infecundint tartósan szedő nőknél.
Magy.Belorr.Arch. 25. 327-332. 1972.
10. Misz, M., Vecsey, T., Prékopa, Á., Dalmi, L.: Leberfunktions-
untersuchungen nach langfristiger Einnahme kontrazepti-
ver Medikamente.
Zbl.Gynäk. 95. 716-721. 1973.
11. Orosz, L.: Immunoreaktiv insulin vizsgálatok.
Orv.Hetil. 114. 1645. 1973.
12. Orosz, L.: Serum insulin or plasma-insulin?
Lancet.I. 491-492. 1973.
13. Orosz, L.: Effect of heparin on the basal insulin secretion
and the one stimulated by glucose in vivo and in vitro.
VIth Congress of the Hungarian Society of Endocrinology
and Metabolism.
Pécs, Hungary, 1973.
14. Orosz, L., Erdélyi, G., Romics, L., Gerő, S.: Effect of insulin
on plasma postheparin lipoprotein lipase activity in
patients with coronary sclerosis and in control subject.
Atherosclerosis. 18. 265-275. 1973.
15. Orosz, L., Fiedler, H., Hahn, H.J.: A heparin hatása az insu-
linsecretióra in vitro.
Kisérl.Orvostud. 25. 78-80. 1973.
16. Orosz, L., Fischer, U., Hommel, H., Fiedler, H.: Heparin és in-
sulinsecretio.
Orv.Hetil. 113. 2657-2658. 1972.

Kollaborációs közlemények

- Boján, M., Boldogh, I., Misz, M.: Egy új félszintetikus penicillin-
készítmény hatásáról.
Gyógyszereink. 22. 385-390. 1972.
- Boján, F., Prékopa, Á., Dalmi, L., Dán, S.: Adatok a serum immunglo-
bulinok "normál" értékeinek meghatározásához.
Kisérl.Orvostud. 25. 81-85. 1973.
- Fischer, M., Hommel, H., Orosz, L., Fiedler, H.: Einfluss von Narko-
se und Heparin auf die glukoseinduzierte Insulinsecretion
bei Hunden.
Endokrinologie. 60. 17. 1972.
- Horkay, I., Prékopa, Á., Dalmi, L., Dán, S., Tamási, P.: A study on
the relationship of porphyria cutanea tarda and liver
damage.
Arch.Derm.Forsch. 247. 235-243. 1973.
- Juhász, B., Prékopa, Á., Misz, M., Bokor, L.: Malignus thrombosis
syndroma.
Med.Universalis. 6. 250-253. 1973.
- Kulcsár-Gergely, J., Kulcsár, A.: The influence of low estrogen
levels on the ATP-ase activity of healthy and injured
liver.
Endokrinologie. 61. 149-151. 1973.
- Kulcsár-Gergely, J., Kulcsár, A.: The influence of a ganglion-

-blocking agent on experimental liver injury.
Toxicology. 1. 125-130. 1973.

Siró, B., Mész, M., Bazsó, J.: Thrombolastographic studies in ovale contraceptives.
Amer. J. Obstet. Gynec. 116. 1167-1169. 1973.

IV.

BIOFIZIKAI INTÉZET

1. Damjanovich, S., Bot, J., Somogy, B., Sümegi, J.: Effect of glycerol on some kinetic parameters of phosphorylase b.
Biochim. Biophys. Acta. 284. 345-348. 1972.
  2. Gáspár, R. Jr.: Comparison of the quantum chemical models of some biological important phosphates.
Acta Biochim. et Biophys. Acad. Sci. Hung. 7. 285-287. 1972.
  3. Gáspár, R. Jr.:
Quantum chemical study of glucose, G-1-P and G-6-P molecules as the effectors of an enzyme.
Acta Biochim. et Biophys. Acad. Sci. Hung. 7. 275-284. 1972.
  4. Gáspár, R. Jr., Damjanovich, S.: Proton magnetic resonance studies on SH groups in glycogen phosphorylase b.
Biochim. Biophys. Acta. 315. 191-194. 1973.
  5. Károlyi, G., Skapinyecz, J., Somogyi, B., Damjanovich, S.:
Effect of ^{60}Co - γ -rays on the infrared spectra of DNA.
Acta Biochim. et Biophys. Acad. Sci. Hung. 7. 179-185. 1972.
-

Kollaborációs közlemények

- Szabó, J., Jeney, A. Jr., Daróczy, A., Institoris, L., Nosztray, K., Vályi-Nagy, T.: Investigation on the mode of action of cytotoxic hexitols. V. Pharmaco-biochemical studies with dibromomannitol.
Neoplasma. 20. 13-25. 1973.
- Szabó, J., Jeney, A., Daróczy, A., Institoris, L., Nosztray, K., Vályi-Nagy, T.: Dibrómmannit farmako-biokémiai hatásmechanizmusának tanulmányozása.
Magy. Onkol. 16. 193-204. 1972.
- Tóth, S., Szilágyi, T., Károlyi, G., Lévai, G.: Ultrasonic provocation of local Shwartzman-reaction.
Acta Medica Acad. Sci. Hung. 29. 271-277. 1972.

V.

BIOKÉMIAI INTÉZET

1. Aradi, J., Karsai, T., Hauck, M., Tankó, B.: A simple and rapid preparation of alkaline phosphatase from E. coli.
Acta Biologica Debrecina. 9. 7-11. 1971.
  2. Aradi, J., Zsindely, A., Hauck, M., Tankó, B.: Preparation of ribo-oligonucleotides from homopolymers.
Acta Biologica Debrecina. 9. 13-17. 1971.
  3. Hauck, M., Tankó, B.: Preparation of polyadenylic acid.
Acta Biologica Debrecina. 9. 19-22. 1971.
  4. Zsindely, A., Hofmann, R., Klöcking, R.: Über den Einfluss Oral-applizierter Huminsäuren auf den Nukleinsäure-Stoffwechsel von Ascites-Tumorzellen bei Mäusen.
Acta Biologica Debrecina. 9. 71-77. 1971.
-

Kollaborációs közlemények

- Kávai, M., Zsindely, A., Csaba, B.: Enzymaktivitas és morphologiai változások makrophagokban antigen-ellenanyag reactio hatására.
Kisérlet.Orvostud. 25. 411-417. 1973.
- Mózsik, G., Karsai, T., Teichmann, F., Ruzsa, C.: Effect of vagal exclusion on Brdicka filtrate reaction of proteins. Studies on gastric tissues of Shay rats.
Acta Physiol.Acad.Sci.Hung. 39. 160. 1971.
- Mózsik, Gy., Karsai, T., Teichmann, F.: Alterations in stomach wall glycoproteins gastric ulceration induced by pyloric ligation.
Digestion. 5. 253-260. 1972.
- Szegedi, Gy., Karsai T.: Sacerno /3-methyl-5-phenyl-aethyl-hydantoin/ terhelés utáni hydantoin szint meghatározások patkányok nyirokcsomóiban.
Kisérlet.Orvostud. 25. 21-24. 1973.
- D.Tóth, F., Karsai, T., Váczi, L.: Effects of Rauscher leukaemia virus on the immune system in susceptible and resistant mouse strains.
Acta microbiol.Acad.Sci.Hung. 18. 271-278. 1971.

VI.

BIOLÓGIAI INTÉZET

1. Barabás, Gy., Szabó, G.: Sejtfal bioszintézis és antibiotikum termelés a Streptomycesekben.
MFT Chemoterapiai Szekciójának II. konferencia kiadványa. 1-18. 1972.
2. Barabás, Gy.: Abstracts of the Symposium "growth and morphogenesis of bacterial surface".
Folia Microbiol. 18. 266. 1973.
3. Barabás, Gy., Tóth, J., Pólya, L., Szabó, G., Hajas, J., Karner, M.: Disintegration of plant cells by the biomix homogenizer.
Hungarian Sci.Instr. 37-40. 1973.
4. Erdei, J., Ujj, Gy., Magyar, I., Szabó, G.: Changes of enzyme activities and physiological characteristics of Streptomyces griseus 45H/G-20 during its differentiation.
J.Gen.Microbiol. 77. IX. 1973.
5. Schlammadinger, J., Szabó, G., Pólya, L.: Theophylline inhibits the transcription of the lac operon in Escherichia coli.
Acta Microbiol.Acad.Sci.Hung. 19. 43-50. 1972.
6. Schlammadinger, J., Szabó, G.: Does 5-fluorouracil cause catabolite repression?
Febs Letters. 35. 83-85. 1973.
7. Schlammadinger, J., Vajda, I., Szabó, G.: A case of ichthyosis vulgaris - A problem of pedigree analysis. Advances in the Biology of Human Populations. Akad.K. Bp. 455-460. 1972.
8. Szabó, G., Schablik, M.: DNA uptake by Neurospora crassa.
Neurospora Newsletter. 20. 27-28. 1973.
9. Szabó, G.: Advances in the Biology of human populations. Recensio.
Orvosi Hetilap. 114. 2508-2509. 1973.
10. Szabó, G.: Az élő állapot. Megfigyelések a rákról. Recensio.
Magy.Tud. 18. 61-64. 1973.

11. Vitális, S., Szabó, G.: Mathematical topics in population genetics. *Recensio.*
Acta Biol. Acad. Sci. Hung. 23. 340-341. 1972.
-

Kollaborációs közlemények

- Károlyi, G., Barabás, Gy., Szabó, G.: Adatok a folyamatos sejtfeltárás kérdéséhez.
Kísér. Orvostud. 24. 141-146. 1972.

VII.

BŐR- ÉS NEMIKÓRTANI KLINIKA

1. Balogh, É., Szabolcsi, M.: Chronicus mucocutan candidosis. *Dermato-Venerologia Haladása.* 16. 97-112. 1972.
  2. Balogh, É., Szabolcsi, M.: Einige Fragen zur Pathogenese der Candidosen. *Derm. Mschr.* 159. 336-339. 1973.
  3. Daróczy, P.: Peripheriás érszükületi betegségek kezelése Xavinnal. *Med. Universalis Suppl.* 6. 27-31. 1973.
  4. Debreczeni, M., Vadász, E.: Psoriasisosok tünetes és ép bőrének savanyu foszfátáze aktivitása. *Bőrgy. Vener. Szle.* 49. 56-60. 1973.
  5. Herpay, Zs.: Zur Diagnostik und Therapie der Candidosen. *Mykosen.* 16. 163-166. 1973.
  6. Horkay, I., Alföldy, Gy.: Angaben über den Serotonin-Stoffwechsel bei chronisch polymorphen Lichtausschlägen. *Z. Haut-Geschl. Kr.* 47. 855-858. 1972.
  7. Horkay, I., Tamási, P., Csongor, J.: UV-light induced DNA damage and repair in lymphocytes in photodermatoses. *Acta derm. venereol.* 53. 105-108. 1973.
  8. Mészáros, Cs., Debreczeni, M., Tamási, P.: Beiträge zur Penicillinallergie. *Z. Haut-Geschl. Kr.* 48. 227-231. 1973.
  9. Nagy, E., Mészáros, Cs., Somlyó, I.: Nach BCG-Vaccination aufgetretener Lichen scrophulosorum. *Z. Haut-Geschl. Kr.* 47. 859-862. 1972.
  10. Nagy, E., Tamási, P., Demény, P.: Durch Rheosolon verursachte Purpura an der Haut. *Z. Haut-Geschl. Kr.* 48. 233-236. 1973.
  11. Nagy, E., Vadász, E., Debreczeni, M.: A chloroquin pharmacodynamikája. *Dermato-Venerologia Haladása.* 16. 113-120. 1972.
  12. Szodoray, L., Herpay, Zs.: Über einige Fragen des Krankheitsbildes Blastomykosis profunda glutaeealis an Hand eines seit 20 Jahren beobachteten Falles. *Derm. Mschr.* 159. 414-416. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Dankó, G., Herpay, Zs.: Mykotische Magen-Darm-Entzündung bei Saugferkeln.
Derm. Mschr. 159. 369-371. 1973.
- Dankó, Gy., Herpay, Zs.: Szopós malacok gombás eredetű gyomor-bélglyulladása.
Magy. Áo. Lapja. 11. 593-596. 1972.

VIII.
EGÉSZSÉGÜGYI SZERVEZÉSI INTÉZET

1. Károlyi, Gy.: Morbiditát der Sinnesorgane und ihre Rehabilitationsmöglichkeiten bei der älteren Bevölkerung in der Landwirtschaft.
Z. ges. Hyg. 18. 696-698. 1972.
2. Károlyi, Gy.: Socio-medical investigations on the aged agricultural population in Hungary.
La Santé Publique. 14. 287-298. 1973.
3. Károlyi, Gy.: Szocial'no-medicinszkie isszledovanija pozsiologo szel'szkohozjajsztvennogo naszelenija.
Zdravoohranenie. 14. 283-294. 1973.
4. Szoboszlay, S.: A hálódiaagramos tervezésről - konkrét példa kapcsán.
Népegészségügy. 53. 357-361. 1972.

IX.
ÉLETTANI INTÉZET

1. Gesztelyi, I., Varga, E.: Effect of electric stimulation on the membrane potential of nicotine-treated muscle.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. Suppl. 329. 1972.
2. Kónya, L., Cseri, J., Szabó, A. P.: Ca-binding by phospholipase-C-treated frog muscle.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. Suppl. 324. 1972.
3. Kovács, T., Szabó, B., Nagy, M., Szirmai, L.: Inhibitory effect of physostigmine on Na and Li uptake in the isolated skeletal muscle of the frog.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. Suppl. 328-329. 1972.
4. Kovács, L., Török, I., Varga, E.: Propagation of acetylcholine-induced depolarization in the extrajunctional section of the muscle membrane.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. Suppl. 330. 1972.
5. Kövér, A., Szabolcs, M., Csabai, A.: The role of calcium in the regulation of sarcoplasmic reticular membrane function.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. Suppl. 324. 1972.
6. Rózsa, L., Varga, A., Kónya, L., Kövér, A.: Effect of phospholipase-C digestion on the water compartment in the skeletal muscle of the frog.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. Suppl. 325. 1972.
7. Szabó, B., Kovács, T.: Inhibition by physostigmine of potassium influx in human erythrocytes.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. Suppl. 384. 1972.
8. Varga, E., Kovács, T., Szabó, B.: The effect of veratrine on the ion transport of frog skeletal muscle.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. 265-277. 1972.
9. Zakar, G., Kovács, T., Szabó, B., Papp, J.: Effect of potassium on the weight changes of isolated skeletal muscles in hypotonic solutions.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. Suppl. 328. 1972.

X.
FÜL-, ORR-, GÉGEKLINIKA

1. Jakabfi, I., Kósa, D., Lampé, I., Rácz, K.: Kimélő radikális fül-

műtétek eredményeinek értékelése a gyógyulás és functio szempontjából.

Fül-orr-gégegyógy. 19. '65-73. 1973.

2. Puskás, F., Módis, L., Jakabfi, I.: Histologische und histochemische Untersuchung hypertrophischer und chronisch entzündeter Tonsillen.
Arch.Klin.exp.Ohr.-Nas.-u.Kehlk.Heilk.204.57-61.1973.

XI.

GYERMEKKLINIKA

1. Beregszászi Gy., Kövér B., Fazekas L., Vidovszky M., Sári B.-né., Kovács I.: A bronchitis spastica és néhány meteorológiai tényező összefüggése.
Gyermekgyógyászat.23.454-461.1972.
2. Csorba S.: A táplálékfehérje szerepe a fiziológiás hypoproteinaemia mérvének alakulásában.
Gyermekgyógyászat. 24. 194-200. 1973.
3. Csorba S.: A plasma-fehérjék koncentrációjának és összetételének állandósága az I.trimenonban.
Gyermekgyógyászat. 24. 201-207. 1973.
4. Csorba, S., Jezerniczky, J.: Optimum protein supply of pretermatures.
Acta Paediat.Acad.Sci.Hung. 13. 151-158. 1972.
5. Jezerniczky, J.: A simple ultramicromethod for indirect serum bilirubin determination.
Acta Paediat.Acad.Sci.Hung. 13.239-243.1972.
6. Kövér B., Beregszászi, Gy., Jezerniczky, J.: Bronchitis spastica-ban szenvedő kisdetek immunológiai statusának néhány aspektusáról.
Gyermekgyógyászat. 23. 448-453. 1972.
7. Ludmány, K., Tornai, A., Jezerniczky, J.: Magnéziumvizsgálatok a dystrophia musculorum progressivában szenvedő gyermekek testnedveiben.
Ideggyógyászati Szle. 25.355-358. 1972.
8. Ludmány, K., Tornai, A., Jezerniczky, J.: Magnesium in body fluids of mentally defective children.
Z.Kinderheilk. 114. 27-30. 1973.

XII.

GYÓGYSZERTANI INTÉZET

1. Hernádi F.: A cisztein sejttanyaqcsereére kifejtett hatásai, s azok szerepe az ionizáló sugárzással szembeni rezisztencia fokozódásában.
Doktori értekezés tézisei.Debrecen.1-36.1971.

---

2. Hernádi F.: A kemoterápia fogalma, rokon területei, felosztása és célkitűzései.
A MFT.Kemoterápiái Szekció.II.Konferenciájának kiadványa. 1-12.1972.
3. Hernádi F.: Az öregedést befolyásoló farmakonok kutatásának elvi lehetőségei.
A MFT.Kemoterápiái Szekció II.Konferenciájának kiadványa. 201-216.1972.

4. Hernádi F.: A ciszteín sejttanyagcserére kifejtett hatásainak szerepe a sugárrezisztencia fokozódásában. I. E.coli sejteken kifejtett hatás. Izotóptechnika. 16. 336-345. 1973.
5. Hernádi, F., Daróczy, A.: Changes in the tryptophan pyrrolase level of rat liver after treatment with L-asparaginase. Advances in Antimicrobial and Antineoplastic Chemotherapy. München. 327-328. 1972.
6. Hernádi, F., Nagy, Zs., Kari, Cs., Gábor, R.: Korrelacija između radiocisvuszvitelnosztu i neszbalanszirovannüm szintezom makromolekul v kletkah Escherichia coli. Mikrobiologija. 42. 458-463. 1973.
7. Hernádi F., Gábor R., Csongor J.: Acriflavin hatása a ciszteín metabolikus sugárvédő effektusára Escherichia coli K12 sejteken. XIV. Biokémiai Vándorgyűlés Előadás szövege. Budapest. 55.1-8. 1973.
8. Kulcsár-Gergely, J., Kulcsár, A.: The influence of low estrogen levels on the ATP-ase activity of healthy and injured liver. Endokrinologie. 61. 149-151. 1973.
9. Kulcsár-Gergely, J., Kulcsár, A.: The influence of a ganglion-blocking agent on experimental liver injury. Toxicology. 1. 125-130. 1973.
10. Szabó, J., Jeney, A., Daróczy, A., Institoris, L.; Nosztray, K., Vályi-Nagy, T.: Investigation on the mode of action of cytotoxic hexitols V. Pharmacobiochemical studies with dibromomannitol. Neoplasma. 20. 13-25. 1973.
11. Szabó, J., Jeney, A., Daróczy, A., Institoris, L., Nosztray, K., Vályi-Nagy T.: Dibrómmannit farmako-biokémiai hatásmechanizmusának tanulmányozása. Magy. Onkol. 16. 193-204. 1972.
12. Szabó, J., Csáky, L., Szegi, J.: Isoproterenol kezeléssel létrehozott szivizomhypertrophia. tanulmányozása. XIV. Biokémiai Vándorgyűlés Előadás szövege Bp. 40. 1-11. 1973.

XIII.

IDEG- ÉS ELMEGYÓGYÁSZATI KLINIKA

1. Boczán, G., Sorszegi, P., Kleininger, O.: Clinical and pathological study of mutism following operations of pinealoma and medulloblastomas. Papers in Interdisciplinary Speech Research. Akad. K. Bp. 29-33. 1972.
2. Boczán, G.: Evaluation of clinico-pathological data and different therapeutic effects on patients having medulloblastomas. Present limits of Neurosurgery. Czechoslovak Medical Press. Prague. 173-175. 1972.
3. Hullay, J.: A subduralis haematoma keletkezésének kérdése. Ideggyógy. Szle. 25. 564-566. 1972.
4. Mechler, F., Engárt, G.: Polygraphiás vizsgálatok hypoglykaemiás comában. Ideggyógy. Szle. 26. 221-234. 1973.
5. Mechler F., Lipák, J.: A nervus ulnaris elektrophysiológiai

- jellemzőinek vizsgálata depressziós betegekben.
Idegyógy.Szle. 26. 234-237. 1973.
6. Mechler F.: Az Atropin-coma hatása a neuromuscularis rendszerre, különös tekintettel a peripheriás idegek motoros rostjainak működésére.
Idegyógy.Szle. 26. 241-248. 1973.
  7. Mechler F., Ludány Zs., Csenkér É.: A myopathia myasthenica-ról.
Idegyógy.Szle. 26. 254-270. 1973.
  8. Molnár L.: A liquor összetételének változása halál után.
Idegyógy.Szle. 26.27-36. 1973.
  9. Molnár L.: A központi idegrendszer energia-forgalmának zavarai ideg- és elmebetegségekben.
Idegyógy.Szle. 25. 483-493. 1972.
  10. Molnár L., Gombi R., Vámosi B.: Über den Kohlenhydratstoffwechsel und die Ionenkonzentration in Blut und Liquor bei Epileptikern.
Epilepsie und Antiepileptika.Verlag Theodor Steinkopff. Dresden.98-106. 1973.
  11. Velok,Gy., Gombi,R.: Erfahrungen stereoelektroenzephalographischer Operationen bei Epileptikern.Dresden.182-188.1973.
  12. Velok,Gy.: Diagnostic importance of stereoelectroencephalography in the localization of epileptogenic foci. Present limits of Neurosurgery.
Czechoslovak Medical Press. Prague. 439-441. 1972.
-

Kollaborációs közlemények

- McCallum,W.C., Papakostopoulos,D., Gombi,R., Winter,A.L., Cooper, R., Griffith,H.B. Event related slow potential changes in human brain stem.
Nature. 242. 465-467. 1973.
- Kalmár,L., Kálmánchey,R.: Adatok a neurogen izom-atrophia és a Friedreich-kór közötti átmeneti kórformák elkülönítő kórisméjéhez és genetikájához.
Idegyógy.Szle. 25. 411-417. 1972.
- Betz,E., Roos,W., Vámosi,B., Weidler,R.: Interaktionen von Gehirndurchblutung Liquordruck und Hirnvolumen.
Med.Welt.23.579-583. 1972.
- Betz,E., Roos,W., Vámosi,B., Weidler,R.: Subarachnoid-Pressure-dependent drug effects on CSF transport and brain volume. Intracranial Pressure.Springer-Verlag.195-199.1972.
- Molnár,Gy., Ujvárosi,I.,Vámosi,B.: Elektrophoretische Untersuchungen der Liquor-proteine bei Epileptikern.
Epilepsie und Antiepileptika.Verlag Theodor Steinkopff. Dresden.90-97.1973.
- Nagy,Gy.,Rusz,S., Nagy,K., Léhi,M.: A polycythaemia rubra vera /PRV/ acutan manifesztálódó irreversibilis idegrendszeri szövödményei.
Orv.Hetil. 114. 193-195.1973.

XX.

MIKROBIOLÓGIAI INTÉZET

1. Váczi,L.: The biological role of bacterial lipids.
Akad.K. Bp.1973.
-

2. Boján, M.: A gépi adatfeldolgozás jelentősége a bakteriológiai kutatásokban.
Orv.Hetil.113.2961-2964.1972.
3. Boján, M., Boldogh, I., Mész, M.: Egy új félszintetikus penicillinkészítmény hatásáról.
Gyógyszereink.22.385-390.1972.
4. Gergely, L., Czeglédy, J.: Az Epstein-Barr-vírus és a társult betegségek.
Orvosképzés. 47. 348-354. 1972.
5. Gergely, L., Czeglédy, J.: Über das Fehlen eines erhöhten Epstein-Barr-Virus-Titers bei Sarkoidose.
Klin.Wschr. 51. 884-885. 1973.
6. Gergely, L., Czeglédy, J., Váczi, L., Gönczöl, É., Szegedi, Gy., Berényi, E.: E.B.V. Antibodies in systemic lupus erythematosus.
Lancet. 1. 325-326. 1973.
7. Gönczöl, É., Váczi, L.: Cytomegalovirus latency in cultured human cells.
J.gen.Virol. 18. 143-151. 1973.
8. Gönczöl, É., Váczi, L., Kovács, G., Matkó, I.: Some characteristics of the immune response to cytomegalovirus infection.
Acta Microbiol.Acad.Sci.Hung.19.125-132.1972.
9. Rédai, I., Réthy, A., Sebessi-Gönczy, P., Váczi, L.: Lipids in Staphylococcus aureus and Escherichia coli cultured in the presence of human serum.
Acta Microbiol.Acad.Sci.Hung. 18.297-306.1971.
10. Rédai, I., Sebessy-Gönczy, P., Váczi, L.: Effect of chloramphenicol on phospholipid synthesis in sensitive Staphylococcus aureus strains.
Acta Microbiol.Acad.Sci.Hung.19.187-193. 1972.
11. Rédai, I., Váczi, L., Rozgonyi, F.: The effect of tryosin on the growth of methicillin sensitive and resistant strains of Staphylococcus aureus in the presence of methicillin.
Advances in Antimicrobial and Antineoplastic Chemotherapy.München. 1972. 663-665.
12. Rozgonyi, F., Rédai, I.: The effect of methicillin in combination with trypsin and lysozyme on the growth of methicillin sensitive and resistant staphylococcus aureus strains.
Acta Microbiol.Acad.Sci.Hung. 19. 133-143. 1972.
13. Rozgonyi, F., Váczi, L., Rédai, I.: The effect of hypertonic media on the growth of highly methicillin resistant mutants of Staphylococcus aureus in the presence of methicillin.
Advances in Antimicrobial and Antineoplastic Chemotherapy München, 1972. 667-670.
14. Rozgonyi, F., Váczi, L., Sebessy-Gönczy, P., Rédai, I.: Phospholipid content of staphylococci sensitive and resistant to methicillin.
Staphylococci and Staphylococcal Infections Recent Progress.Warszawa, 1973. 172-179.
15. Réthy, A., Tomasi, V., Trevisani, A., Barnabei, O.: The role of phosphatidylserine in the hormonal control of adenylate cyclase of rat liver plasma membranes.
Biochim.Biophys.Acta.290.58-69.1972.
16. Réthy, A., Váczi, L., Tóth, F.D., Boldogh, I.: Abnormal distribution of adenylate cyclase in neoplastic cells.

The Role of Cyclic Nucleotides in Carcinogenesis. Miami, Winter Symposia. 6. 153-179. 1973.

17. Tóth, F.D., Karsai, T., Váczi, L.: Effects of Rauscher leukaemia virus on the immune system in susceptible and resistant mouse strains. Acta Microbiol. Acad. Sci. Hung. 18. 271-278. 1971.
  18. Váczi, L., Gönczöl, E.: The effect of cytosine-arabinoside on the multiplication of cytomegalovirus and on the formation of virus-induced intracellular antigens. Acta Virol. 17. 189-195. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Tomasi, V., Réthy, A., Trevisani, A.: Soluble and membrane-bound adenylate cyclase of Yoshida hepatoma. The role of cyclic nucleotides in carcinogenesis. Acad. Press, New York, 1973. 127-152.
- Tomasi, V., Réthy, A., Trevisani, A.: Soluble and membrane-bound adenylate cyclase activity in Yoshida ascites hepatoma. Life Sciences. 12 Part II. 145-150. 1973.

XIV.

IGAZSÁGÜGYI ORVOSI INTÉZET

1. Buris, L., Szilágyi, I., Zsigmond, K.: Histological and histochemical examinations in experimental staphylococcal enterotoxin poisoning. Acta du VIIe Congrès de l' Académie Internationale de Medicine Legale. 195-196. 1972.
2. Kapusz, N.: On the mechanism of traffic accidents. Acta du VIIe Congrès de l' Academie Internationale de Medicine Legale. 1972.
3. Kapusz, N.: Tödliche Verletzungen bei Primärzusammenstoß zwischen LKW und Fußgänger. Kriminalistik. 10. 93. 1972.
4. Kapusz, N., Ézsely, F., Lakatos, F.: Versuch der vorsätzlichen Tötung durch Einführung eines Fremdkörpers in den Mastdarm. Z. Rechtsmedizin. 71. 145-147. 1972.
5. Krompecher, T., Krompecher-Kiss, E., Jóna, G.: Untersuchungen über die Cytochrom-oxydase-Aktivität verschiedener Rattenorgane nach 200-Rad-Ganzkörper-⁶⁰Co-Bestrahlung. Kriminalistik. 10. 98. 1973.
6. Krompecher, T., Krompecher-Kiss, É., Kapusz, N.: Effect of Chronic alcohol treatment on bone regeneration. Acta du VIIe Congress de l' Academie Internationale de Medicine Legale. 1972.
7. Nagy, J.: The postmortal excitability of the skeletal muscles. Acta du VIIe Congress de l' Academie Internationale de Medicine Legale. 1972.
8. Szabó, I., Deseő, G., Simay, A., Papp, Z., Barcsa, Cs.: Experimental investigations on the cerebral circulation altered by commotio cerebri. Acta du VIIe Congress de l' Academie Internationale de Medicine Legale. 1972.
9. Szabó, I., Simay, A., Deli, L., Csaba, K.: Experimental studies in acute benzene intoxication.

- Acta du VIIe Congress de l' Academie Internationale de
Medicine Legale. 1972.
10. Szabó, M., Szabó, I., Gyurkó, Gy.: Comparative investigation of vascularisation in different parts of heart with postmortem coronarography. Acta du VIIe Congress de l' Academie Internationale de Medicine Legale. 1972.
  11. Szabó, M., Zsigmond, K., Gyurkó, Gy.: Zeitliche Zusammenhänge der Konzentrationsveränderungen des Glaskörper- und Blutalkohols. Kriminalistik. 10. 107. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Krompecher-Kiss, F., Krompecher, T.: Tagesrhythmische Veränderungen im Granulationsindex der Juxtaglomerulären Zellen der Rattenniere. Z. Zellforsch. 137. 141-143. 1973.
- Krompecher-Kiss, F., Krompecher, T.: Histochemische Untersuchungen über die Aktivität einiger Phosphatasen und der Fruktose-1,6-Diphosphat-Aldolase im juxtaglomerulären Apparat der Rattenniere. Verh. Anat. Ges. Jena. 130. 435-439. 1972.

XV.

KISÉRLETI SEBÉSZETI INTÉZET

1. Bornemisza, G.: Gewebersatz mit Hilfe der auto-alloplastischen Methode. Z. Exper. Chirurgie. 5. 403-411. 1972.
2. Bornemisza, Gy., Czehelnik, R.: Closure of experimental hepatic wounds with adhesive and absorbable cellulose. Acta chir. Acad. Sci. hung. 13. 413-417. 1972.
3. Bornemisza, Gy., Furka, I., Gyurkó, Gy., Czehelnik, R.: Experimental heterotopic liver transplantation. Acta chir. Acad. Sci. hung. 13. 385-393. 1972.
4. Bornemisza, Gy., Furka, I.: End-to-end anastomosis of choledochal stumps by vessel suturing apparatus and adhesives. Acta chir. Acad. Sci. hung. 13. 303-307. 1972.
5. Bornemisza, Gy., Furka, I.: Kísérletes vesepolus replantatiók ragasztóanyaggal. Orvosi Közlemények. 8. 116. 1972.
6. Furka, I.: Experimentális ureterotomiák operáló mikroszkóp segítségével. Orvosi Közlemények. 8. 117. 1972.
7. Gyurkó, Gy., Bornemisza, Gy., Furka, I., Czehelnik, R.: Ragasztásos éregyesítési kísérleteink tapasztalatai. Orvostudomány. 23. 13-26. 1972.
8. Gyurkó, Gy., Czehelnik, R.: Development of collateral circulation. Acta chir. Acad. Sci. hung. 13. 153-163. 1972.
9. Gyurkó, G., Gilbert, O., Obadike, G.O., Gaál, I., Rák, J.: The role of the outflowing course in the penetrability of thrombendarterectomical section. An experimental study. Z. Exper. Chir. 5. 370-378. 1972.
10. Gyurkó, G., Szilasi, I., Pásztor, R., Gaál, I.: Obadike, G.: Role of the inflow and outflow tract in the patency of

XVI.
KÓRBONCTANI INTÉZET

1. Endes, P., Gomba, Sz., Dévényi, I., Dauda, Gy., Szabó, J., Soltész, M.B.: Structure and function of the juxtaglomerular apparatus.
Morph. és Ig.Orv.Szle. 13. 249-256. 1973.
  2. Gomba, Sz., Soltész, M.B., Szabó, J., Endes, P.: An Electronhistochemical Study on the Distribution of Sodium Ions in the Juxtaglomerular Apparatus.
Virhows Arch.Abt.Zellpat. 11. 284-288. 1972.
  3. Gomba, Sz., Gardiol, D., Gautier, A.: Pathomorphology of unconjugated hyperbilirubinaemia. I. "Bilirubin nephropathy" of Gunn rats.
Path.Europ. 8. 61-70. 1973.
  4. Szabó, J., Dévényi, I.: Ultrastructural data on different types of hyperplasia and hyperfunction of the juxtaglomerular apparatus.
Acta Morph.Acad.Sci.Hung. 20. 39-48. 1972.
  5. Szokol, M.: A gyomor-béltractus gyulladákos fibrosus polypusai / polypoid eosinophil granulomái /
Morph. és Ig.Orv.Szle. 12. 297-300. 1972.
  6. Szokol, M., Soltész, M.B.: Histochemical study on the oxidative enzymes of the interstitial cells of the renal medulla in rats.
Acta Histochem. 46. 120-129. 1973.
  7. Szokol, M., Soltész, M.B.: Lysosomal Enzymes in the interstitial cells of the rat renal papilla.
Histochemie. 35. 93-95. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Gross, F., Dauda, Gy., Kazda, S., Kyncl, J., Möhring, J., Orth, H.: Increased fluid turnover and the activity of the renin-angiotensin system under various experimental conditions.
Circulat.Res. 30-31. Suppl.II.173-181.1972.
- Ganguillet, F., Mirkovitch, V., Robinson, J.W.L., Gomba, Sz.: Vérification de l'efficacité d'une guillotine multilames pour la préparation standardisée de tranches tissulaires.
Pflügers Arch. 341. 171-178. 1973.
- Nagy, Gy., Krasznai, G., Léhi, M., Szegedi, J.: The differential diagnostic significance of bone-marrow biopsy in haemoblastoses.
Acta Morph.Acad.Sci.Hung. 21. 79-88. 1973.
- Szegedi, Gy., Krasznai, G.: Side effects of chronic Mephenytoin treatment in the rat.
Acta Med.Acad.Sci.Hung. 29. 249-260. 1972.

XVII.
KÓRÉLETTANI INTÉZET

1. Csaba, B., Kávai, M., Jusupova, Sz., Kesztyüs, L.: Nyul IgG sensibilizáló képessége és az autolog Fc védő hatása ten-

- gerimalac peritonealis makrophagjain.
Kisérl.Orvostud. 25. 33-39. 1973.
2. Csaba, B., Juszupova, Sz., Deseő, Gy., Kesztyüs, L.: Fab és Fc fragmentumok biológiai tulajdonságai patkány hizősejteken és tengerimalacok anaphylaxiás shockjában.
Kisérl.Orvostud. 25. 25-32. 1973.
  3. Csaba, B., Juszupova, Sz., Kassay, L.: A pajzsmirigy hatása kutyák, nyulak és patkányok szöveteinek histamin és 5-hydroxy-tryptamin szintjére.
Kisérl.Orvostud. 25. 40-45. 1973.
  4. Csaba, B., Muszbek, L.: Bordetella pertussis vaccina hatása a protease érzékenységre és az anaphylaxiás protease felszabadulásra patkányokon.
Kisérl.Orvostud. 24. 556-560. 1972.
  5. Csaba, B., Muszbek, L.: Effect of Bordetella pertussis vaccine on plasma corticosterone level and on ACTH-induced corticosterone secretion in rats.
Experientia. 29. 112-113. 1973.
  6. Csaba, B., Went, M., Muszbek, L., Kovács, K.: Adrenalectomia és cortisonkezelés hatása patkányszövetek 5-hydroxytryptophan decarboxylase és monoaminoxidase aktivitásra.
Kisérl.Orvostud. 25. 46-49. 1973.
  7. Deseő, G., Csaba, B., Nagy, G.: Untersuchungen über den Eisenstoffwechsel der Maus mittels einer Ganzkörperzählmethode.
Folia Haematol. 99. 337-344. 1973.
  8. Imre, S.: The effect of cAMP on phospholipid metabolism.
Acta Biochim. et Biophys. Acad. Sci. Hung. 7. 247-249. 1972.
  9. Kávai, M., Sipka, S., Szilágyi, T.: Solubilis antigen-ellennanyag komplexszel történő passiv macrophag sensibilizáló-dás gátlása hyperglykaemiás közegben.
Kisérl.Orvostud. 25. 246-248. 1973.
  10. Kesztyüs, L., Kávai, M., Csaba, B.: Fixation of rabbit immunoglobulins to the peritoneal macrophages of the guinea-pig.
Annales Immun. Hung. 16. 229-235. 1972.
  11. Muszbek, L., Csaba, B.: Inhibition of epinephrine-induced glycogen phosphorylase activation by Bordetella vaccine in rats.
Experientia. 29. 219-220. 1973.
  12. Muszbek, L., Csaba, B., Csongor, J.: Disturbance of insulin release in Bordetella pertussis vaccinated rats.
Acta Allergol. 28. 138-144. 1973.
  13. Muszbek, L., Fésűs, L., Csaba, B.: Disturbance of blood glucose regulation in pertussis sensitized rats.
Acta Allergol. 27. 257-263. 1972.
  14. Szilágyi, T., Imre, S., Went, M., Laczkó, J.: Adatok a macska anaphylaxiás shockjához.
Kisérl.Orvostud. 25. 115-120. 1973.
  15. Szilágyi, T., Imre, S., Went, M., Laczkó, J.: Further data to anaphylaxis in the cat.
Z. Immun.-Forsch. 145. 201-208. 1973.
  16. Szilágyi, T., Tóth, S., Csernyánszky, H., Sűmegi, J.: Lysosomal enzim-vizsgálatok endotoxin adása után normo- és hypothermiában.
Kisérl.Orvostud. 25. 178-183. 1973.
  17. Szilágyi, T., Tóth, S., Deseő, Gy., Benkő, K.: Helyi hűtés hatása a localis Shwartzman-jelenségre.
Kisérl.Orvostud. 25. 137-142. 1973.

18. Tóth,S., Szilágyi,T., Csongor,J.: Effect of spironolactone and phenobarbital on the plasma fibrinogen in rats. *Experientia*. 28. 1289-1290. 1972.
  19. Tóth,S., Szilágyi,T., Károlyi,G., Lévai,G.: Ultrasonic provocation of local Shwartzman-reaction. *Acta Med.Acad.Sci.Hung.* 29. 271-277. 1972.
  20. Tóth,S., Szilágyi,T., Went,M., Lévai,G.: Preparation of local Shwartzman reaction by means of platelet rich plasma. *Acta Physiol.Acad.Sci.Hung.* 42.163-168. 1972.
  21. Tóth,S., Schadek J.-né.: Egyszerű módszer nativ szerv-prae-
paratumok csillagásmentes fényképezésére.
Kisérl.Orvostud. 25. 284-287. 1973.
  22. Went,M., Csaba, B.: Cortison-kezelés és adrenalectomia hatá-
sa egérszövetek 5-hydroxytryptophan decarboxylase és mono-
amino oxydase aktivitására.
Kisérl.Orvostud. 25. 361-365. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Nagy,Gy., Deseő,Gy., Csaba,B.: Vasanyagcsere vizsgálatok egész-
testszámlálással egéren.
Kisérl.Orvostud. 25. 379-384. 1973.

XVIII.

KÖZEGÉSZSÉGTANI INTÉZET

1. Biró,Zs.: A levegőszennyeződés forrásai hazai viszonylatban.
A Levegőtisztaság - Védelem Néhány Időszerű Kérdése Ha-
zánkban. Jegyzet. OKI. Budapest, 13-21. 1972.
  2. Biró,Zs., Mikola,M., Osgyáni,Z.: Egészségügyi ismeretek. Gyer-
mekfelügyelőképző szakközépiskola. 2. Debrecen. 1-95. 1973.
-
3. Biró,Zs., Gábos,L.-né., Szabó,Gy.: Vegyiüzemek levegőszennye-
ző hatása a Borsodi Vegyikombinát környezetében végzett
vizsgálatok alapján.
Országos Vegyipari Üzemorvosi Kongresszus. Leninváros.
8-18. 1972.
  4. Boján, F., Prékopa,Á., Dalmi,L., Dán,S.: Adatok a serum im-
münglobulinok "Normál" értékeinek meghatározásához.
Kisérl.Orvostud. 25. 81-88. 1973.
  5. Mailáth,F., Mórík,J.: A fall-out radioaktivitása 1963-tól
1971-ig Debrecenben.
Egészségtudomány. 16. 339-343. 1972.
  6. Mórík,J., A tudományos kutatások elvi és gyakorlati tapaszt-
alatai.
Felsőokt.Szle. 22. 269-273. 1973.
  7. Mórík,J.: K.Sáringner,M., Várkonyi,T.: Levegőszennyeződés vizs-
gálatok Dunaujvárosban.
Egészségtudomány. 17. 209-218. 1973.
-

Kollaborációs közlemények.

- Dalmi,L., Prékopa,Á., Boján,F., Zayzon,R., Brátovics,I.,
Várhelyi,I., Kiss,B.: Immunglobulin-Untersuchungen bei
Verschlussikterus.
Zbl.Chir. 98. 632-635. 1973.

Kiripolszky I., Biró Zs., Kökényessy M.-né.: Zajmérési tapasztalatok a Tiszamenti Vegyiművekben.
Országos Vegyipari Üzemorvosi Kongresszus.
Leninváros. 83-87. 1972.

XIX.

MARXIZMUS-LENINIZMUS INTÉZET

1. Hovanyecz, L.: Tudományos munka és publikáció.
Tájékoztató. 6. 205-217. 1972.
2. Hovanyecz, L.: A Szovjetunió katonapolitikája és az atomfegyver.
Acta Marxistica-Leninistica. XVIII. Debrecen. 43-56. 1972.
3. Jávor, Gy.: Az anyagi érdekeltség néhány problémája a mezőgazdasági termelőségvetkezeteinkben.
Tanulmányok a Marxizmus-Leninizmus témaköréből. Debrecen. 56-79. 1972.
4. Kovács, L.: Gyakorlat és ideológia.
Tanulmányok a Marxizmus-Leninizmus témaköréből. Debrecen. 135-145. 1972.
5. Kun, F.: Az egészségnevelés viszonya az egészségvédelmi tevékenységhez és a társadalomtudományokhoz.
Országos Egészségnevelési Napok. Budapest. 63-64. 1972.
6. Kun, F.: Egészségvédelem és társadalmi fejlődés.
Az egészségügy társadalmi kérdései.
Debrecen. 5-16. 1973.
7. Kun, F.: Az ember és a bioszféra kölcsönhatása a tudományos technikai forradalom korszakában.
Az egészségügy társadalmi kérdései. Debrecen. 42-51. 1973.
8. Némedi, G., Sándor Pál: Az ideológiáról.
Alföld. 9. 73-75. 1972.
9. Szücs E.: Siker-e a félsiker?
Tanulmányok és források H.-B. megyei munkásmozgalmának történetéhez. Debrecen. 107-113. 1973.

XXI.

ORTHOPEAD KLINIKA

1. Barcsa, C., Kalmár, L.: Spätergebnisse der Knochenbogenplastik bei habitueller Schulterluxation.
Beitr. Orthop. 19. 717-721. 1972.
2. Kalmár, L., Mándi, A.: Das Nervus saphenus-Syndrom.
Beitr. Orthop. 20. 189-193. 1973.
3. Kalmár, L., Papp, L.: Zur Aetiologie des muskulären Schiefhalses.
Beitr. Orthop. 20. 315-319. 1973.
4. Mándi, A., Kalmár, L.: Nervus saphenus syndroma.
Orv. Hetil. 114. 925-926. 1973.
5. Pap, K.: Gelenktransplantation im Knie.
Z. Orthop. 110. 717-719. 1972.
6. Pap, K., Barcsa, Cs.: Operative treatment of scoliosis.
4th Internat. Symposium. 1971. Ed.: Chapchal, G.
Georg Thieme Stuttgart. 147-150. 1973.
7. Papp, L., Biró, B.: Rugi nadrág alkalmazása a világra hozott csipőficam megelőzésére.
A csipőficam korai megelőzése. Debrecen. 7-9. 1973.
8. Papp, L., Mándi, A.: Destruierendes, histologisch gutartiges

- Chondrom und seine Behandlung.
Beitr.Orthop. 2o. 266-27o. 1973.
9. Rigó,J., Papp,L.: Die Behandlung der verzögerten Frakturheilung und der Pseudarthrose der Tibia.
Beitr.Orthop. 2o. 43o-432. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Juhász,B., Papp,Z., Rigó,J., Gardó,S.: Dominans öröklődés bizonyítása családfe-vizsgálattal.
Medicus Universalis. 5. 259-261. 1972.

XXII.

ORVOSI VEGYTANI INTÉZET

1. Bot,Gy., Gergely,P.: Tetraaer foszforiláz-a képződése in vivo.
Kisérletes Orvostud.25.151-156. 1973.
2. Gergely,P., Dósa,I., Csornai,M., Bot,G.: Effect of temperatura on glycogen mobilisation in vivo.
Acta Physiol.Acad.Sci.hung.41. 326-327. 1972.
3. Kovács,E.F., Bot,G., Varsányi,M.: Regulation of glycogen mobilization and muscular contraction.
Acta Physiol.Acad.Sci.hung. 41.327-328.1972.
4. Varsányi,M., Bot,Gy.:Effect of conformational changes on the enzymatic inactivation of pig and rabbit skeletal muscle phosphorylase-a.
Acta Biochim.et Biophys.Acad.Sci.Hung.8.23-31.1973.

XXIII.

RADIOLÓGIAI KLINIKA

1. Dézsi,Z., Miltényi,L., Vargha,Gy.: Gravicert típusu telekobaltrrápiás berendezés "kapcsolási hibájának" meghatározása.
Orv.Technika. 1o. 132-134. 1972.
2. Kelemen,J., Majoros,I.: Catheteres angiographiák műtéti körülményeinek kórházhigiénés laboratóriumi ellenőrzése.
Egészségtudomány. 17. 114-119. 1973.
3. Kelemen,J., Vargha,Gy., Kelentey,B., Kéki,M.: Investigations in connection with the effect of the alpha and beta stimuli and blocking agents of the sympathetic nervous system on the evolution of renal angiograms.
Angiography/Scintigraphy Symposium of the European Association of Radiology.Ed.: Diethelm,L.Springer-Verlag. 37o-379. 1972.
4. Miltényi,L., Vargha,Gy., Dézsi,Z.: Antigenitätsveränderung von menschlichen Serum-Eiweissen unter Bestrahlung.
Strahlentherapie. 145. 51-54. 1973.
5. Vargha,Gy., Kelemen,J., Miltényi,L., Szücs,L.: V x 2 carcinoma as a tumour model induced in the stomach and kidney of rabbits. Pharmacoangiographical Examinations. Angiography/Scintigraphy Symposium of the European Association of Radiology Ed.: Diethelm,L.Springer Verlag. 358-369. 1972.
6. Vargha,Gy., Miltényi,L., Kelemen,J., Szücs,L.: Vesébe trans-

plantalt Vx2-carcinoma angiographiás és pharmaco-angiographiás vizsgálata.
Magy.Onkol.16.175-184. 1972.

Kollaborációs közlemények

- Majoros, I., Kelemen, J.: Catheteres angiographiák vizsgálati körülményeinek kórházhygienés laboratóriumi ellenőrzése. II. Angiographiás catheterek sterilitásának bakteriológiai ellenőrzése. Egészségtudomány. 17. 119-124. 1973.
- Smid, I., Balogh, Á., Borsos, A., Takács, I., Berta, I.: Az intrauterin synechiák /Asherman-syndroma/ tünetei és diagnosisa. Magy.Nőorv.L. 35. 436-441. 1972.

XXIV.

I.sz.SEBÉSZETI KLINIKA

1. Lefter, M., Ézsely, F.: Az emlő carcinosarcomája. Magy.Onkol. 17. 106-108. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Kapusz, N., Ézsely, F., Lakatos, F.: Versuch der vorsätzlichen Tötung durch Einführung eines Fremdkörpers in den Mastdarm. Z.Rechtsmedizin. 71. 145-147. 1972.
- Vághy, I., Sági, P., Lukács, G.: Gyűrűsérülés plasztikai megoldásáról. Magy.Seb.26.63-67. 1973.

XXV.

II.sz.SEBÉSZETI KLINIKA

1. Fedor, E., Kiss, B., Szeleczy, M.: A Syncumar-necrosisról. Magy.Seb. 26.74-78. 1973.
  2. Hámori, J., Ardó, G., Makár, V.: A maxillofacialis traumatologia anaesthesiologiai vonatkozásai. Orvosképzés. 48. 284-286. 1973.
  3. Ladányi, J., Bornemisza, Gy., Kertész, L.: Unsere neueren Erfahrungen auf dem Gebiet der experimentellen Leberchirurgie. Kongressbericht der Österreichischen Gesellschaft für Chirurgie. Verlag H. Egermann, 1972. 240.
  4. Szeleczy, M., Fedor, E., Kis, B.: Spontan emlő-necrosis. Magy.Seb.26. 117-119. 1973.
  5. Vághy, I., Sági, P., Lukács, G.: Gyűrűsérülés plasztikai megoldásáról. Magy.Seb.26.63-67. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Dalmi, L., Prekopa, Á., Boján, F., Zayzon, R., Brátovits, I., Várhelyi, I., Kiss, B.: Immunglobulin-Untersuchungen bei Verschlussikterus. Zbl.Chir. 98. 632-635. 1973.

1. Adler, P.: Fogászat és szájsebészet.
A gyakorló orvos enciklopédiája. Szerk. Trencsényi T.
Medicina, Budapest. III. kötet. 3037-3102. 1973.

---

2. Adler, P.: Age- and sex-dependence of the risk of intruding a root into the maxillary sinus.
Int. J. Oral Surg. 1. 185-189. 1972.
3. Adler, P.: A fogazat öregedése egy műtéti szövödmény tükrében.
A Szentesi Megyei Kórház Emlékkönyve.
68-72. 1973.
4. Adler, P.: A fogszuvasodás megelőzése.
Eü. Felvilágosítás. 14. 99-103. 1973.
5. Adler, P.: A stomatológiai kutatás fejlődése az elmúlt 25 évben.
Orv. Hetil. 114. 1155-1162. 1973.
6. Adler, P., Horváth, L., Orosz, I.: Die Epidemiologie der operativen Wurzelentfernung /Ausweisselung/. I. Entwicklung eines Operationsrisiko-Indexes.
Dtsch. Zahnärztl. Z. 28. 541-552. 1973.
7. Adler, P., Wegner, H., Bohátka, L.: Influence of age and duration of diabetes on dental development in diabetic children.
J. Dent. Res. 52. 535-537. 1973.
8. Adler-Hradecky, C., Gyulavári, O.: Fogszabályozás eredményei Angle II. osztály/1. csoport záródásuakon.
Fogorv. Szle. 65. 334-336. 1972.
9. Bencze, J.: Marcin alkalmazása trigeminusneuralgiában és hasonló jellegű fájdalomban.
Fogorv. Szle. 65. 362-365. 1972.
10. Bencze, J., Schnitzler, Á., Walawska, J.: Dominánsan öröklődő kancsalsággal társult hemihyperplasia faciei.
Orv. Hetil. 113. 2172-2175. 1972.
11. Bencze, J., Schnitzler, Á., Walawska, J.: Dominant inheritance of hemifacial hyperplasia associated with strabismus.
Oral Surg. Oral Med. Oral Path. 35. 489-500. 1973.
12. Bohátka, L., Tóth, Á.: Új módszer a fogazat fejlettségének mérésére a fogváltás idején egyénenként és csoportokban.
Fogorv. Szle. 65. 340-344. 1972.
13. Bohátka, L., Wegner, H., Adler, P.: Parameters of the mixed dentition in diabetic children.
J. Dent. Res. 52. 131-135. 1973.
14. Csanády, I.: Óriás-cysta a mandibulában.
Fogorv. Szle. 65. 370-372. 1972.
15. Flóra-Nagy L.: A zsanéros akkludornál célszerűbb műfogsorfelállító készülék szükségessége.
Fogtechn. Szle. 13. 326-329. 1972.
16. Gyulavári, O., Adler-Hradecky, C.: Angle II. oszt./1. csoport záródásuak fogváltásának időrendje.
Fogorv. Szle. 66. 90-93. 1973.
17. Gyulavári, O., Alföldy, Gy.: Lidocain-tulérzékenység.
Fogorv. Szle. 66. 13-18. 1973.
18. Stróbl, I., Thiel, K.: TAO-val gyökérkezelt egy- és többgyökerű gangraenás fogak öt éves kontrollvizsgálatának eredményei.
Fogorv. Szle. 66. 24-26. 1973.
19. Szabó, É.: Hibás fogpótlás diagnostikai mulasztás folytán.

- Fogorv.Szle. 66. 152-156. 1973.
20. Szabó, M.: A tuberculum mandibulae kialakulása és prothetica-
i jelentősége.
Fogorv.Szle. 66. 152-156. 1973.
21. Szabó, M., Doby, D.: Az angulus mandibulae szögének időskori
változása.
Fogorv.Szle. 65. 270-274. 1972.
22. Tóth Á., "Normálpopuláció" DMF számainak megoszlása.
Fogorv.Szle. 66. 168-171. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Amászta, M., Hoiló, F., Miskolczy, L., Strobl, I.: First incidence
of human gongylonematosis in Hungary.
Parasit.Hung. 5. 239-246. 1972.

XXVII.

SZEMKLINIKA

1. Alberth, B.: A szaruhártya-átültetéséről.
Orv.Hetil. 114. 1035-1040. 1973.
2. Alberth, B., Rénes, M., Kovács, M.: Értágítók alkalmazása
szemfenéki betegségekben.
Gyógyszereink. 22. 289-336. 1972.
3. Hatvani, I.: Im Bilde der Coatsschen Erkrankung abgelaufene
erworbene Toxoplasmose.
Klin.Mbl.Augenheilk. 161. 97-100. 1972.
4. Hatvani, I.: Módosított Mantoux-fecskendő diagnostikus
csarnokpunctióhoz.
Szemészet. 110. 63-64. 1973.
5. Kettesy, A.: Über die Theorien der Skiaskopie anlässlich
ihres 100 jährigen Bestehens.
Klin.Mbl.Augenheilk. 162. 26-33. 1973.
6. Kincses, É., Csaba, Zs.: Human cataractás lencse ellen képző-
dőtt antitestek állatkísérletekben.
Kisérl.Orvostud. 25. 255-259. 1973.
7. Kovács, M.: Trabeculotomia Sturge-Weber-syndromában.
Szemészet. 110. 121-126. 1973.
8. Kovács, M., Kolozsvári, L.: Tapasztalataink a buphthalmus gyó-
gyításában.
Szemészet. 109. 304-306. 1972.
9. Kovács, M., Schnitzler, Á.: Az essentialis, progressiv iris
atrophiáról.
Szemészet. 109. 182-187. 1972.
10. Rénes, M., Kovács, M.: Elzáródások az arteria centralis reti-
ane területén.
Szemészet, 109. 309-311. 1972.
11. Schnitzler, Á.: A módosított Schirmer-próbáról.
Szemészet. 109. 307-308. 1972.
12. Schnitzler, Á.: A luxatio lentis és terapiája.
Szemészet. 110. 65-67. 1973.
13. Schnitzler, A., Rácz, J., Süveges, I.: Die Abhängigkeit der
hyaloideokapsulären Verbindung vom Lebensalter.
Klin.Mbl.Augenheilk. 161. 66-68. 1972.
14. Süveges, I.: Ein Fall von Gigantophthalmus Scleritis oede-
matosa cum ectasia bulbi totalis.
Klin.Mbl.Augenheilk. 162. 669-674. 1973.

15. Süveges I., Alberth, B.: Ismételt transplantációk alkalmával eltávolított korongok histochemiai vizsgálata dystrophia corneae maculosa esetében. Szemészet. 109. 290-299. 1972.
  16. Süveges, I., Lévai, G., Alberth, B.: Pathology of Terrien's disease. Histochemical and Electron microscopic study. Amer. J. Ophthal. 74. 1191-1200. 1972.
  17. Süveges-Módis, I., Módis, L., Conti, G.: Sur le tissu conjonctif de la cornée de rats en hyper- et hypovitaminosa A¹. Acta Anat. 85. 1-9. 1973.
  18. Zajácz, M., Süveges, I.: Retrocornealis membran aphakiás szemeken végzett keratoplastica után. Szemészet. 110. 117-120. 1973.
-

Kollaborációs közlemények

- Leövey, A., Alberth, B., Balázs, Cs., Tóth-Bagi, Z.: Az immun-suppressio és az anticornealis antitest szerepe keratoplastiában. Szemészet. 109. 259-263. 1972.
- Módis, L., Módis-Süveges, I., Conti, G.: Quantitative polarisationsoptische Untersuchungen an Mukopolysacchariden. Acta Histochem. Suppl. XII. 169-176. 1972.
- Módis, L., Spreca, A., Süveges-Módis, I., Conti, G.: Recherches histochimiques et biochimiques sur des rats en hyper- et hypovitaminose A¹. Acta Anat. 83. 481-504. 1972.

XXVIII.

SZÜLÉSZETI- ÉS NŐGYÓGYÁSZATI KLINIKA

1. Gaál, J.: A magzatviz vizsgálata. Intenzív Szülészoba. Szerk.: Lampé L. Medicina K. Bp. 1973. 76-98.
2. Gaál, J.: A magzati sav-basis háztartás vizsgálata. Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L. Medicina K. Bp. 1973. 148-185.
3. Gaál, J.: Tapasztalataink complex észleléssel. Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L. Medicina K. Bp. 1973. 219-238.
4. Gardó, S.: Cytogenetikai vizsgálatok értéke az intersexualitás diagnosztikájában. Kandidátusi értekezés tézisei. Debrecen. 1973.
5. Gardó, S.: Az intersexualitás újszülöttkori diagnosztikája. Humángenetikai Tanulmányok. Szerk.: László, J. Bp. 1972. 146-151.
6. Gardó, S., Papp, Z.: Az intersexualitás klinikuma. Az Orvostudomány Aktuális Problémái. Szerk.: Fischer A. Medicina K. Bp. 1972/3. 105-138.
7. Komáromy, B.: A magzati szív működés vizsgálata. Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L. Medicina K. Bp. 1973. 98-148.
8. Komáromy, B.: A fenyegető asphyxia felismerése szülés alatt. Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L. Medicina K. Bp. 1973. 202-219.
9. Komáromy, B.: A magzati gázcsere és sav-basis egyensúly befolyásolása szülés alatt. Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L. Medicina K. Bp. 1973. 229-238.

10. Lampé, L.: Bevezetés. A magzat veszélyeztetettségének felismerésére szolgáló új vizsgálóeljárások.
Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L.
Medicina K. Bp. 1973. 13-39.
  11. Lampé, L.: Rh-sensibilizáltság, magzati haemolytikus betegség.
Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L.
Medicina K. Bp. 1973. 238-265.
  12. Mihály, Gy.: Az újszülött resuscitációja.
Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L.
Medicina K. Bp. 1973. 265-328.
  13. Mocsáry, P.: A méhműködés vizsgálata. Intenzív szülészoba.
Szerk.: Lampé L.
Medicina K. Bp. 1973. 39-62.
  14. Papp, Z.: A praenatalis cytogenetika.
Humán genetikai Tanulmányok. Szerk.: László J.
Budapest. 1972. 127-137.
  15. Pohánka, Ö.: A magzat gázcserezavarai.
Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L.
Medicina K. Bp. 1973. 185-202.
  16. Pohánka, Ö.: A foeto-placentaris egység hormonális vizsgálata.
Intenzív szülészoba. Szerk.: Lampé L.
Medicina K. Bp. 1973. 62-76.
-
17. Asztalos, M., Szabó, Zs., Aszódi, L.: Az interruptio módszerének /curettagé, vacuum aspiratio/ befolyása a foeteomaternalis isoimmunisatióra.
Magy. Nőorv. L. 35. 414-419. 1972.
  18. Árvay, S.: A perinatalis medicina fejlődése, jelentősége és perspektívája.
Orv. Hetil. 114. 123-130. 1973.
  19. Ditrói, F., Péter, F., Lampé, L., Lakatos, L.: Harántlyuku kristály alkalmazása áramló folyadék radioaktivitásának mérésére célszerű technikában.
Izotóptechnika. 4. 223-227. 1973.
  20. Gardó, S., Kiss-Szabó, A., Buczkó, I., Papp, Z.: Die Bedeutung zytogenetischer Untersuchungen in der Frühdiagnostik der Intersexualität.
Wien. Klin. Wschr. 85. 169-174. 1973.
  21. Gardó, S., Papp, Z., Árvay, S.: Az intersexualitás korai diagnosztikája.
Orv. Hetil. 113. 3179-3183. 1972.
  22. Gardó, S., Papp, Z., Árvay, A.: Zytogenetik in der geburts-hilflichen und gynäkologischen Praxis.
Zbl. Gynäk. 95. 209-216. 1973.
  23. Gardó, S., Papp, Z., Walawska, J.: 46,XY/47,XY, 18+ mosaicism with a 23-year survival.
Humangenetik. 15. 357. 1972.
  24. Lampé, L., Batár, I.: Szülészeti események adatainak tárolása fénylyukkártyán.
Magy. Nőorv. L. 36. 205-213. 1973.
  25. Lampé, L., Gaál, J., Gulyás, P.: Az amniocentesis javallatai és módszerei.
Orvosképzés. 47. 142-150. 1972.
  26. Orosz, Tóth, M., Lampé, L., Ditrói, F., Berbik, I.: Izotóp-reno-graphiás vizsgálatok nőgyógyászati betegeknél.
Orvosi Közlemények. 8. 122-123. 1972.

27. Papp,Z., Berta,I., Árvay,A.: Early antenatal diagnosis of anencephaly.
Lancet. 1. 729. 1973.
28. Papp,Z., Gardó,S., Árvay,A.: Wann ist die pränatale zyto-
genetische Untersuchung indiziert?
Wien.Klin.Wschr. 85. 107-110. 1973.
29. Papp,Z., Gardó,S., Árvay,A.: Pränatale genetische Diagnostik.
Zbl.Gynäk. 95. 865-875. 1973.
30. Papp,Z., Gardó,S., Herpay,G., Árvay,A.: Prenatal cytogenetic
investigations and their human-biological significance.
Advances in the Biology of human Populations. Akad.K.
441-445. 1972.
31. Papp,Z., Gardó,S., Méhes,K.: Intrauterine Diagnose von
G/G-Translokation.
Z.Geburtsh.Perinat. 176. 409-412. 1972.
32. Smid,I., Balogh,Á., Borsos,A., Takács,I., Berta,I.: Az intra-
uterin synechiák /Asherman-syndroma/ tünetei és diagnosisa.
Magy.Nőorv.L. 35. 436-441. 1972.
33. Smid,I., Takács,I., Borsos,A., Balogh,Á.: Anovulatio cyclu-
su steril betegek kezelése clomiphen citráttal.
Magy.Nőorv.L. 36. 127-136. 1973.

Kollaborációs közlemények

- Csapó,A.I., Mocsáry,P., Nagy,T., Kaihola,H.L.: The efficacy and
acceptability of the "Prostaglandin impact" in inducing
complete abortion during the second week after the missed
menstrual period.
Prostaglandins. 3. 125-139. 1973.
- Juhász,B., Papp,Z., Rigó,J., Gardó,S.: Dominans öröklődés bizo-
nyítása családfa-vizsgálattal.
Medicus Universalis. 5. 259-261. 1972.
- Misz,M., Vecsey,T., Prékopa,Á., Dalmi,L., Takács,I.: Májfunctios
vizsgálatok Infecundint szedő nőknél.
Magy.Belovr.Arch. 25. 327-332. 1972.

XXIX.

TÜDŐGYÓGYÁSZATI KLINIKA

1. Bacsa,S.: A mellkasme megnyitással járó műtétek általános érzés-
telenítésének gyakorlati problémái.
Kandidátusi értekezés tézisei. Debrecen, 1971.
  2. Nosztray,K.: Tumorgátló hatású L-aszparagináz enzim előállítá-
sa és tisztítása.
Természettudományi doktori disszertáció összefoglalása.
1973.
-
3. Aranyosi,J., Bacsa,S., Juhász,I.: Die Pathogenese und Thera-
pie der akuten respiratorischen Insuffizienz nach tho-
rakalen chirurgischen Eingriffen bei chronischen Erkran-
kungen der Atmungsorgane.
Symposium. Sremska Kemenica-Novisad. 1972.
  4. Faragó,E., Kiss,J., Iván,É., Schnitzler,J., Juhász,I., Fábri-
án,E.: Baktérium-érzékenységi szérum- és tüdőszövet-szint
vizsgálatok doxycyclin /Vibramycin/-nel.
Orv.Hetil. 114. 1860-1863. 1973.

5. Fábián, E., Nagy, M.: Transbronchialis nyirokcsomó-punctatum cytologiai vizsgálata.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 25. 307-310. 1972.
6. Fábián, E., Faragó, E.: A mély léguti flóra tenyésztettségének javítása köpetmosással.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 25. 337-339. 1972.
7. Fábián, E.: Cyto-diagnostic des ponctionsbiopsies des ganglions lymphatiques thoraciques.
Les Bronches. 23. 44-49. 1973.
8. Juhász, I., Schnitzler, J., Szentkereszty, B., Molnár, É.: Hőrgörákkal operált betegeinkről. /1950-1968. években/
Orv.Hetil. 113. 2585-2586. 1972.
9. Kántor, E., Szilágyi, J., Osváth, S.: Vérgázanalitikai vizsgálatok szerepe a légzésszavarok kezelésében.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 26. 170-174. 1973.
10. Kiss, J., Faragó, E., Schnitzler, J.: Mellkasebészeti beavatkozások kapcsán kitenyésztett baktériumok érzékenysége és a kezelés eredménye idős betegek esetében.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 26. 135-138. 1973.
11. Kiss, J., Iván, É., Biró, L., Faragó, E., Árr, M., Fábián, E.: Carbenicillinnel kezelt mellkasebészeti betegek klinikofarmakológiai vizsgálata.
Orv.Hetil. 113. 2527-2533. 1972.
12. Kiss, J., Schnitzler, J., Juhász, I.: A doxycyclin /Vibramycin/ alkalmazása mellkasebészeti és légzőszervi megbetegedésekben.
Orv.Hetil. 114. 1931-1933. 1973.
13. Kónya, L., Aranyosi, J., Bacsa, S.: A légső mellkasi szakaszának iatrogen eredetű körkörös szűkülete és resectiója.
Magy.Seb. 26. 59-62. 1973.
14. Mándi, L., Kelemen, J.T., Vezendi, S.: Sarcoidosis, izolált szervi sarcoidosis és a sarcoid-szerű reakció.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 26. 97-103. 1973.
15. Mészáros, Gy., Nagy, M.: Endobronchialis kavernafeltöltéssel elért eredményeink.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 25. 246-252. 1972.
16. Molnár, É., Bacsa, S.: A thymus daganatai és sebészi megoldásuk.
Orv.Hetil. 113. 3188-3193. 1972.
17. Nagy, M., Fábián, E.: Mellkasi nyirokcsomók transbronchialis punctiója.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 25. 339-341. 1972.
18. Nagy, M., Bacsa, S.: Étude comparée de gazométrie artérielle dans les diverses méthodes de bronchographie.
Les Bronches. 23. 33-43. 1973.
19. Osváth, S., Szilágyi, J., Czapáry, J.: Das Verhältnis der präoperativen Lungenfunktion und der akuten respiratorischen Insuffizienz nach thorakalen chirurgischen Eingriffen bei chronischen Erkrankungen der Atmungsorgane.
Symposium.Sremska Kamenica-Novi Sad.55-56. 1972.
20. Schnitzler, J.: Die Bedeutung der Variabilität der Lungenlappen in der Chirurgie.
Z.Erkr.Atm. 137. 153-160. 1972.
21. Schnitzler, J., Czakó, Z., Molnár, É.: Idős betegek végzett thoracotomiák elemzése.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 25.232-234. 1972.
22. Szentkereszty, B., Schnitzler, J., Kiss, J.: Aktive Behandlung

- einiger selten vorkommender brochopulmonärer Erkrankungen die zur respiratorischen Insuffizienz führen.
Symposium. Sremska Kašenica-Noví Sad. 187-190. 1972.
23. Szilágy, J., Pongor, F., Osváth, S., Czapáry, J.: Die Erkennung seltener chronischer brochopulmonärer Erkrankungen die zu akuter respiratorischer Insuffizienz führen.
Symposium. Sremska Kamenica-Noví Sad. 51-54. 1972.
24. Szük, B., Kormos, M., Juhász, I.: Hörgörákos betegeknek statisztikai elemzése.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 26. 42-45. 1973.
25. Szük, B., Medgyesi, F., Kasza, L.: Gyógyszer okozta halláskárosodás kivédése A- és B₁-vitaminnal.
Tuberk. és Tüdőbetegs. 25. 310-315. 1972.
-

Kollaborációs közlemények

- Berzó, P., Gyulai, I., Schnitzler, J.: Lungenveränderungen infolge Aspiration von Mineralölen.
Prax. Pneumol. 27. 216-225. 1973.
- Iván, É., Kiss, J., Biró, L., Faragó, E., Árr, M., Fábíán, E.: Klinisch pharmakologische Untersuchungen mit Carbenicillin bei thoraxchirurgischen Patienten.
Int. J. Clin. Pharmacol. 6. 229-236. 1972.

XXX.

KÖZPONTI KUTATÓ LABORATÓRIUM

1. Benkő, K., Bauer, N., Szabados, S., Melegh, I. T.: The application of the electronmicroscopic examinations in autoimmunological diagnostics.
Mikroszkopie. 29. 53-54. 1973.
  2. Nagy, Z.: Atomspektroszkópiai módszerek alkalmazása az orvosi biológiai anyagok vizsgálatában.
Orvos és Technika. 11. 13-16. 1973.
  3. Nagy, Z.: Logarithmische Filter Zur Spektrographischen Linieregistrierung.
Acta Chim. Acad. Sci. Hung. 77. 1-10. 1973.
  4. Szabados, S., Benkő, K., Bauer, N., Melegh, I. T.: The electronmicroscopical preparation of the cellular elements in body fluids.
Mikroszkopie. 29. 50. 1973.
  5. Szabolcs, M.: Waldenström-féle makroglobulinaemiás betegek szérumának és izolált makroglobulinjainak fiziko-kémiai vizsgálata.
Acta Biol. Debrecina. 9. 79-92. 1971.
-

Kollaborációs közlemények

- Bauer, N., Benkő, K., Szabados, S., Melegh, T. I.: The electronmicroscopy of the ophthalmological autoimmune diseases.
Mikroszkopie 29. 51. 1973.
- Kövér, A., Szabolcs, M., Csabai, A.: The role of calcium in the regulation of sarcoplasmic reticular membrane function.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. 324. 1972.
- Ladányi, P., Balogh, Á., Takács, I., Árva, A., Benkő, K.: Effect of prolonged stress on the rat myometrium.
Acta Physiol. Acad. Sci. Hung. 41. 326. 1972.

XXXI.
KÖZPONTI KENÉZY KÖNYVTÁR

1. Hajdu, J.: A DOTE Kenézy Könyvtárának kurrens témafigyelő szolgálatáról.
Orvosi Könyvtáros. 13. 377-380. 1973.
2. Kovács, E.-né.: Állománygyarapítás, katalógus és tájékoztatás a DOTÉ-n.
Orvosi Könyvtáros. 13. 324-329. 1973.

SZERZŐI NÉVMUTATÓ

A - Á

Adler P.	XXVI/1,2,3,4,5,6,7,13.
Adler-Hradecky C.	XXVI/8,16,
Alberth B.	I/K, II/15, XXVIII/1,2,15,16,K,
Alföldy Gy.	VII/6, XXVI/17,
Amászta M.	XXVI/K,
Aradi J.	V/1,2,
Aranyosi J.	XXIX/3,13,
Arday G.	XXV/2,
Árr M.	XXIX/K,
Árvay S.	XXVIII/18,21,22,27,28,29,30, XXX/K,
Aszódi L.	XXVIII/17,
Asztalos M.	XXVIII/17,

B

Bacsa S.	XXIX/1,3,13,16,18,
Balázs Cs.	II/15,18, XXVIII/K,
Balázs Gy.	I/9,
Bálint J.	III/7,
Balogh Á.	XXIII/K, XXVIII/32,33, XXX/K,
Balogh É.	VII/1,2,
Barabás Gy.	VI/1,2,3,K,
Barcsa Cs.	XXI/1,6,
Barnabei O.	XX/15,
Batár I.	XXVIII/24,
Bauer N.	II/4, XXX/1,4,K,
Bazsó J.	III/K.
Bencze J.	XXVI/9,10,11,
Benkő K.	XVII/17, XXX/1,4,K,
Beregszászi Gy.	II/K, XI/1,6,
Berényi E.	II/14,K, XX/6,
Berta I.	XXIII/K, XXVIII/27,
Berzó P.	XXIX/K,
Betz E.	XIII/K,
Biró B.	XXI/7,
Biró L.	XXIX/11,K,
Biró Zs.	XVIII/1,2,3,K,
Boczán G.	XIII/1,2,
Bohátka L.	XXVI/7,12,13,
Boján F.	III/1,2,7,K, XVIII/4,K, XXV/K,
Boján M.	III/7,K, XX/2,3,
Bokor L.	III/K,
Boldogh I.	III/K, XX/3,16,

Bornemisza Gy.	XV/1,2,3,4,5,7, XXV/3,
Borsos A.	XXIII/K, XXVIII/32,33,
Bot Gy.	XXII/1,2,3,4,
Bot J.	IV/1,
Brátovics I.	III/1,2, XVIII/K,
Bucher O.	I/15,16,
Buczkó I.	XXVIII/2o,
Buris L.	XIV/1,

C - Cs

Cappelli-Getzos B.	I/K,
Conti G.	I/11,K, XXVIII/17,K,
Cooper R.	XIII/K,
Csaba B.	V/K, XVII/1,2,3,4,5,6,7,1o,11,12,13, 22,K, XIV/9, XXVIII/6,
Csaba K.	IX/5, XXX/K,
Csaba Zs.	XII/12,
Csabai A.	XXVI/14,
Csáky L.	XXVIII/K,
Csanády I.	XIII/7,
Csapó A.I.	IX/2,
Csenkér É.	XVII/16,
Cseri J.	VII/7, XII/7, XVII/12,18
Csernyánszky H.	XI/2,3,4,
Csongor J.	XXII/2,
Csorba S.	XXIX/21,
Csornai M.	XXIX/19,23,
Czakó Z.	II/K, XX/4,5,6,
Czapáry J.	XV/2,7,8,
Czeglédy J.	
Czehelnik R.	

D

Dalmi L.	III/1,2,9,1o,K, XVIII/4,K, XXV/K, XXVIII/K,
Damjanovich S.	IV/1,4,5,
Dán S.	III/2,3,4,6,K, XVIII/4,
Dankó Gy.	VII/K,
Daróczy A.	IV/K, XII/5,1o,11,
Daróczy P.	VII/3,
Dauda Gy.	XVI/1,K,
Debreczeni M.	VII/4,8,11,
Deli L.	XIV/9,
Demény P.	II/1,2,K, VII/1o,
Deseő Gy.	XIV/8, XVII/2,7,17,K,
Dézsi Z.	XXIII/1,4,
Dévényi I.	XVI/1,4,
Ditrói F.	XXVIII/19,26,
Dósa I.	XXII/2,

E - É

Endes P.	XVI/1,2,
Engárt G.	XIII/4,
Erdei J.	VI/4,
Erdélyi G.	III/14,
Ézsely F.	XIV/4, XXIV/1,K,

F

Fábián E.	XXIX/5,6,7,17,K,
Faragó E.	XXIX/4,6,10,11,K,
Fazekas L.	II/K, XI/1,
Fedor E.	XXV/1,4,
Fekete B.	II/3,4,5,6,7,8,10,11,12,13,23,
Fésüs L.	XVII/13,
Fiedler H.	III/15,16,K,
Fischer U.	III/16,K,
Flóra-Nagy L.	XXVI/15,
Földes I.	I/1,2,
Furka I.	XV/3,4,5,6,7,

G

Gaál I.	XV/9,10,
Gaál J.	XXVIII/1,2,3,25,
Gábor R.	XII/6,7,
Gábos L.-né.	XVIII/3,
Ganguillet F.	XVI/K,
Gardiol D.	XVI/3,
Gardó S.	XXI/K, XXVIII/4,5,6,20,21,22,23,28, 29,30,31, K,
Gáspár R. Jr.	IV/2,3,4,
Gasztonyi G.	II/5,8,23,
Gát L.	II/4,
Gautier A.	XVI/3,
Gergely J.	III/5,K,
Gergely L.	II/K, XX/4,5,6,
Gergely P.	II/3,6,7,9,10,11,12,13,14 XXII/1,2,
Gerő S.	III/14,
Gesztelyi I.	IX/1,
Gilbert O.	XV/9,
Glant T.	I/3,4,
Gomba Sz.	XVI/1,2,3,K,
Gombi R.	XIII/10,11,K
Gotzós V.	I/K,
Gönczöl É.	II/K, XX/6,7,8,18,
Griffith H.B.	XIII/K,
Gross F.	XVI/K,
Gulyás P.	XXVIII/25,
Gyarmati J.	I/10,
Gyulai I.	XXIX/K,
Gyulavári O.	XXVI/8,16,17,
Gyurkó Gy.	XIV/10,11, XV/7,8,9,10,

H

Hadházy Cs.	I/3,4,9,10,
Hahn H.J.	III/15,
Hajdu J.	XXXI/1,
Hámori J.	XXV/2,
Hatvani I.	XXVIII/3,4,
Hauck M.	V/1,2,3,
Hernádi F.	XII/1,2,3,4,5,6,7,
Herpay G.	XXVIII/30,
Herpay Zs.	VII/5,12, K,
Hirthe D.	I/K,
Hofmann R.	V/4,
Holló F.	XXVI/K,

Hommel H.	III/16,K,
Horkay I.	III/K, VII/6,7,
Horváth L.	XXVI/6,
Hovanyecz L.	XIX/1,2,
Hullay J.	XIII/3,

I - J

Imre S.	I/K, XVII/8,14,15,
Institoris L.	IV/K, XII/10,11,
Iván É.	XXIX/4,11,K,
Jakabfi I.	I/K, X/1,2,
Jakó J.	III/3,4,
Jávor Gy.	XIX/3,
Jeney A.	IV/K, XII/10,11,12,
Jezerniczky J.	XI/4,5,6,7,8,
Jóna G.	XIV/5,
Juhász B.	III/6,K, XXI/K, XXVIII/K,
Juhász I.	XXIX/3,8,12,24,
Juszupova Sz.	XVII/1,2,3,

K

Kaihola H.L.	XXVIII/K,
Kaissling B.	I/15,
Kalabay L.	I/5,
Kálmánchey R.	XIII/K,
Kálmár L.	XIII/K, XXI/1,2,3,4,
Kántor E.	XXIX/9,
Kapusz N.	XIV/2,3,4,6, XXIV/K,
Kári Cs. :	XII/6,
Károlyi G.	I/K, IV/5,K, VI/K, XVII/19,
Károlyi Gy.	VIII/1,2,3,
Karsai T.	II/25, V/1,K, XX/17,
Kassay L.	XVII/3,
Kasza L.	XXIX/25,
Kávai M.	V/K, XVII/1,9,10,
Kazda S.	XVI/K,
Kéki M.	XXIII/3,
Kelemen J.	XXIII/2,3,5,6,K,
Kelemen J.T.	XXIX/14,
Kelentey B.	XXIII/3,
Kern M.	I/1,13,
Kertész L.	XXV/3,
Kesztyüs L.	XVII/1,2,10,
Kettesy A.	XXVII/5,
Kincses É.	XXVII/6,
Kiripolszky I.	XVIII/K,
Kiss A.	III/3,4,
Kiss B.	III/1, XVIII/K, XXV/1,4,
Kiss A.F.	I/5,
Kiss J.	XXIX/4,10,11,12,22,K
Kiss-Szabó A.	XXVIII/20,
Kleininger O.	XIII/1,
Klöcking R.	V/4,
Kolozsvári L.	XXVII/8,
Komáromy B.	XXVIII/7,8,9,
Kondor L.	II/16,
Kónya L.	IX/2,6,
Kónya L.	XXIX/13,

Kormos M.	XXIX/24,
Kósa D.	X/1,
Kostenszky K.S.	I/14,
Kovács E.-né.	XXXI/2,
Kovács E.F.	XXII/3,
Kovács G.	XX/8,
Kovács I.	II/K, XI/1,
Kovács L.	IX/4,6, XIX/4,
Kovács M.	XXVII/2,7,8,9,10,
Kovács T.	IX/3,7,8,9,
Kökényessy M.-né.	XVIII/K,
Kövér A.	IX/5,6, XXX/K,
Kövér B.	II/K, XI/1,6,
Krasznai G.	II/20,24,26,K,XVI/K,
Krompecher I.	I/5,
Krompecher T.	I/6,7, XIV/5,K,6,
Krompecher-Kiss É.	I/6,7, XIV/5,6,K,
Krstic R.	I/K,
Kulcsár A.	III/5,K, XII/8,9,
Kulcsár-Gergely J.	III/K, XII/8,9,
Kun F.	XIX/5,6,7,
Kyncl J.	XVI/K,

L

Laczkó J.	I/10,K, XVII/14,15,
Ladányi J.	XXV/3,
Ladányi P.	XXX/K,
Lakatos F.	XIV/4, XXIV/K,
Lakatos L.	XXVIII/19,
Lampé I.	X/1,
Lampé L.	XXVIII/10,11,19,24,25,26,
László M.B.	I/8,K,
Lefter M.	XXIV/1,
Léhi M.	II/9,16,19,20, XIII/K, XVI/K,
Leövey A.	II/15, XXVII/K,
Lévai G.	I/8, K,IV/K, XVII/20, XXVII/16,
Lindenhayn K.	I/K,
Lipák J.	XIII/5,
Ludány Zs.	XIII/7,
Ludmány K.	XI/7,8,
Lukács G.	XXIV/K, XXV/5,
Lustyik Gy.	II/K,

M

Magyar I.	VI/4,
Mailáth F.	XVIII/5,
Majoros I.	XXIII/2,K,
Makár V.	XXV/2,
Mándi A.	XXI/2,4,8,
Mándi B.	I/3,4,9,10,
Mándi I.	III/8,
Mándi L.	XXIX/14,
Mateescu P.	I/17,18,
Matkó I.	XX/8,
MacCallum W.C.	XIII/K,
Mechler F.	XIII/4,5,6,7,
Medgyesi F.	XXIX/25,

Méhes K.	XXVIII/31,
Melegh I.T.	XXX/1,4,K,
Mester E.	I/5,
Mészáros Cs.	VII/8,9,
Mészáros Gy.	XXIX/15,
Mihály Gy.	XXVIII/12,
Mikola M.	XVIII/2,
Miltényi L.	I/3,XXIII/1,4,5,6,
Mirkovitch V.	XVI/K,
Miskolczy L.	XXVI/K,
Misz M.	III/6,7,8,9,10,K, XX/3, XXVIII/K,
Mocsáry P.	XXVIII/13,K,
Módis L.	I/11,12,13,K, X/2, XXVII/17,K,
Módis-Süveges I.	I/11,12,K,
Molnár É.	XXIX/16,21,
Molnár Gy.	XIII/K,
Molnár L.	XIII/9,10,8,
Mórik J.	XVIII/5,6,7,
Mózsik Gy.	V/K,
Möhring J.	XVI/K,
Musy J.P.	I/K,
Muszbek L.	XVII/4,5,6,11,12,13,
Mühlbach R.	I/K,

N

Nagy E.	II/K, VII/9,10,11,
Nagy Gy.	II/2,9,16,17,18,19,20,XIII/K, XVI/K,
	XVII/7,K,
Nagy J.	XIV/7,
Nagy K.	II/19,XIII/K,
Nagy M.	IX/3,XXIX/5,15,17,18,
Nagy P.	III/8,
Nagy T.	XXVIII/K,
Nagy Z.	XXX/2,3,
Nagy Zs.	XII/6,
Némedi D.	XIX/8,
Nosztray K.	IV/K,XII/10,11,XXIX/2,

O

Obadike G.O.	XV/9,10,
Oláh É.H.	I/14,
Orosz I.	XXVI/6,
Orosz L.	III/11,12,13,14,15,16,K,
Orosz Tóth M.	XXVIII/26,
Orth H.	XVI/K,
Osgyáni Z.	XVIII/2,
Osváth S.	XXIX/9,19,23,

P

Pálóczi K.	II/3,
Pap K.	XXI/5,6,
Papakostopoulos D.	XIII/K,
Papp J.	IX/9,
Papp L.	XXI/3,7,8,9,
Papp Z.	XIV/8, XXI/K, XXVIII/6, 14,20,21,22,
	23,27,28,29,30,31,K,

Pásztor R. XV/10,
Péter F. XXVIII/19,
Petkó M. I/2,
Petrányi Gy. II/4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18,
21, 23, 26, 27,
Pohánka Ö. XXVIII/15, 16,
Pólya L. VI/3, 5,
Pongor F. XXIX/23,
Prékopa Á. III/1, 9, 10, K, XVIII/4, K, XXV/K,
XXVIII/K,
Puskás F. I/K, X/2,

R

Rác J. XXVII/13,
Rác K. X/K,
Rák J. XV/9,
Rédai I. XX/9, 10, 11, 12, 13, 14,
Rénes M. XXVII/2, 10,
Réthy A. XX/9, 15, 16, K,
Rigó J. XXI/9, K, XXVIII/K,
Robinson J.W.L. XVI/K,
Romics L. III/14,
Roos W. XIII/K,
Rozgonyi F. XX/11, 12, 13, 14,
Rózsa L. IX/6,
Rusz S. II/19, XIII/K,
Ruzsa C. V/K,

S

Sápi P. XXIV/K, XXV/5,
Sári B. III/3, 4,
Sári B.-né. II/K, XI/1,
K.Sáringer M. XVIII/7,
Schablik M. VI/8,
Schadek J.-né. XVII/21,
Schlammadlinger J. VI/5, 6, 7,
Schnitzler Á. XXVI/10, 11, XXVII/9, 11, 12, 13.
Schnitzler J. XXIX/4, 8, 10, 12, 20, 21, 22, K,
Sebessi-Gönczy P. XX/9, 10, 14,
Simay A. XIV/8, 9,
Sipka S. XVII/9,
Siró B. II/22, III/K,
Skapinyecz J. IV/5,
Smid I. XXIII/K, XXVIII/32, 33,
Soltész I. III/8,
Soltész K. I/9,
Soltész M.B. XVI/2, 6, 7,
Somogyi B. IV/1, 5,
Sorszegi P. XIII/1,
Spreca A. I/K, I/12, XXVII/K,
Stróbl I. XXVI/18, K,
Sümegi J. IV/1, XVII/16,
Süveges I. XXVII/13, 14, 15, 16, 17, 18, K,

Sz

Szabados S. XXX/1, 4, K,
Szabó A. III/2,
Szabó A.P. IX/2,

Szabó B.	IX/3,7,8,9,
Szabó É.	XXVI/19,
Szabó G.	II/3,4,5,6,7,9,10,11,12,13,23,
Szabó G.	VI/1,3,4,5,6,7,8,9,10,11,K,
Szabó Gy.	XVIII/3,
Szabó I.	XIV/8,9,10,
Szabó J.	I/K, XII/10,11,12,
Szabó J.	XVI/2,4,
Szabó M.	XIV/10,11, XXVI/20,21,
Szabó Zs.	XXVIII/17,
Szabolcs M.	IX/5, XXX/5,K,
Szabolcsi M.	II/3, VII/1,2,
Szilasi I.	XV/10,
Szirmai L.	IX/3,
Szegedi Ő.	II/2,17,16,20, XVI/K,
Szegedi Gy.	II/3,4,5,6,7,8,10,11,12,13,14,20,23, 24,25,26,27,K, V/K,XVI/K, XX/6,
Szegi J.	XII/12,
Szeleczky M.	XXV/1,4,
Szentkeresztzy B.	XXIX/8,22,
Szilágyi I.	XIV/1,
Szilágyi J.	XXIX/9,19,23,
Szilágyi T.	I/K, IV/K, XVII/9,14,15,16,17,18,19, 20, VIII/4,
Szoboszlay S.	VII/12,
Szodoray L.	XVI/5,6,7,
Szokol M.	XIX/9,
Szücs E.	XXIII/5,6,
Szücs L.	XXIX/24,25,
Szük B.	

T

Takács I.	III/9,XXIII/K,XXVIII/32,33,XXX/K,
Tamási P.	II/K, III/K, VII/7, 8,10,
Tankó B.	V/1,2,3,
Tarsoly E.	I/15,16,17,18,K,
Teichmann F.	V/K,
Thiel K.	XXVI/18,
Tomasi V.	XX/15,K,
Tornai A.	XI/7,8,
Tota J.G.	I/5,
Tóth Á.	XXVI/12,22,
D.Tóth F.	V/K,XX/16,17,
Tóth J.	VI/3,
Cs.Tóth M.	I/2,
Tóth S.	I/K,IV/K,XVII/16,17,18,19,20,21,
Tóth Z.	I/4,
Tóth-Bagi Z.	II/15, XXVII/K,
Török I.	IX/4,
Trevisani A.	XX/15,K,
Trzenschik K.	I/K,

U

Ujj Gy.	VI/4,
Ujvárosi I.	XIII/K,

V

Vadász E. VII/4,11,
 Vághy I. XXIV/K,XXV/5,
 Vajda I. VI/7,
 Vályi-Nagy T. IV/K, XII/10,11,
 Vámosi B. XIII/10,K,
 Varga E. IX/1,4,6,8,
 Vargha Gy. XXIII/1,3,4,5,6,
 Várhelyi I. III/1, XVIII/K,
 Várkonyi T. XVIII/7,
 Varsányi M. XXII/3,4,
 Váczi L. II/K, V/K, XX/1,6,7,8,9,10,11,13,
 14,16,17,18,
 Vecsey T. III/9,10, XXVIII/K,
 Velok Gy. XIII/11,12,
 Vezendi S. XXIX/14,
 Vidovszky M. II/K, XI/1,
 Vitális S. VI/11,

W

Walawska J. XXVI/10,11,XXVIII/23,
 Wegner H. XXVI/7,13,
 Weidler R. XIII/K,
 Went M. I/K,XVII/6,14,15,20,22,
 Winter A.L. XIII/K,

Z

Zajác M. XXVII/18,
 Zakar G. IX/9,
 Zayzon R. III/1,3,4,XXVIII/K,XXV/K,
 Zsigmond K. XIV/1,11,
 Zsindely A. V/2,4,K,

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

Előszó	
Az 1972-73. tanév oktató-nevelő munkájáról	5
A DOTE 1972-73. tanévben végzett tudományos munkája	13
A daganatkutatás terén az 1972-73. tanévben végzett munkák eredményeinek összefoglalása	17
Jelentés a DOTE tudományos munkájáról /Az 1972-73. tanév legfontosabb adatai/	35
Az 1972-73. tanév folyamán tudományos minősítést szerzett oktatók értekezéseinek összefoglalói	44
Beszámoló az 1972/73. tanév gyógyító munkájáról	56
Beszámoló az egyetem gazdasági munkájáról	61
Az ifjusági mozgalom jelentősebb eseményei egyetemünkön	66
Nekrológ	69
Az 1972-73-as tanév fontosabb eseményeinek áttekintése	73
Méltatás /Kettesy emlékérem/	89
A tanév folyamán kitüntetésben részesültek	90
Az 1972-73. tanév folyamán megjelent tudományos közlemények jegyzéke	96